

Fortum osavuosisikatsaus

TAMMI-MAALISKUU 2021

 fortum
For a cleaner world

Sisällysluettelo

Tulokset paranivat kaikissa segmenteissä – Uniper-yhteistyö tehostui	3
Toimitusjohtaja Markus Rauramon kommentti	4
Muutokset raportoinnissa	5
Taloudellinen tulos	5
Taloudellinen asema ja rahavirta	9
Segmenttikatsaukset	8
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit	16
Toiminta- ja sääntely-ympäristö	18
Avaintekijät ja riskit	22
Näkymät	23
Kestävä kehitys	24
Oikeudenkäynnit	27
Osakkeet ja osakepääoma	27
Konsernin henkilöstö	28
Muutokset konsernin johdossa	28
Yhtiökokous 2021	29
Osingonmaksu	30
Lisätiedot	31

Osavuositiedot taulukot

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma	32
Lyhennetty konsernin tase	34
Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	35
Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma	37
Nettovelan muutokset	39
Tunnusluvut	39
Konsernin lyhennetyn osavuositiedon liitetiedot	41
Tunnuslukujen laskentakaavat	68
Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat	73
Fortumin tuotanto ja myyntivolyymit	74

Sulkeissa esitetyt luvut viittaavat vertailukauteen eli edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin mainita.

Tulokset paranivat kaikissa segmenteissä – Uniper-yhteistyö tehostui

Tammi–maaliskuu 2021

- Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) oli 1 479 (543) miljoonaa euroa
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 171 (393) miljoonaa euroa
- Liikevoitto oli 1 345 (603) miljoonaa euroa, ja siihen vaikuttivat pääasiassa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten muutokset
- Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 67 (551) miljoonaa euroa
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,94 euroa (0,91)
- Osakekohtainen tulos oli 1,23 euroa (1,05).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 831 (562) miljoonaa euroa
- Rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde oli 1,9 (tavoitetaso alle 2)
- Fortum sopi 12.3. Baltian kaukolämpöliiketoimintansa myynnistä 800 miljoonalla eurolla
- Muutokset Fortumin ja Uniperin johdossa nopeuttamaan yhteistyötä ja strategian toteuttamista

Yhteenveto näkymistä

- Generation-segmentin suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: loppuvuodeksi 2021 noin 80 % hintaan 32 euroa/MWh ja vuodeksi 2022 noin 55 % hintaan 31 euroa/MWh
- Uniper-segmentin suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: loppuvuodelle 2021 noin 85 % hintaan 27 euroa/MWh, vuodelle 2022 noin 80 % hintaan 24 euroa/MWh ja vuodelle 2023 noin 35 % hintaan 21 euroa/MWh
- Investointien ilman yritysostoja odotetaan olevan noin 1 400 miljoonaa euroa vuonna 2021. Arvio sisältää vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit

Tunnuslukuja*

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Raportoitu				
Liikevaihto	21 493	1 357	49 015	69 152
Liikevoitto	1 345	603	1 599	2 341
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	80	479	656	257
Kauden voitto	1 310	938	1 855	2 227
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 092	930	1 823	1 984
Tulos/osake, euroa	1,23	1,05	2,05	2,23
Liiketoiminnan rahavirta	831	562	2 555	2 825

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	1 479	543	2 434	3 370
Liikevoitto	1 171	393	1 344	2 122
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	67	551	656	172
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	837	812	1 483	1 508
Tulos/osake, euroa	0,94	0,91	1,67	1,70

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020	Edelliset 12kk
Rahoitusnettovelka (kauden lopussa)	6 410	7 023	
Oikaistu nettovelka (kauden lopussa)	8 892	9 784	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate		2,9	1,9

* Uniper on yhdistelty tytäryhtiönä 31.3.2020 alkaen. Uniperin vaikutus 31.3.2020 asti esitettiin erässä Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

Toimitusjohtaja Markus Rauramo

"Fortumin vuosi on alkanut erittäin vahvasti. Teimme tarvittavia muutoksia strategiaamme toimeenpanon vauhdittamiseksi ja markkinaolosuhteet tukivat liiketoimintaamme huomattavasti haasteellisemmän vuoden 2020 jälkeen.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä kaikkien segmenttiemme vertailukelpoiset liikevoitot kasvoivat vuodentakaisesta. Vaikka pohjoismaiset vesivarastot olivat edelleen korkealla tasolla, sähköhinnat nousivat merkittävästi ja tämä oli myös tärkein syy siihen, että Generation-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 14 prosenttia. Russia-segmentin tulosparannukseen vaikutti jonkin verran aurinkovoimahankkeen myynti. Fortum myi 116 megawatin hankkeensa yhteisyritykselle ja siitä kirjattu tuotto kumosi suurimman osan Venäjän ruplan heikentymisen negatiivisesta vaikutuksesta. Kun aurinkovoimahankkeen myynti ja ruplan heikkeneminen eliminoidaan, segmentin operatiivinen tulos parani jonkin verran. Vuosi 2020 oli haasteellinen City Solutions -segmentille. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä sen sijaan kaukolämpöliiketoiminta hyötyi vertailukautta selvästi kylmemmästä säästä ja myös kierrätys- ja jäteliiketoiminta paransi tulostaan. Sähkön myyntikatteiden ja lisäarvopalvelujen myynnin kasvu vahvistivat edelleen Consumer Solutions -segmentin tulosta.

Uusimman segmenttimme Uniperin tulos oli erittäin vahva, jopa vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen erittäin hyvään tulokseen verrattuna. Uniperin tulos muodostaa merkittävän osan Fortumin alkuvuoden tuloksesta, ja raportoimme nyt ensimmäistä kertaa Uniperin osuuden Fortumin vertailukelpoisesta liikevoitosta täydeltä 12 kuukauden jaksolta, yhteensä 1 074 miljoonaa euroa. Olemme johdonmukaisesti keskittyneet taseen vahvistamiseen, ja velkaantumistasemme 12 viime kuukauden ajalta on 1,9 eli pitkän aikavälin tavoitteemme mukainen (rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde alle 2,0).

Tänä keväänä olemme myös tehneet useita muutoksia tiivistääksemme integraatiotamme Uniperin kanssa, saavuttaaksemme entistä enemmän yhteistyöhyötyjä ja nopeuttaaksemme strategian toteuttamista. Muutosten lähtökohdaksi on hyödyntää yhteisiä vahvuuksia entistä laajemmin ja kehittää yhteisiin arvoihimme perustuvaa kulttuuria. Tavoitteemme on, että jatkossa Fortumin ja Uniperin johtoryhmät työskentelevät entistä enemmän yhdessä, jotta varmistamme tehokkaan päätöksenteon molemmissa yhtiöissä ja nopeamman arvonluonnin koko konsernissa. Maaliskuun lopussa Klaus-Dieter Maubach aloitti Uniperin toimitusjohtajana ja Tiina Tuomela Uniperin talousjohtajana heidän edeltäjiensä jätettyä yhtiön. Huhtikuussa ilmoitimme, että Sirpa-Helena Sormunen oli nimitetty Uniperin lakiasianjohtajaksi ja Risto Penttinen Uniperin strategiajohtajaksi. He siirtyivät uusiin tehtäviinsä Fortumin johtoryhmästä. Fortumin johtoryhmän uusiksi jäseniksi nimitettiin Simon-Erik Ollus, Nora Steiner-Forsberg, Eveliina Dahl ja Nebahat Albayrak. Nebahat seuraa tehtävässä Arto Rättyä, joka jää eläkkeelle myöhemmin tänä vuonna. Aiemmin tällä viikolla ilmoitimme merkittävistä konkreettisista askelista kohti yhteistyöhyötyjen toteutumista. Kolmen strategisen yhteistyöalueen suunnitteluvaihe on nyt saatu päätökseen. Suunnitelmana on yhdistää molempien yhtiöiden pohjoismaisen vesivoiman ja fyysisen sähkökaupan optimointi Fortumin Generation-segmentin alle ja ottaa käyttöön toiminnallinen yhteistyömalli tuuli- ja aurinkovoiman sekä veteliiketoiminnan kehittämisessä.

Myös EU-sääntely kehittyi suotuisasti vuoden 2021 alussa. EU:n toimielimet sopivat Euroopan ilmastolaista, jonka myötä vuoden 2030 kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite nousee 55 prosenttiin ja tavoitteena on ilmaston neutraali EU vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi kestävä rahoituksen luokitusjärjestelmän eli ns. taksonomian ensimmäinen delegoitu säädös hyväksyttiin. Lopullisessa versiossa oli selkeä parannus vesivoiman osalta, kun kriteerit ovat nyt EU:n vesipuitteidirektiivin mukaiset. Tämä tarkoittaa, että suurin osa pohjoismaisesta hiilidioksidivapaasta vesivoimasta kuuluu luokitusjärjestelmän piiriin. Ydinvoiman ja kaasun osalta asia ratkaistaan erillisellä täydentävällä delegoidulla säädöksellä kesällä. Komission yhteisen tutkimuskeskuksen asiantuntijaryhmän mukaan ydinvoiman tuotanto ei aiheuta enempää haittaa kuin muut energian tuotantomuodot, ja Fortum odottaa, että komissio noudattaa sen oman tieteellisen asiantuntijaorganisaationsa näkemystä. Kaasun osalta olemme tyytyväisiä siitä, että komissio korosti maakaasun roolia päästöjä vähentävänä siirtymävaiheen teknologiana. Odotamme, että tuleva lainsäädäntö on tämän näkemyksen mukainen.”

Muutokset raportoinnissa

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Fortum otti käyttöön kaksi uutta vaihtoehtoista tunnuslukua, jotka heijastavat paremmin toiminnan kannattavuutta:

- vertailukelpoinen kauden voitto
- vertailukelpoinen osakekohtainen tulos

Vertailukelpoinen kauden voitto esitetään ilman määräysvallattomien omistajien osuutta ja sitä oikaistaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä sekä oikaisuilla osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, nettorahoituskuluihin, tuloveroihin ja määräysvallattomien omistajien osuuteen.

Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos lasketaan vertailukelpoisesta kauden voitosta.

Lisätietoja on liitteissä 4.2 ja 23.

Taloudellinen tulos

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Generation	675	574	2 006	2 107
Russia	264	317	929	876
City Solutions	418	342	1 075	1 151
Consumer Solutions	661	424	1 267	1 504
Uniper	19 770	-	44 514	64 284
Muut toiminnot	34	34	140	140
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-223	-83	-317	-457
<i>Eliminoinnit</i>	-107	-250	-598	-455
Yhteensä	21 493	1 357	49 015	69 152

Vertailukelpoinen käyttökate segmenteittäin

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Generation	315	273	886	928
Russia	134	138	394	391
City Solutions	132	106	239	265
Consumer Solutions	53	48	153	158
Uniper	868	-	856	1 724
Muut toiminnot	-23	-22	-94	-96
Yhteensä	1 479	543	2 434	3 370

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Generation	269	235	722	756
Russia	100	99	251	252
City Solutions	86	58	47	75
Consumer Solutions	36	32	90	94
Uniper	711	-	363	1 074
Muut toiminnot	-31	-31	-129	-129
Yhteensä	1 171	393	1 344	2 122

Liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Generation	318	281	711	748
Russia	100	99	252	253
City Solutions	86	484	775	377
Consumer Solutions	59	10	129	178
Uniper	813	-	29	842
Muut toiminnot	-31	-271	-298	-58
Yhteensä	1 345	603	1 599	2 341

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Generation	-5	2	13	6
Russia	22	12	47	57
City Solutions	39	36	57	60
Consumer Solutions	-	-	-	-
Uniper	11	-	38	50
Muut toiminnot*	-1	501	502	0
Yhteensä	67	551	656	172

* Vuoden 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksista sisältää Fortumin osuuden Uniperin neljännen vuosineljänneksen 2019 ja ensimmäisen vuosineljänneksen 2020 tuloksista

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Generation	8	-38	29	74
Russia	22	12	47	57
City Solutions	39	36	57	60
Consumer Solutions	-	-	-	-
Uniper	11	-	54	65
Muut toiminnot*	-1	469	470	0
Yhteensä	80	479	656	257

* Vuoden 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksista sisältää Fortumin osuuden Uniperin neljännen vuosineljänneksen 2019 ja ensimmäisen vuosineljänneksen 2020 tuloksista.

Fortum on yhdistellyt Uniperin taseeseensa 31.3.2020 alkaen ja Uniperin tuloksen tuloslaskelmaansa vuoden 2020 toisesta neljänneksestä alkaen. Vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Uniper oli yhdistelty tuloslaskelmaan osakkuusyhtiönä. Uniperin yhdistely on pääsyy muutoksiin neljännesvuosittaisissa ja edellistä 12 kuukautta kuvaavissa luvuissa edellisvuoteen verrattuna.

Tammi-maaliskuu 2021

Liikevaihto oli 21 493 (1 357) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 171 (393) miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa Uniperin yhdistelystä tuloslaskelmaan. Uniper-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli vahva: 711 miljoonaa euroa. Myös kaikkien muiden segmenttien tulokset paranivat edellisvuodesta. Generation-segmentti hyötyi saavutettujen sähkönhintojen noususta, ja lämmönmyyntivolyymien selkeää kasvu tuki City Solutions -segmentin tuloskehitystä.

Liikevoittoon vaikuttivat 174 (210) miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka liittyivät pääasiassa 165 (19) miljoonan euron muutokseen suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvässä arvossa sekä 50 miljoonan euron verottomaan voittoon kahdeksan pienen vesivoimalaitoksen myynnistä Ruotsissa (liite 4).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 67 (551) miljoonaa euroa (liite 12). Vertailukauteen sisältyy vertailukelpoinen osuus Uniperin tuloksesta Uniperin vuoden 2019 neljännen neljänneksen ja vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen tulosten perusteella.

Nettorahoituskulut olivat 36 (-67) miljoonaa euroa.

Tulos ennen tuloveroja oli 1 460 (1 014) miljoonaa euroa.

Katsauskauden verot olivat 150 (76) miljoonaa euroa (liite 8).

Kauden voitto oli 1 310 (938) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen kauden voitto oli 837 (812) miljoonaa euroa oikaistun määräysvallattomien omistajien osuuden vähentämisen jälkeen. Vertailukelpoinen kauden voitto sisältää oikaistut vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä sekä oikaistut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta,

nettorahoituskuluihin ja tuloveroihin. Vertailukelpoinen kauden voitto otettiin käyttöön uutena vaihtoehtoisena tunnuslukuna, koska se heijastaa paremmin toiminnan kannattavuutta (liitteet 4.2 ja 23).

Osakekohtainen tulos oli 1,23 (1,05) euroa, ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,94 (0,91) euroa.

Lisätietoja on kohdassa ”Segmenttikatsaukset”.

Taloudellinen asema ja rahavirta

Kassavirta

Tammi-maaliskuussa 2021 liiketoiminnan rahavirta kasvoi 269 miljoonaa euroa ja oli 831 (562) miljoonaa euroa. Uniperin yhdistely 31.3.2020 alkaen vaikutti rahavirran kehitykseen.

Investointien rahavirta oli 194 (376) miljoonaa euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit kasvoivat 183 miljoonalla eurolla ja olivat 293 (110) miljoonaa euroa. Vertailukauden osakehankinnat ilman likvidejä varoja olivat 844 miljoonaa euroa ja liittyivät pääasiassa Uniperin osakkeiden hankintaan. Osakkeiden myynnit ja pääoman palautukset olivat 129 (524) miljoonaa euroa ja liittyivät pääasiassa 80 %:n osuuden myyntiin Sørfjordin tuulipuistosta Norjassa sekä kahdeksan pienen vesivoimalaitoksen myyntiin Ruotsissa. Vertailukausi sisältää pääasiassa Joensuun kaukolämpöliiketoiminnan myynnin.

Rahavirta ennen rahoitusta oli vahva: 637 (186) miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen nostot olivat 62 (2 110) miljoonaa euroa. Maaliskuussa 2020 Fortum nosti 2 000 miljoonan euron määräaikaisslainan Uniperin osakkeiden hankintaa varten. Vakuusvelan muutos oli 339 (522) miljoonaa euroa. Likvidit varat kasvoivat 1 292 (2 717) miljoonaa euroa.

Varat

Taseen loppusumma raportointikauden lopussa oli 63 416 miljoonaa euroa (57 810 milj. euroa vuoden 2020 lopussa). Likvidit varat kauden lopussa olivat 3 598 miljoonaa euroa (2 308 milj. euroa vuoden 2020 lopussa).

Oma pääoma

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 14 303 miljoonaa euroa (12 953 milj. euroa vuoden 2020 lopussa). Muutos vuoden loppuun verrattuna liittyi pääasiassa kauden voitto, joka oli 1 092 miljoonaa euroa.

Rahoitus

Raportointikauden lopussa rahoitusnettovelka oli 6 410 miljoonaa euroa (7 023 milj. euroa vuoden 2020 lopussa) ja oikaistu nettovelka oli 8 892 miljoonaa euroa (9 784 milj. euroa vuoden 2020 lopussa).

Raportointikauden lopussa konsernin likvidit varat olivat 3 598 miljoonaa euroa (2 308 milj. euroa vuoden 2020 lopussa). Uniper-segmentin osuus likvideistä varoista oli 917 miljoonaa euroa.

Raportointikauden lopussa Fortumilla oli 5 000 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottoja. Nostamattomat luotot sisältävät 1 450 miljoonan euron valmiusluottolimiitin, joka erääntyy marraskuussa 2021 (sisältää option jatkaa sopimusta vuodella), 1 750 miljoonan euron valmiusluottolimiitin, joka erääntyy kesäkuussa 2023, sekä Uniperin 1 800 miljoonan euron luottolimiitin, joka erääntyy syyskuussa 2025. Valmiusluottolimiittien lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat voimassa toistaiseksi.

Standard & Poor'sin pitkäaikainen luokitus Fortumille on BBB negatiivisin näkymin. Lyhyen ajan luokitus on tasolla A-2. Fitchin pitkäaikainen luokitus Fortumille on BBB negatiivisin näkymin.

Standard & Poor'sin pitkäaikainen luokitus Uniperille on BBB negatiivisin näkymin.

Segmenttikatsaukset

Generation

Generation-segmentti vastaa Fortumin sähköntuotannosta Pohjoismaissa. Siihen kuuluvat hiilidioksidivapaa ydinvoima-, vesivoima-, tuulivoimatuotanto sekä sähköntuotannon optimointi ja sähkökauppa, markkina-analyysi, lämpövoima kapasiteettireserviä varten sekä ydinvoiman asiantuntijapalvelut globaalisti. Segmentti ei sisällä Uniperin vesivoiman ja ydinvoiman tuotantoa eikä kaupankäyntitoimintaa Pohjoismaissa. Segmentti sisältää Generationin suhteellisen osuuden OKG:stä 31.3.2020 alkaen (liite 3).

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Raportoitu				
Liikevaihto	675	574	2 006	2 107
- sähkönmyynti	627	524	1 878	1 981
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	468	425	1 478	1 521
- muu myynti	48	50	128	126
Liikevoitto	318	281	711	748
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta**	8	-38	29	74
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	27	34	228	221
Henkilöstön lukumäärä	1 130	1 113	1 143	

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	315	273	886	928
Liikevoitto	269	235	722	756
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta**	-5	2	13	6
Sidotun pääoman tuotto, %			12,2	12,6
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	6 135	5 899	6 234	

* Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

** Voimalaitokset rakennetaan usein yhdessä muiden energiantuottajien kanssa, ja omistajat ostavat sähköntuotannon hinnalla, joka vastaa tuotannon kustannuksia. Osuus tuloksesta koostuu pääasiassa IFRS-oikaisista (esim. ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen kirjanpidosta) ja poistojen kirjaamisesta alkuperäisistä kauppahinnan kohdistuksista konsernin taseessa (liite 18 vuoden 2020 tilinpäätöksessä).

Sähköntuotanto energialähteittäin

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vesivoima Pohjoismaissa	6,7	6,4	22,4	22,7
Ydinvoima Pohjoismaissa	6,3	6,3	21,0	21,0
Tuulivoima Pohjoismaissa	-	0,2	0,4	0,2
Lämpövoima Pohjoismaissa	0,0	0,0	0,1	0,1
Yhteensä	13,0	13,0	43,9	43,9

Pohjoismainen myynti

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Myynti Pohjoismaissa	15,0	14,7	51,4	51,7
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	12,6	12,5	42,5	42,6

* Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

Saavutettu sähkönhinta

EUR/MWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Segmentin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa*	37,2	34,0	34,8	35,8

* Generation-segmentin sähkön tukkuhinta sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

Tammi-maaliskuu 2021

Generation-segmentin kokonaissähköntuotanto Pohjoismaissa kasvoi hieman. Kasvu johtui pääasiassa vesivoiman tuotantomäärien noususta korkeimmalle tasolleen lähes 20 vuoteen.

Generation-segmentin saavutettu sähkönhinta nousi 3,2 euroa/MWh eli 9 %. Saavutettu sähkönhinta nousi onnistuneen fyysisen ja taloudellisen optimoinnin sekä korkeampien spot-hintojen ansiosta, vaikka suojaushinta laski vuoden 2020 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna. Suhteellisen korkeat suojaustasot ja spot-hintaa alhaisempi suojaushinta vaimensivat vaikutusta saavutettuun hintaan, kun taas spot-hinta nousi 124 % Fortumin sähköntuotantoalueilla.

Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 14 %. Kasvu johtui pääasiassa korkeammasta saavutetusta sähkönhinnasta.

Vertailukelpoiseen liikevoittoon sisältyi 1 miljoonaa euroa Generation-segmentin suhteellisen OKG-osuuden yhdistelystä (liite 3) sekä 2 miljoonaa euroa Sør fjordin tuulipuiston myynnistä tammikuussa 2021.

Liikevoittoon vaikuttivat 49 (45) miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka liittyivät pääasiassa 50 miljoonan euron verottomaan voittoon kahdeksan pienen vesivoimalaitoksen myynnistä Ruotsissa sekä suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutokseen (liite 3).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -5 (2) miljoonaa euroa (liite 12).

Joulukuussa 2020 Fortum päätti myydä kahdeksan pientä vesivoimalaitosta Ruotsissa Downing Renewables & Infrastructure Trustille. Voimalaitosten keskimääräinen vuotuinen sähköntuotanto on 0,1 terawattituntia. Voimalaitokset ovat pääasiassa jokivoimalaitoksia, eivätkä ne ole Fortumille strategisesti merkittäviä pienen kokonsa ja rajallisen joustavuutensa vuoksi. Velaton kauppahinta oli 64,5 miljoonaa euroa. Kauppa saatiin päätökseen 2.2.2021, ja Fortum kirjasi Generation-segmentin vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen tulokseen 50 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Tammikuussa 2021 Fortum ilmoitti saaneensa päätökseen kahden uuden tuulivoimapuiston rakentamisen Pohjoismaissa: Kalaxin Suomessa ja Sør fjordin Norjassa. Molemmat tuottavat nyt hiilidioksidivapaata energiaa Pohjoismaiden markkinoille. Tuulipuistot ovat osa vuoden 2020 Energy Infrastructure Partners AG (EIP) -kauppaa, ja Fortumin omistus on 20 %.

Fortum ilmoitti 3.3.2021 merkittävästä investoinnista patoturvallisuuteen Ruotsissa, jossa yhtiö investoi hieman yli 450 miljoonaa kruunua (noin 45 milj. euroa) satavuotiaan Forshuvudin vesivoimalaitoksen laajoihin parannustöihin vuosina 2021–2025. Investoinnilla Fortum haluaa varmistaa, että laitos pysyy turvallisena uusiutuvan sähkön tuottajana ja tasapainottaa sääriippuvaisempaa sähköntuotantoa.

Säteilyturvakeskus (STUK) myönsi 26.3.2021 Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) Olkiluoto 3 -laitosyksikölle (OL3) polttoaineenlatausluvan. Tämä on tähän mennessä merkittävin askel tuotantoyksikön käyttöönotossa. Päätös noudattaa aiemmin ilmoitettua aikataulua, jonka tavoitteena on sähköntuotannon käynnistäminen OL3:ssa tämän vuoden lokakuussa ja säännöllisen sähköntuotannon aloittaminen helmikuussa 2022. Polttoaineen lataus aloitettiin 27.3. ja saatiin päätökseen 1.4.

Russia

Russia-segmentti koostuu sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Segmentti sisältää myös Fortumin yhteisyritykset noin 2 GW:n uusiutuvan sähköntuotannon rakentamiseen ja sähkön- ja lämmönmyyntiin, sekä yli 29 %:n omistusosuuden osakkuusyhtiö TGC 1:ssä. Yhteisyritykset ja osakkuusyhtiö yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Segmentti ei sisällä Uniperin Unipro-tytäryhtiötä Venäjällä.

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Raportoitu				
Liikevaihto	264	317	929	876
- sähkönmyynti	207	262	791	736
- lämmönmyynti	56	54	134	136
- muu myynti	1	1	4	4
Liikevoitto	100	99	252	253
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	22	12	47	57
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	7	4	91	94
Henkilöstön lukumäärä	2 960	2 982	2 935	

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	134	138	394	391
Liikevoitto	100	99	251	252
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	22	12	47	57
Sidotun pääoman tuotto, %			11,1	12,1
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	2 517	2 612	2 431	

Russia-segmentin sähkön- ja lämmöntuotanto

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Sähköntuotanto Venäjällä	8,4	8,4	27,1	27,1
Lämmöntuotanto Venäjällä	7,5	6,2	16,4	17,7

Russia-segmentin hinnat

	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Keskimääräinen kapasiteettihinta CCS ja muut, tRUB/MW/kk* **	182	165	156	161
Keskimääräinen kapasiteettihinta CSA, tRUB/MW/kk**	1 289	1 163	1 058	1 080
Keskimääräinen kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	636	672	608	599
Segmentin saavuttama sähkönhinta, RUB/MWh	1 892	1 810	1 940	1 968
Segmentin saavuttama sähkönhinta, EUR/MWh***	21,1	24,5	23,4	22,4

* Sisältää "forced mode" -statuksen kapasiteettimaksut, säännellyt tariffit ja kahdenväliset sopimukset.

** Kapasiteettihinnat maksettu kapasiteettivolyymeille, pois lukien suunnittelemattomat seisokit, huollot ja oma käyttö.

*** Muunnettu käyttäen keskimuuttajia.

Tammi-maaliskuu 2021

Sähköntuotanto pysyi vakaana, mutta lämmöntuotanto kasvoi 21 %. Lämmöntuotannon kasvu johtui etenkin kylmemmästä säästä Tšeljabinskin ja Tjumenin alueilla tammi-maaliskuussa.

Liikevaihto pieneni 17 % (53 milj. euroa) Venäjän ruplan heikentymisen myötä. Venäjän ruplan kurssimuutoksen vaikutus oli -57 miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 1 %. Kasvu johtui 17 miljoonan euron positiivisesta vaikutuksesta, joka liittyi CSA-kapasiteettimaksuilla tuetun 116 MW:n aurinkoenergiaprojektin myyntiin Fortumin ja RDIF-rahaston (Russian Direct Investment Fund) yhteisyritykselle sekä korkeammista sähkön hinnoista ja lämmöntuotannon kasvusta. CSA-maksujen muutosten nettovaikutus oli hieman negatiivinen. Siihen vaikuttivat kolmen yksikön korkeampien CSA-maksujen nelivuotisen kauden alkaminen, Tjumenin sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen (CHP 1) ja Tšeljabinskin yhteistuotantolaitoksen (CHP 3) CSA-kauden päätyminen sekä CSA-hintojen tarkistukset valtionobligaatioiden tuottojen laskun seurauksena. Venäjän ruplan kurssimuutoksen vaikutus oli -21 miljoonaa euroa. Koronapandemiolla ei ollut merkittävää haittavaikutusta Russia-segmentin tulokseen ensimmäisellä neljänneksellä.

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 22 (12) miljoonaa euroa ja sisälsi 8 (1) miljoonan euron osuuden TGC-1:n voitosta, 7 (9) miljoonan euron osuuden lämmönjakelun yhteisyritysten voitosta ja 6 (0) miljoonan euron osuuden uusiutuvan sähköntuotannon yhteisyritysten voitosta (liite 12).

Fortum ilmoitti 2.3.2021, että yhtiö oli päättänyt rakentaa Venäjän suurimman aurinkovoimalan RDIF-rahaston kanssa äskettäin perustetun yhteisyrityksen kautta. Kapasiteetista 78 MW odotetaan saatavan käyttöön vuoden 2021 neljänneksellä ja loput vuoden 2022 toisella puoliskolla. Voimala perustuu Fortumin CSA-huutokaupoissa vuosina 2018 ja 2019 voittamiin kapasiteetteihin. Maaliskuussa Fortum myi CSA-tuetun aurinkovoimaprojektin RDIF-rahaston kanssa perustetulle yhteisyritykselle, millä oli 17 miljoonan euron positiivinen vaikutus Russia-segmentin ensimmäisen neljänneksen vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Maaliskuussa 2021 Fortumin ja RDIF:n yhteisyritys solmi useita sopimuksia vihreän energian toimittamisesta Venäjällä teollisuusasiakkaille, joita ovat esimerkiksi Procter & Gamble ja Shchekinoazot.

City Solutions

City Solutions -segmentti vastaa kestävästä kaupunkiratkaisuista. Segmenttiin kuuluvat kaukolämpö ja -kylmä, jätteen energiahyötykäyttö ja muut kiertotalouden ratkaisut sekä aurinkovoiman tuotanto, palvelut ja uuden biomassapohjaisen liiketoiminnan kehittäminen. Segmentillä on liiketoimintaa Pohjoismaissa, Baltiassa, Puolassa ja Intiassa. Segmenttiin kuuluu myös Fortumin 50 %:n omistusosuus Stockholm Exergistä, joka on yhteisyritys ja yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Segmentti ei sisällä Fortumin Uniper-tytäryhtiön toimintoja.

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Raportoitu				
Liikevaihto	418	342	1 075	1 151
- lämmönmyynti	247	205	516	558
- sähkönmyynti	60	37	121	144
- jätteiden käsittelyn myynti*	62	64	252	250
- muu myynti**	49	35	186	200
Liikevoitto	86	484	775	377
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	39	36	57	60
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	48	38	333	342
Henkilöstön lukumäärä	2 094	1 997	2 093	

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	132	106	239	265
Liikevoitto	86	58	47	75
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	39	36	57	60
Sidotun pääoman tuotto, %			2,8	3,8
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	3 305	3 625	3 679	

* Jätteiden käsittelyn myynti koostuu jätteiden vastaanottomaksuista ja ympäristörakentamisen palvelumyynnistä.

** Muu myynti koostuu pääasiassa käyttö- ja kunnossapitopalveluista sekä uusiutuotteiden ja polttoaineiden myynnistä.

Lämmönmyynti maittain

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Suomi	1,2	1,0	2,9	3,1
Puola	1,6	1,4	3,4	3,6
Norja	0,8	0,6	1,5	1,7
Muut maat	0,8	0,6	1,9	2,1
Yhteensä	4,4	3,6	9,6	10,4

Sähkönmyynti maittain

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Suomi	0,7	0,3	1,0	1,4
Puola	0,2	0,2	0,6	0,6
Muut maat	0,4	0,4	1,4	1,4
Yhteensä	1,3	0,9	3,0	3,4

Tammi-maaliskuu 2021

Lämmönmyynti kasvoi 22 %, kun lämpötilat olivat lähellä normaalia toisin kuin vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin sää oli hyvin lämmin. Myös sähkönmyynti kasvoi merkittävästi pääasiassa Suomen lämpöliiketoiminnan tuotantorakenteen muutoksen seurauksena.

Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 49 %, kun lämmönmyynti kasvoi selvästi kaikilla lämmitysalueilla ja Norjan lämmönhinnat nousivat lämmön- ja sähköhintojen välisen yhteyden vuoksi. Myös kierrätys- ja jätehuoltoliiketoiminnan tulosparannus vahvisti kehitystä. Rakenteellisilla muutoksilla oli negatiivinen tulosvaikutus. Merkittävin rakenteellinen muutos oli Järvenpään kaukolämpöliiketoimintojen myynti, jonka vaikutus oli 3 miljoonaa euroa. Koronapandemialla ei ollut merkittävää haittavaikutusta City Solutions -segmentin tulokseen ensimmäisellä neljänneksellä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli -1 (427) miljoonan euron vaikutus liikevoittoon suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksen seurauksena. Vuonna 2020 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 431 miljoonan euron veroton voitto Joensuun kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä (liite 3).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 39 (36) miljoonaa euroa, josta 34 (33) miljoonaa euroa liittyi osuuteen Stockholm Exergin voitosta (liite 12).

Fortum ilmoitti 20.3.2021 sopineensa Baltian kaukolämpöliiketoimintansa myynnistä Partners Groupille. Kaupan velaton kokonaisarvo oli 800 miljoonaa euroa. Fortum odottaa kirjaavansa kaupasta noin 240 miljoonan euron verottoman myyntivoiton City Solutions -segmentin vuoden 2021 toisen neljänneksen tulokseen. Kaupan toteutuminen edellyttää tavanomaisten ehtojen täyttymistä, ja kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2021 toisen neljänneksen aikana.

Consumer Solutions

Consumer Solutions -segmentti kattaa sähkö- ja kaasutuotteiden vähittäismyynnin Pohjoismaissa, Puolassa ja Espanjassa, mukaan lukien asiakaspalvelun ja laskutuksen. Fortum on Pohjoismaiden suurin sähkön vähittäismyyjä, ja yhtiöllä on noin 2,4 miljoonaa asiakasta ja useita eri tuotemerkkejä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Puolassa ja Espanjassa. Consumer Solutions tarjoaa sähkötuotteita ja niihin liittyviä lisäarvopalveluja sekä digitaalisia kuluttajaratkaisuja.

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Raportoitu				
Liikevaihto	661	424	1 267	1 504
- sähkönmyynti	574	351	1 057	1 280
- kaasunmyynti	57	48	139	148
- muu myynti	31	25	70	76
Liikevoitto	59	10	129	178
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	11	15	57	53
Henkilöstön lukumäärä	1 020	1 279	1 048	

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	53	48	153	158
Liikevoitto	36	32	90	94
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	721	566	565	

Myynti

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Sähkö	10,8	9,5	29,1	30,4
Kaasu*	2,0	1,7	4,9	5,2

* Ei sisällä tukkumyyntiä.

Asiakkaiden määrä

Tuhatta*	31.3.2021	31.12.2020
Sähkö	2 260	2 280
E-mobility**	50	60
Kaasu	50	50
Yhteensä	2 360	2 390

* Pyöristettynä lähimpään 10 000:een.

** Mitattuna keskimääräisenä neljännesvuoden maksavina asiakkaina.

Tammi-maaliskuu 2021

Sähkönmyynti kasvoi 14 % pääasiassa Pohjoismaiden selvästi kylmemmän sään seurauksena. Kokonaismyyntituotto kasvoi 56 %, kun myyntimäärät kasvoivat ja hinnat nousivat selvästi Pohjoismaissa edellisvuoteen verrattuna. Kaasun myyntimäärä kasvoi 23 % pääasiassa siksi, että yritysasiakkaiden määrä nousi Puolassa. Koronapandemia on lisännyt markkinoiden epävarmuutta etenkin PK-sektorilla. Liiketoiminnassa ei ole toistaiseksi ilmennyt merkittäviä negatiivisia vaikutuksia, kuten luottotappioita. Epävarmuustekijöistä huolimatta Consumer Solutions -segmentin kilpailukyky vahvistui edelleen ja asiakkaiden suositteluaste pysyi korkealla tasolla. Ensimmäisen neljänneksen aikana lanseerattiin useita digitaalisia palveluja ja solmittiin uusia yrityssopimuksia energiasektorilla, elintarvikealalla, kiinteistösektorilla ja vähittäiskaupan alalla.

Vertailukelpoinen liikevoitto parani edelleen ja kasvoi 12 % pääasiassa sähkönmyynnin ja lisäarvopalvelujen katteiden vahvistumisen seurauksena. Katteiden kasvu oli seurausta palveluvalikoiman aktiivisesta kehittämisestä Hafslundin yhdistämisen ja sitä seuranneen liiketoiminnan kehittämisen jälkeen.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 23 (-22) miljoonan euron vaikutus liikevoittoon suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksen seurauksena (liite 3).

Uniper

Uniper-segmentti sisältää Fortumin enemmistöomistuksen Uniperissa, Fortumin tytäryhtiössä. Uniper on johtava kansainvälinen energiayhtiö, jolla on toimintaa yli 40 maassa. Sen liiketoimintaa ovat varma energiantuotanto ja siihen liittyvät palvelut. Sen päätoimintoja ovat sähköntuotanto Euroopassa ja Venäjällä sekä maailmanlaajuinen energiakaupankäynti ja energiatuotannon optimointi, joista Uniper raportoi tilinpäätöksissään kolmella liiketoiminta-alueella: European Generation, Global Commodities ja Russian Power Generation. Sähköntuotantokapasiteetista noin 50 % perustuu kaasuun, 30 % hiileen ja 20 % vesi- tai ydinvoimaan. Segmentti sisältää Uniperin suhteellisen osuuden OKG:stä (liite 3).

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Raportoitu				
Liikevaihto	19 770	-	44 514	64 284
- sähkönmyynti	5 784	-	16 994	22 778
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	190	-	373	563
- lämmönmyynti	100	-	191	291
- kaasunmyynti	11 945	-	22 176	34 120
- muu myynti	1 941	-	5 154	7 094
Liikevoitto	813	-	29	842
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	11	-	54	65
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin **	136	-	639	775
Henkilöstön lukumäärä	11 813	11 611	11 751	

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	868	-	856	1 724
Liikevoitto	711	-	363	1 074
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	11	-	38	50
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	8 240	7 569	7 432	

* Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

** Vuoden 2020 vertaavia lukuja päivitettiin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Uniperin hankintamenolaskelman viimeistelyn yhteydessä, kun vuokrasopimusvelkaan liittyvää oikaisua muutettiin.

Sähköntuotanto energialähteittäin

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vesivoima Pohjoismaissa	2,3	-	6,8	9,1
Ydinvoima Pohjoismaissa	3,6	-	7,6	11,2
Vesivoima Keski-Euroopassa	1,0	-	3,3	4,3
Lämpövoima Keski-Euroopassa	10,7	-	22,1	32,8
Lämpövoima Venäjällä	12,3	-	28,5	40,8
Yhteensä	29,9	-	68,3	98,2

Pohjoismainen myynti

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Myynti Pohjoismaissa	6,0	-	14,6	20,6
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	6,0	-	14,4	20,4

* Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

Uniper-segmentin hinnat

EUR/MWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Uniperin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa*	31,5	-	26,0	27,6
Uniperin keskimääräinen kapasiteettihinta CCS ja muut, tRUB/MW/kk** ***	169	-	136	145
Uniperin keskimääräinen kapasiteettihinta CSA, tRUB/MW/kk***	1 163	-	951	982
Uniperin keskimääräinen kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	251	-	261	258
Uniperin saavuttama sähkönhinta Venäjällä, RUB/MWh	1 681	-	1 798	1 831
Uniperin saavuttama sähkönhinta Venäjällä, EUR/MWh****	18,7	-	21,7	20,8

* Uniper-segmentin saavutettu sähkönhinta sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

** Sisältää "forced mode" -statuksen kapasiteettimaksut, säännellyt tariffit ja kahdenväliset sopimukset.

*** Kapasiteettihinnat maksettu kapasiteettivolyyymeille, pois lukien suunnittelemattomat seisokit, huollot ja oma käyttö.

**** Muunnettu käyttäen keskimuunnoskerrointa.

Tammi-maaliskuu 2021

Sähköntuotantoa tukivat lämpövoimalaitosten parempi käytettävyys ja Datteln 4:n käyttöönotto vuoden 2020 toisella neljänneksellä.

Uniper teki vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä vahvan tuloksen. Se oli parempi kuin vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen tulos, joka oli jo hyvällä tasolla.

European Generation -liiketoiminta hyötyi fossiilisten laitosten vakaasta suorituskyvystä (Datteln 4 täydessä toiminnassa, Irsching 4 ja 5 jälleen markkinoilla Saksassa ja Maasvlakte 3:n parempi käytettävyys Alankomaissa) sekä Ison-Britannian kapasiteettimarkkinoilta saaduista maksuista. Positiivista vaikutusta heikensi päästöoikeuksien vaihteisuus, joka siirsi katteita vuoden 2021 ensimmäiseltä neljännekseltä neljännelle neljännekselle. Saavutettujen hintojen laskulla oli negatiivinen vaikutus ydinvoimaliiketoimintaan Pohjoismaissa.

Uniperin Global Commodity -liiketoiminnan ensimmäiselle neljännekselle olivat tunnusomaisia alhaiset lämpötilat joillakin maailman alueilla, kuten osassa Aasiaa, Pohjois-Amerikkaa ja Eurooppaa. Ne kasvattivat kaasun ja sähkön kysyntää, minkä ansiosta Uniper pystyi optimoimaan kansainvälisiä toimituksiaan tehokkaasti. Tähän sisältyivät sekä nesteytetyn maakaasun toimitukset Aasian markkinoille että kaasun ja sähkön myynti korkeammilla hinnoilla osissa Yhdysvaltoja.

Unipron liiketoiminnalla Venäjällä oli positiivinen vaikutus Uniper-segmentin vertailukelpoiseen liikevoittoon. Venäjän sähkönhintoja tukivat sähkön kysynnän kasvu, alhaiset vesivoiman tuotantomäärät ja vahva vienti. Tulosta kuitenkin heikensivät Shaturskayan ja Yaivinskayan voimalaitosten CSA-kausien päätyminen sekä Venäjän ruplan kurssimuutos.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 711 (-) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 102 (-) miljoonan euron vaikutus liikevoittoon pääasiassa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon 144 (-) miljoonan euron muutoksen seurauksena (liite 3).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 11 (-) miljoonaa euroa (liite 12).

Woodside Energy Trading Singapore ja Uniper laajensivat 18.1.2021 nesteytettyä maakaasua koskevaa sopimustaan jopa 1 miljoonaan tonniin vuodessa. Volyyymi kasvaa vuodesta 2026 alkaen noin 2 miljoonaan tonniin vuodessa.

Venäjällä hyväksyttiin maaliskuussa 2021 muutoksia strategisia investointeja koskevaan lakiin. Muutosten perusteella Fortumilla on mahdollisuus käyttää suoraa määräysvaltaa Uniperin venäläisessä tytäryhtiössä Unipro PJSC:ssä. Venäjän kilpailuviranomaisen hyväksyntä tarvitaan kuitenkin edelleen kilpailulainsäädännön mukaisesti.

Uniperin hallintoneuvosto, toimitusjohtaja Andreas Schierenbeck ja talousjohtaja Sascha Bibert tulivat 29.3.2021 yhteisesti siihen tulokseen, että Schierenbeck ja Bibert jättävät tehtävänsä välittömästi. Uniperin hallintoneuvoston puheenjohtaja Klaus-Dieter Maubach nimitettiin Uniperin johtokunnan jäseneksi ja toimitusjohtajaksi ja Uniperin hallintoneuvoston jäsen Tiina Tuomela Uniperin johtokunnan jäseneksi ja talousjohtajaksi.

Saksan liittovaltion verkkovirasto hyväksyi 1.4.2021 Wilhelmshavenin 757 megawatin voimalaitoksen tarjouksen osana kivihiilivoimaloiden sulkemista koskevien huutokauppojen toista kierrosta. Voimalan kaupallinen sähköntuotanto päättyy vuoden 2021 loppuun mennessä eli vuoden ilmoitettua aiemmin. Uniper ilmoitti suunniteltavansa kansallisen vetykeskuksen perustamista Saksan Wilhelmshaveniin. Suunnitelma sisältää vihreän ammoniakkiin tuontiterminaalin, ammoniakkiin ”krakkaamon” vihreän vedyn tuotantoa varten sekä 410 megawatin elektrolyysilaitoksen, joka yhdessä tuontiterminaalin kanssa pystyisi toimittamaan noin 295 000 tonnia eli 10 % koko Saksan odotetusta kysynnästä vuonna 2030. Uniper valmistelee parhaillaan toteutettavuustutkimusta, eikä lopullista investointipäätöstä ole tehty.

Lisätietoja on Uniperin 6.5.2021 julkistetussa vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen tuloksessa.

Investoinnit käyttöömaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöömaisuuden ja osakkeiden myynnit

Investoinnit käyttöömaisuuteen ja osakkeisiin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä olivat 251 (3 366) miljoonaa euroa. Investoinnit käyttöömaisuuteen olivat 228 (84) miljoonaa euroa (liitteet 3 ja 6).

Fortum suunnittelee ottavansa tai on alkanut ottaa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

	Tyyppi	Sähkön- tuotanto- kapasiteetti, MW	Lämmön- tuotanto- kapasiteetti, MW	Toimitus alkoi/alkaa	Viimeisin tiedote
City Solutions					
Suomenoja, Suomi	Lämpöpumppu		20	II/2021	24.9.2019
Rajasthan, Intia	Aurinko	250		I ja II/2021	4.3.2019
Uniper					
Berezovskaya 3, Venäjä	Ruskohiili	754		1.5.2021	6.5.2021
Irsching 6, Saksa	Kaasu	300		loka/2022	9.1.2019
Scholven, Saksa	Kaasu	137	125	IV/2022	6.2.2020
Killingholme ja Grain, UK	Taajuusreservi			IV/2021 ja I/2022	4.3.2021
Surgutskaya 1, Venäjä	Kaasu	20		I/2022	12.11.2019
Surgutskaya 4, Venäjä	Kaasu	20		IV/2025	12.11.2019
Surgutskaya 6, Venäjä	Kaasu	20		III/2024	12.11.2019

Generation

Fortum ilmoitti 3.3.2021 merkittävästä investoinnista patoturvallisuuteen Ruotsissa, jossa yhtiö investoi hieman yli 450 miljoonaa kruunua (noin 45 milj. euroa) satavuotiaan Forshuvudin vesivoimalaitoksen laajoihin parannustöihin vuosina 2021–2025. Investoinnilla Fortum haluaa varmistaa, että laitos pysyy turvallisena uusiutuvan sähkön tuottajana ja tasapainottaa sääriippuvaisempaa sähköntuotantoa.

Joulukuussa 2020 Fortum päätti myydä kahdeksan pientä vesivoimalaitosta Ruotsissa Downing Renewables & Infrastructure Trustille. Voimalaitosten keskimääräinen vuotuinen sähköntuotanto on 0,1 terawattituntia. Voimalaitokset ovat pääasiassa jokivoimalaitoksia, eivätkä ne ole Fortumille strategisesti merkittäviä pienen kokonsa ja rajallisen joustavuutensa vuoksi. Velaton kauppahinta oli 64,5 miljoonaa euroa. Kauppa saatiin päätökseen 2.2.2021.

Joulukuussa 2019 Fortum ja Energy Infrastructure Partners AG (EIP) (aiemmin Credit Suisse Energy Infrastructure Partners) allekirjoittivat sopimuksen Fortumin pohjoismaisten tuulivoimalaitosten 80 %:n osuuden myynnistä EIP:n hallinnoimille rahastoille. Fortum säilytti 20 %:n vähemmistöosakkuuden sekä vastaa edelleen laitosten rakentamisesta ja operatiivisesta toiminnasta. Järjestely saatiin päätökseen 14.5.2020 (liite 6). Kauppa 80 %:n osuudesta Sørkjordin tuulipuistosta, joka otettiin käyttöön 26.10.2020, osa EIP:n kanssa sovitusta kaupasta toteutettiin tammikuussa 2021.

Russia

Fortumilla ja sen yhteisyrityksillä on Venäjällä maan suurin tuuli- ja aurinkovoimapuistojen portfolio (noin 2 GW). Tuuli- ja aurinkopuistoille maksetaan CSA-takuuhintaa 15 vuoden ajan, käyttöönotosta lähtien.

Vuosina 2017 ja 2018 Fortumin ja Rusnanon tuulivoiman sijoitusrahasto (yhteisyritys, Fortumin osuus 50 %) voitti CSA-huutokaupoissa oikeuden rakentaa 1 823 MW tuulivoimakapasiteettia. Tuulivoimakapasiteetista 600 MW on toiminnassa, 495 MW rakenteilla ja 728 MW kehitysvaiheessa. Vuoden 2020 jälkipuoliskolla Fortumin ja Rusnanon sijoitusrahasto myi 50 megawatin Ulyanovsk 2 -tuulipuiston sekä Rostovin 300 megawatin tuulipuiston RDIF-rahaston kanssa äskettäin perustetulle yhteisyritykselle, joka ylläpitää uusiutuvaa energiaa tuottavia voimalaitoksia Venäjällä.

Vuosina 2018 ja 2019 Fortum voitti CSA-huutokaupoissa oikeuden rakentaa yhteensä 116 megawattia aurinkovoimarakenteita. Fortum ilmoitti 2.3.2021 päättäneensä rakentaa aurinkovoimalan RDIF-rahaston kanssa äskettäin perustetun yhteisyrityksen kautta. Kapasiteetista 78 MW odotetaan saatavan käyttöön vuoden 2021 neljänneksellä ja loput vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla.

Fortumin sekä Fortumin ja Rusnanon sijoitusrahaston Venäjän CSA-huutokaupoissa vuosina 2017, 2018 ja 2019 voittamiin aurinko- ja tuulivoiman kapasiteetteihin liittyvät investointipäätökset tehdään tapauskohtaisesti. Fortumin sijoittama oma pääoma on enintään 15 miljardia ruplaa.

City Solutions

Fortum ilmoitti 20.3.2021 sopineensa Baltian kaukolämpöliiketoimintansa myynnistä Partners Groupille, joka on johtava globaali listaamattomiin yhtiöihin keskittyvä sijoitusyhtiö. Kaupan velaton kokonaisarvo oli 800 miljoonaa euroa. Fortum odottaa kirjaavansa kaupasta noin 240 miljoonan euron verottoman myyntivoiton City Solutions -segmentin vuoden 2021 toisen neljänneksen tulokseen. Kaupan toteutuminen edellyttää tavanomaisten ehtojen täyttymistä, ja kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2021 toisen neljänneksen aikana. Kauppa on jatkoa Fortumin toteuttamalle strategialle, jonka mukaisesti Fortum arvioi liiketoimintojaan säännöllisesti ja pyrkii luomaan lisäarvoa optimoimalla tuotantorakennettaan. Kesäkuussa 2019 Fortum tiedotti harkitsevansa Virossa sijaitsevien ja helmikuussa 2020 muissa Baltian maissa sijaitsevien kaukolämpöliiketoimintojensa strategisia vaihtoehtoja.

Fortum otti 19.3.2021 käyttöön 150 megawattia Rajasthanin 250 megawatin aurinkopuistosta Intiassa. Jäljellä olevat 100 megawattia otettiin käyttöön 3.5.2021.

Consumer Solutions

Joulukuussa 2020 Fortum päätti käynnistää Consumer Solutions -liiketoimintansa strategisten vaihtoehtojen arvioinnin, ja toimintojen myynti on yksi mahdollisista vaihtoehtoista. Alustavien arvioiden perusteella erilainen omistusrakenne voisi paremmin mahdollistaa tämän liiketoiminnan kasvun ja arvonluonnin jatkossa.

Uniper

Helmikuussa 2020 Uniper allekirjoitti sopimuksen, jonka myötä se myy 58 %:n Schkopau-omistuksensa Saale Energie GmbH:lle, joka on tšekkiläisen EPH-energiayhtiön tytäryhtiö. EPH omistaa loput 42 % Schkopausta, Saksi-Anhaltin osavaltiossa Itä-Saksassa sijaitsevasta ruskohiilivoimalasta. Omistuksen siirto tapahtuu lokakuussa 2021.

Toiminta- ja sääntely-ympäristö

Euroopan sähkömarkkinat

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Euroopan sähköhinnat elpyivät vahvasti heikon vuoden 2020 jälkeen. Elpymisen taustalla oli monta tekijää: pohjoisen pallonpuoliskon kylmä talvi, talouden elpyminen hiljalleen koronapandemian jälkeen sekä tuulivoiman matalat tuotantomäärät Manner-Euroopassa ja Pohjoismaissa. Lisäksi EU:n päästöoikeuksien (EUA) hinnat nousivat nopeasti, kun vuodelle 2030 asetetun päästövähennystavoitteen odotettiin tiukentuvan vuonna 2021. Samat tekijät tukivat myös eurooppalaisia energiahyödykkeitä, mikä johti sähkön, päästöoikeuksien ja kaasun hintojen selvään nousuun ensimmäisellä neljänneksellä.

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaissa kulutettiin sähköä 120 (112) TWh vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä. Sähkön kysynnän kasvu Pohjoismaissa vuoden 2020 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna johtui kylmemmästä säästä. Lämpötilat olivat yhden asteen pitkän ajan keskiarvon alapuolella ja neljä astetta matalammat kuin vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Alustavien tilastotietojen mukaan sähkönkulutus keskisessä Länsi-Euroopassa (Saksa, Ranska, Itävalta, Sveitsi, Belgia ja Alankomaat) oli 356 (348) TWh ensimmäisellä neljänneksellä. Kylmä sää vaikutti sähkön kysyntään myös keskisessä Länsi-Euroopassa.

Sähkön osuuden energian kokonaiskulutuksesta odotetaan kasvavan edelleen pitkällä aikavälillä. Kasvuvauhti määräytyy kuitenkin pitkälti Euroopan ja Pohjoismaiden makrotaloudellisen kehityksen perusteella. Teollisuuden, liikenteen ja lämmityksen sähköistymisen kehitys on keskeinen sähkönkulutuksen kasvua määräävä tekijä pidemmällä aikavälillä.

Vuoden 2021 alussa Pohjoismaiden vesivarannot olivat 105 TWh eli 21 TWh pitkän ajan keskiarvoa suuremmat ja 26 TWh suuremmat kuin vuotta aikaisemmin. Talvilämpötilat ja tuulivoiman tuotantomäärät olivat tavallista alhaisemmat, mikä johti runsaaseen vesivoimatuotantoon ja vesivarantojen käyttöön. Lisäksi sademäärät Pohjoismaissa olivat selvästi tavallista pienemmät ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen lopussa vesivarannot olivat 55 TWh eli 14 TWh pitkän aikavälin keskiarvoa suuremmat ja 3 TWh edellisvuotta suuremmat.

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä sähkönhinnat olivat selvästi korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Sähkön keskimääräinen systeemi hinta Nord Poolissa oli 42,1 (15,4) euroa/MWh. Keskimääräinen alue hinta oli 48,6 (24,0) euroa/MWh Suomessa, 45,7 (18,7) euroa/MWh SE3-alueella Ruotsissa (Tukholma) ja 37,5 (15,6) euroa/MWh SE2-alueella Ruotsissa (Sundsvall). Saksassa keskimääräinen spot-hinta vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä oli 49,6 (26,6) euroa/MWh.

Toukokuun 2021 alussa Pohjoismaiden sähkön termiini hinta Nasdaq Commodities -markkinapaikalla oli noin 36 euroa/MWh loppuvuodelle 2021 ja hiukan alempi eli 32 euroa/MWh vuodelle 2022. Pohjoismaiden vesivarannot olivat noin 9 TWh pitkän ajan keskiarvon yläpuolella ja 3 TWh korkeammat kuin vuotta aiemmin. Saksassa sähkön termiini hinta oli noin 54 euroa/MWh loppuvuodelle 2021 ja noin 63 euroa/MWh vuodelle 2022.

Euroopan hyödykemarkkinat

Kaasun kysyntä keskisessä Länsi-Euroopassa oli 802 (722) TWh vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä. Keskeisen Länsi-Euroopan kaasun varastotasot laskivat neljänneksen alusta (439 TWh) neljänneksen loppuun (144 TWh), jolloin ne olivat 193 TWh pienemmät kuin vuotta aiemmin ja 58 TWh pienemmät kuin viiden vuoden keskiarvo (2016–2020).

Kaasun keskimääräinen spot-hinta (TTF) vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä oli 18,5 (9,7) euroa/MWh. Vuoden 2022 termiini hinta nousi neljänneksen alun 16,1 eurosta/MWh 18,1 euroon/MWh neljänneksen lopussa.

Euroopan päästöoikeusmarkkinat (EUA) olivat poikkeuksellisen vahvat vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä. Hinta nousi neljänneksen aikana ja oli 42,6 euroa/tonni neljänneksen lopussa (32,7 euroa/tonni neljänneksen alussa) eli 24,9 euroa/tonni korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Hiilen termiini hinta (ICE Rotterdam) vuodelle 2022 laski neljänneksen alussa (72,4 dollaria/tonni) lähes 64 dollariin tonnilta. Hinta nousi takaisin 72,4 dollariin tonnilta neljänneksen lopussa, jolloin se oli 12,2 dollaria/tonni korkeampi kuin vuotta aiemmin.

Toukokuun 2021 alussa kaasun TTF-termiini hinta oli 24 euroa/MWh loppuvuodelle 2021 ja 21 euroa/MWh vuodelle 2022. EUA-termiini hinta vuodelle 2021 oli tasolla 51 euroa/tonni. Hiilen termiini hinta (ICE Rotterdam) loppuvuodelle 2021 oli 82 dollaria/tonni.

Venäjän sähkömarkkinat

Fortumin Russia-segmentillä on lämpövoimaloita Länsi-Siperiassa pääasiassa Tjumenin ja Hanti-Mansian alueilla, joilla teollinen tuotanto on keskittynyt öljyyn ja kaasuun, sekä Uralilla metalliteollisuuteen keskittyneellä Tšeljabinskin alueella. Uniperin venäläinen tytäryhtiö Unipro PJSC toimii Smolenskin, Moskovan, Sverdlovskin ja Krasnojarskin alueilla sekä Hanti-Mansian autonomisessa piirikunnassa.

Venäjän markkinat on jaettu kahteen hintavyöhykkeeseen. Fortumin Russia-segmentti toimii ensimmäisellä hintavyöhykkeellä (Venäjän Euroopan ja Uralin alueet), ja Uniper toimii molemmilla hintavyöhykkeillä.

Fortum Oyj
Tammi-maaliskuun 2021 osavuositiedot

Alustavien tilastotietojen mukaan Venäjän sähkönkulutus vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä oli 297 (283) TWh. Vastaava luku ensimmäisellä hintavyöhykkeellä oli 224 (213) TWh ja toisella hintavyöhykkeellä 59 (59) TWh. Kulutuksen kasvu johtui vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen kylmistä lämpötiloista vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen lämpimämpään säähän verrattuna.

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä keskimääräinen sähkön spot-hinta (kapasiteettihinnat pois lukien) nousi 11 % ja oli 1 360 (1 222) ruplaa/MWh ensimmäisellä hintavyöhykkeellä ja nousi 1 % ja oli 918 (907) ruplaa/MWh toisella hintavyöhykkeellä. Uralin alueella spot-hinta nousi ja oli 1 158 (1 068) ruplaa/MWh.

Venäjän hallitus nosti kaasun hintaa 3 % elokuussa 2020. Fortum arvioi kaasun hinnan nousevan 4 % heinäkuussa 2021.

Venäjällä CSA-sopimuksiin perustuvat kapasiteettimaksut ovat keskeinen yhtiön tuloskasvuun vaikuttava tekijä, sillä CSA-maksut ovat huomattavasti korkeampia kuin CCS-huutokaupoista (Competitive Capacity Selection) saatavat kapasiteettimaksut. Tällä hetkellä Fortumin Russia-segmentin CSA-kapasiteetti on 1 926 MW ja sisältää 70 MW aurinko- ja tuulivoimakapasiteettia. Lisäksi Fortumin uusiutuvan energiantuotannon yhteisyrityksillä on yhteensä 1 939 MW tuuli- ja aurinkovoimakapasiteettia, joista 600 MW on käytössä, 611 MW rakenteilla ja 728 MW kehitteillä. Vastaavasti Uniperin CSA-kapasiteetti on 1 607 MW.

Lisäksi lämpövoimat saavat selkeästi korotettuja CSA-maksuja noin kuuden vuoden kuluttua käyttöönotosta (ks. taulukot alla). Vuonna 2021 on odotettavissa korotus CSA-maksuihin kolmelle Fortumin Russia-segmentin yksikölle ja yhdelle Uniper-segmentin yksikölle. CSA-jakson päätyttyä yksiköt voivat saada CCS-maksuja CCS-huutokaupoista. Muutokset on esitetty seuraavassa taulukossa:

Fortumin Russia-segmentin yksiköt	CSA alkaa	Korotettu CSA alkaa	CSA päättyy
Tyumen CHP 1, yksikkö 2	1.2.2011	1.10.2016	31.12.2020
Tšeljabinsk CHP 3, yksikkö 3	1.6.2011	1.11.2016	31.12.2020
Nyagan, yksikkö 1	1.4.2013	1.1.2018	31.12.2021
Nyagan, yksikkö 2	1.12.2013	1.8.2018	31.12.2022
Nyagan, yksikkö 3	1.1.2015	1.1.2021	31.12.2025
Tšeljabinsk CHP 4, yksikkö 1	1.12.2015	1.1.2021	31.12.2024
Tšeljabinsk CHP 4, yksikkö 2	1.3.2016	1.1.2021	31.12.2024
Ulyanovsk*	1.1.2018	n/a	30.11.2031
Bugulchansk**	marras 2016-maaliskuu 2017	n/a	marras 2030-marras 2031
Pleshanovsk**	1.3.2017	n/a	30.11.2031
Grachevsk**	1.3.2017	n/a	30.11.2031

* Tuuli CSA.

** Aurinko CSA.

Fortumin Uniper-segmentin yksiköt	CSA alkaa	Korotettu CSA alkaa	CSA päättyy
Surgutskaya-2 GRES-2, yksikkö 7	1.5.2011	1.5.2017	31.7.2021
Surgutskaya-2 GRES-2, yksikkö 8	1.6.2011	1.6.2017	31.8.2021
Shaturskaya GRES, yksikkö 7	1.10.2010	1.10.2016	31.12.2020
Yaivinskaya GRES, yksikkö 5	1.1.2011	1.1.2017	31.12.2020
Berezovskaya GRES, yksikkö 3*	1.11.2014	1.11.2020	31.10.2024
Surgutskaya-2 GRES-2, yksikkö 1**	maaliskuu 2022	n/a	helmikuu 2038
Surgutskaya-2 GRES-2, yksikkö 2**	joulukuu 2026	n/a	marraskuu 2042
Surgutskaya-2 GRES-2, yksikkö 4**	joulukuu 2025	n/a	marraskuu 2041
Surgutskaya-2 GRES-2, yksikkö 6**	syyskuu 2024	n/a	elokuu 2042

* CSA-maksujen saanti alkoi 1.5.2021, korjausten valmistuttua.

** Modernisaatio CSA 2.

Fortumin Russia-segmentillä on 2 953 MW tuotantokapasiteettia, joka ei saa CSA-maksuja. Tällä kapasiteetilla on oikeus osallistua vuotuisiin CCS-huutokauppoihin. Uniperilla on 9 638 MW tuotantokapasiteettia, jolla on oikeus osallistua CCS-huutokauppaan. Seuraava CCS-huutokauppa, vuodelle 2027, on tarkoitus pitää marraskuussa 2021.

Vuosi	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
CCS-huutokauppahinta, tRUB/MW/kk, hintavyöhyke 1*	115	134	168	171	182	193	195
CCS-huutokauppahinta, tRUB/MW/kk, hintavyöhyke 2*	191	225	264	267	279	303	299
Fortumin Russia-segmentti							
valittu CCS-huutokaupassa, MW, hintavyöhyke 1	2 331	2 848	3 451	3 904	3 904	4 351	4 852
Fortumin Uniper-segmentti							
valittu CCS-huutokaupassa, MW, hintavyöhyke 1	7 190	8 829	8 035	8 035	7 225	6 427	6 326
valittu CCS-huutokaupassa, MW, hintavyöhyke 2	1 600	1 600	1 600	1 600	2 400	2 400	2 400

* Ei sisällä inflaatiota.

Kesäkuussa 2018 ja 2019 Fortum voitti Venäjän valtion uusiutuvan energian huutokaupassa oikeuden rakentaa 10 ja 6 megawattia takuuhintaista aurinkovoimakapasiteettia. Voimalaitosten tuotantokapasiteetille maksetaan 15 vuoden ajan takuuhintaa, joka vastaa noin 15 000 ruplaa/MWh ja 14 000 ruplaa/MWh. 78 MW kapasiteetista odotetaan otettavan käyttöön vuoden 2021 neljännellä neljänneksellä ja loput vuoden 2022 toisen vuosipuoliskon aikana.

Kesäkuussa 2018 Fortumin ja Rusnanon tuulivoiman sijoitusrahasto voitti CSA-huutokaupassa oikeuden rakentaa 823 MW tuulivoimakapasiteettia. Tuulipuistot oli tarkoitus ottaa käyttöön vuosina 2019–2023, ja niiden tuotantokapasiteetille maksetaan 15 vuoden ajan takuuhintaa, joka vastaa noin 7 000–8 000 ruplaa/MWh.

Kesäkuussa 2017 Fortumin ja Rusnanon sijoitusrahasto voitti CSA-huutokaupassa oikeuden rakentaa 1 000 MW tuulivoimakapasiteettia. Tuulipuistot oli tarkoitus ottaa käyttöön vuosina 2018–2022, ja niiden tuotantokapasiteetille maksetaan 15 vuoden ajan takuuhintaa, joka vastaa noin 7 000–9 000 ruplaa/MWh.

Tarkemmat markkinatiedot on esitetty taulukoissa katsauksen lopussa.

Sääntely-ympäristö

EU:n taksonomiaan liittyvä delegoitu säädös julkaistiin

Komissio julkaisi 21.4.2021 ensimmäisen EU:n taksonomiaan liittyvän delegoidun säädöksen, joka koskee ilmastonmuutoksen hillintää ja ilmastonmuutokseen sopeutumista. Säädös kattaa eri energiateknologioita, kuten tuuli-, aurinko-, vesivoiman sekä bioenergian ja vedyn. Muiden teknologioiden ja alojen – pääasiassa kaasun, ydinvoiman ja maatalouden – osalta asia ratkaistaan kesällä julkaistavalla täydentävällä säädöksellä. Kaksi asiantuntijaryhmää tarkastelee parhaillaan komission yhteisen tutkimuskeskuksen ydinvoimaa koskevaa ympäristöarviointia.

Säädöksessä on saavutettu parannuksia Pohjoismaiden päästöttömän sähköntuotannon kannalta olennaisten tuotantoteknologioiden osalta. Erityisen tärkeää on, että vesivoima on sisällytetty kestävien toimintojen joukkoon ja että komission tutkimuskeskuksen arvio ydinvoimasta on positiivinen. Näillä parannuksilla ei kuitenkaan voida varmistaa täyttä yhdenmukaisuutta nykyisen EU-lainsäädännön kanssa eikä teknologiariippumattomuutta.

Fortum on johdonmukaisesti tukenut perusteellista ja tieteeseen perustuvaa energiateknologioiden arviointia ja esittänyt, että kaikki teknologiat sisällytetään samaan delegoituun säädökseen. Fortum kuitenkin kunnioittaa komission päätöstä ja panee merkille keskeisten teknologioiden kriteereihin tehdyt muutokset. Fortum kehottaa pankki- ja rahoitusalaan kehittämään kattavaa lähestymistapaa EU:n luokitusjärjestelmän toteutukseen.

EU:n innovaatorahasto hyväksyi neljä Fortumin hanketta jatkoon

Euroopan komissio julkisti 25.3.2021 luettelon 70 hankkeesta, jotka on kelpuutettu EU:n innovaatorahaston toiselle arviointikierrokselle. Innovaatorahasto on yksi maailman suurimmista ohjelmista, jolla demonstroidaan ja rahoitetaan innovatiivisia vähäpäästöisiä, uusiutuvan energian, energian varastoinnin ja kiertotalouden teknologioita 10 seuraavan vuoden aikana. Rahoitusta jaetaan ensimmäisessä vaiheessa yhteensä 1 miljardi euroa. Hankekohtainen enimmäismäärä on 60 % investoinnista.

Innovaatorahasto kelpuutti toiselle kierrokselle neljä Fortumin hanketta: hiilen talteenotto ja varastointi jätteenpolton yhteydessä (Fortum Oslo Varme), hiilen talteenotto ja varastointi biomassan poltossa (Stockholm Exergi), kestävien akkukemikaalien valmistus uusiorka-aineista (City Solutions -divisioonan kierrätys- ja jätehuolto liiketoiminta) sekä vedyn laajamittainen tuotanto kestävän metanolin valmistukseen (Fortumin, Uniperin ja Perstorpin yhteishanke).

Seuraavassa vaiheessa toimitetaan kattavat hakemukset 23.6.2021 mennessä toiseen arviointivaiheeseen. Toinen arviointikierron tarkoitus saada päätökseen ja rahoituspäätökset on tarkoitus julkistaa vuoden 2021 loppuun mennessä.

Fit for 55 -lainsäädäntöpaketistä ehdotus heinäkuussa

EU:n toimielimet sopivat 21.4.2021 Euroopan ilmastolaista, jossa vuoden 2030 päästövähennystavoitetta nostetaan 55 %:iin ja jonka tavoitteena on ilmastoneutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä.

Heinäkuussa komission odotetaan julkaisevan Fit for 55 -lainsäädäntöpaketin vuoden 2030 uuden ilmastotavoitteen saavuttamiseksi. Julkiset kuulemiset keskeisistä aloitteista saatiin päätökseen helmikuussa. Julkaistaviin lainsäädäntöehdotuksiin kuuluvat muun muassa päästökauppaa, uusiutuvaa energiaa, energiatehokkuutta ja energiaverotusta koskevien direktiivien uudistukset.

Fortum tukee EU:n uutta ilmastotavoitetta sekä EU:n päästökauppajärjestelmää sopivimpana ja kustannustehokkaimpana välineenä sen saavuttamiseksi. Vuoden 2030 ilmasto- ja energialainsäädännön uudistus tulisi saada päätökseen mahdollisimman pian.

Kansalliset elvytys- ja palautumissuunnitelmat edistyvät

Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden oli toimitettava 30.4.2021 mennessä kansalliset elvytys- ja palautumissuunnitelmansa, joissa esitetään vuosien 2021–2026 uudistus- ja investointiohjelmat. Tämä on edellytyksenä sille, että jäsenvaltiot voivat saada rahoitusta EU:n 672 miljardin euron elpymis- ja palautumistukivälineen kautta. Komissio arvioi suunnitelmat kahden kuukauden kuluessa niiden toimittamisesta. Hyväksynnän jälkeen uudistukset ja investoinnit siirtyvät täytäntöönpanovaiheeseen. Jäsenvaltiot voivat jakaa enintään 10 prosenttia avustuksista ennen suunnitelmien hyväksymistä.

Komission jäsenvaltioille antamien ohjeiden mukaan elpymisrahoituksen painopisteen tulisi olla pikemmin uusiutuvassa kuin hiilidioksidivapaassa energiassa. Tuettujen investointien odotetaan olevan merkittäviä ja uskottavia, ja niiden on noudatettava Do No Significant Harm -periaatetta, joka on kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmän keskeinen käsite.

Fortum seuraa tiiviisti kansallisten elvytysuunnitelmien edistymistä, ja yhtiöllä on useita hanke-ehdotuksia, jotka voivat täyttää elpymis- ja palautumistukivälineen kautta myönnettävän rahoituksen ehdot.

EU:n toimielimet keskustelivat akkuasetuksesta

Komissio julkaisi 10.12.2020 ehdotuksensa EU:n akkuasetukseksi. Sen tavoitteena on varmistaa, että EU-markkinoilla käytettävät akut ovat kestävän kehityksen mukaisia ja turvallisia koko elinkaarensa ajan. Asetuksen tarkoituksena on edistää akkujen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä sekä luopua ei-ladattavien pattereiden käytöstä. Tämä on tärkeä tekijä kierrätysmateriaalien kysynnän lisäämisessä ja kierrätyskapasiteettiin tehtävien investointien nopeuttamisessa EU:ssa.

Euroopan parlamentissa akkuasetusta koskeva asiakirja on toimitettu sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalle, jossa ensimmäinen keskustelu käytiin 17.3.2021. Valiokunnan mietintöluonnosta odotetaan heinäkuun puolivälissä ja äänestystä joulukuussa. Täysistunnon äänestys on tarkoitus pitää vuoden 2022 alussa. Neuvostossa ehdotusta tarkastelee ympäristöryhmä.

Ehdotus on Fortumin kunnianhimoisten kierrätystavoitteiden sekä akkujen sisältämiä kierrätysmateriaaleja koskevien vaatimusten mukainen. Fortum pitää ehdotettujen tavoitteiden aikataulua realistisena ja korostaa tulevaisuuden raaka-ainetoimitusten turvaamisen tärkeyttä, kierrätysmateriaalit mukaan lukien.

Useat sähkömarkkinamalliin liittyvät aloitteet etenevät Ruotsissa

Helmikuussa Ruotsin hallitus ehdotti, että meritulivoima vapautetaan verkkomaksuista, jotka yleensä peritään verkkoon liitettävältä osapuolelta. Lainsäädännön on määrä tulla voimaan 1.8.2021 mennessä. Fortum suhtautuu kriittisesti yksittäisen teknologian vapauttamiseen verkkomaksuista, koska se vääristää markkinoita ja aiheuttaa kuluttajille lisäkustannuksia.

Ruotsin kantaverkkoyhtiö Svenska Kraftnät on saanut hallitukselta tehtäväksi ehdottaa korvausmekanismeja oheispalveluille 1.9.2021 mennessä. Fortum on ehdottanut alustavia korvausmekanismeja sekä taajuuteen liittyville että liittymättömille oheispalveluille.

Ruotsin sähköistysstrategian esiselvitys julkaistiin maaliskuussa. Se sisältää kaksitoista näkökohtaa nopeaan, älykkääseen ja sosioekonomisesti tehokkaaseen sähköistämiseen. Strategian yleistavoitteena on mahdollistaa sähkön kysynnän kaksinkertaistuminen vuoteen 2045 mennessä. Tutkimuksessa tarkastellaan myös päivitetyn ja parannetun ”energy-only” sähkömarkkinan mahdollisuutta. Toteutettavat konkreettiset uudistukset ovat edelleen epäselviä, mutta strategia johtaa todennäköisesti uusiin julkisiin selvityksiin markkinamallista. Strategia julkaistaan lokakuussa.

Saksa otti käyttöön hiilidioksidin hinnoittelujärjestelmän päästökauppajärjestelmän ulkopuolisille aloille

Saksa otti 1.1.2021 käyttöön hiilidioksidin hinnoittelujärjestelmän liikenne- ja lämmitysalueille. Tämä kansallinen kiintiöjärjestelmä toimii EU:n päästökauppajärjestelmän rinnalla. Kiinteä hinta on aluksi 25 euroa hiilidioksiditonnilta, ja liittohallitus odottaa järjestelmän tuovan noin 40 miljardin euron tuotot neljän ensimmäisen vuoden aikana. Kiinteä hinta nousee asteittain 55 euroon vuoteen 2025 mennessä. Vuodesta 2026 alkaen hinta määräytyy huutokaupoissa, joille on asetettu hintaväliksi 55–65 euroa vuodelle 2026.

Hallituksen odotetaan edelleen hyväksyvän niin sanotun hiilivuotodirektiivin, jolla vältetään päästökauppajärjestelmään kuuluvien yritysten kaksoisveloitus ja varmistetaan Saksan hiili-intensiivisten toimialojen kilpailukyky.

Avaintekijät ja riskit

Fortumin taloudellinen tulos altistuu useille taloudellisille, operatiivisille, strategisille ja vastuullisuuteen liittyville riskeille. Fortum altistuu näille riskeille sekä suoraan että epäsuorasti tytäryhtiöidensä ja osakkuus- ja yhteisyritystensä kautta. Fortumin pääasialliset osakkuus- ja yhteisyritykset ovat TVO, Forsmarks Kraftgrupp AB, Kemijoki Oy, TGC-1 ja Stockholm Exergi AB. Lisätietoja on kunkin yhtiön vuosikertomuksessa.

Fortumista tuli Uniperin enemmistöomistaja 26.3.2020. Uniper kuitenkin pysyy erillisenä pörssiyhtiönä, joka toimii Saksan lainsäädännön ja säännösten mukaisesti ja jolla on omat riskienhallintajärjestelmänsä. Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen lopussa Uniperin taloudellisen tuloksen suurimmat epävarmuuden lähteet ovat markkinariski, oikeudellinen riski ja taloudellinen riski sekä tuotanto-omaisuutta koskeviin hankkeisiin liittyvä riski. Lisätietoja Uniperin riskienhallintajärjestelmistä ja riskeille altistumisesta on Uniperin vuoden 2020 vuosikertomuksessa.

Sähkön tukkuhinnat Pohjoismaissa ovat Fortumin liiketoiminnan tuloksen kannalta tärkeimpiä tekijöitä. Pohjoismaissa sähkön hinnat vaihtelevat merkittävästi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä useiden tekijöiden perusteella. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi sääolosuhteet, tuotannon ja siirron katkokset, päästöoikeuksien hinnat, polttoainehinnat sekä tarjonnan ja kysynnän tasapaino. Fortum käyttää suojausta rajoittaakseen altistumista sähkönhintojen vaihteluille ja raportoi suojaustasoista neljännesvuosittain (ks. ”Näkymät”).

Fortumin Venäjän liiketoiminnan kannalta keskeisiä tekijöitä ovat talouskasvu, ruplan kurssi sekä sähkö- ja lämpöliiketoiminnan sääntely. Saadut takuuhintaiset maksut CSA-sopimuksista ja CCS-huutokaupoista ovat keskeisiä kannattavuustekijöitä. Suurin osa Fortumin vuoden 2007 jälkeen rakennetusta kapasiteetista kuuluu CSA-järjestelmän piiriin, ja sille maksetaan Venäjän valtion takuuhintaa noin 10 vuoden ajan käyttöönotosta lähtien ja uusiutuvalla energiantuotannolle noin 15 vuoden ajan. CSA-maksuihin vaikuttavat muun muassa valtion obligaatioiden tuotto,

tuottoaste, kuluttajahintaindeksi (CPI) sekä yhtiöiden sähkön spot-markkinoilta saamat tuotot (päivitetään kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta). Lisäksi lämpövoimalat saavat selkeästi korotettuja CSA-maksuja noin kuuden vuoden kuluttua käyttöönotosta.

Fortumilla on rahavirtoja, omaisuutta ja velkoja muissa valuutoissa kuin euroina, ja siksi yhtiö altistuu valuuttakurssien vaihteluille. Valuutariski johtuu pääasiassa hyödykkeiden fyysisestä ja taloudellisesta kaupasta, nykyisistä ja uusista investoinneista, ulkoisesta rahoituksesta sekä konsernin osakaslainoista. Merkittävin valuutariski liittyy euron ja Ruotsin kruunun, euron ja Venäjän ruplan sekä euron ja Englannin punnan kurssiin, koska Fortum toimii laajasti Ruotsissa, Venäjällä ja Isossa-Britanniassa.

Fortumin liiketoimintaan kuuluvat energian tuotanto, varastointi ja jakelu sekä toiminnan valvonta ja voimalaitosten tai muiden energiategonlaitosten rakentaminen, modernisointi, kunnossapito ja käytöstä poistaminen. Mikä tahansa ei-toivottu toimintaan liittyvä tapahtuma (joka voi johtua esimerkiksi teknisestä viasta, inhimillisestä virheestä, prosessivirheestä, luonnonkatastrofeista, sabotaasista, keskeisten toimittajien epäonnistumisesta tai terrori-iskusta) voi vaarantaa henkilökohtaisen turvallisuuden tai aiheuttaa ympäristö- tai fyysisiä vahinkoja, liiketoiminnan keskeytyksiä, hankkeiden viivästymisiä ja mahdollisia kolmannen osapuolen vastuita. Näihin liittyvät kustannukset voivat olla korkeat etenkin konsernin suurimmissa yksiköissä ja hankkeissa.

Vuoden 2020 aikana koronapandemia aiheutti uusia ja osittain odottamattomia riskejä, kun yhteiskunnat ja hallitukset kaikkialla maailmassa ryhtyivät äärimmäisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen hillitsemiseksi. Vaikka vaikutukset Fortumiin ovat toistaiseksi olleet rajallisia ja tilanne on parantunut vuoden 2020 loppuun verrattuna, pandemian pitkittymisen riskiä ei voida sulkea pois. Suurimpia riskitekijöitä ovat hyödykkeiden hintojen ja kysynnän lasku, luottojen maksuhäiriöt ja maksujen viivästyminen, hankkeiden viivästyminen ja kasvanut toimintahäiriöiden riski tai kunnossapidon pitkittyminen matkustusrajoitusten seurauksena, avainhenkilöiden poissaolot sekä ongelmat keskeisten materiaalien ja varaosien saatavuudessa. Fortum seuraa tiiviisti pandemian kehitystä ja sen mahdollisia vaikutuksia.

Fortumin riskeistä ja riskienhallintajärjestelmistä on lisätietoja yhtiön vuoden 2020 vuosikertomuksessa.

Näkymät

Suojaukset

Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen lopussa noin 80 % Generation-segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu hintaan 32 euroa/MWh loppuvuodelle 2021 ja noin 55 % hintaan 31 euroa/MWh vuodelle 2022 (50 % hintaan 31 euroa/MWh vuoden 2020 lopussa).

Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen lopussa noin 85 % Uniper-segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu hintaan 27 euroa/MWh loppuvuodelle 2021, noin 80 % hintaan 24 euroa/MWh vuodelle 2022 (65 % hintaan 24 euroa/MWh vuoden 2020 lopussa) ja noin 35 % hintaan 21 euroa/MWh vuodelle 2023 (25 % hintaan 22 euroa/MWh vuoden 2020 lopussa).

Raportoidut suojausasteet perustuvat suojauksiin ja Generation-segmentin ja Uniper-segmentin sähkötuotannon ennusteisiin Pohjoismaissa. Tuotanto-omaisuudessa ja suojausten määritelmässä on jonkin verran eroja, eivätkä ne siksi ole täysin vertailukelpoisia.

Raportoidut suojausasteet voivat vaihdella huomattavasti Fortumin ja Uniperin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimenpiteiden mukaan. Suojaukset tehdään pääasiassa johdannaisopimuksilla, joista suurin osa on Nasdaq Commodities -termiinejä.

Investoinnit

Fortum arvioi investointien ilman yritysostoja olevan noin 1 400 miljoonaa euroa vuonna 2021. Arvio sisältää vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit, joiden osuuden arvioidaan olevan noin 700 miljoonaa euroa eli selkeästi alle poistojen tason.

Generation

Generation-segmentin saavutettuun sähkönhintaan Pohjoismaissa vaikuttavat muun muassa suojausasteet, suojaushinnat, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttakurssivaihtelut. Jos sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia (tällä hetkellä noin 45 TWh) ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti Generation-segmentin saavuttamassa sähkön tukkumyyntihinnassa Pohjoismaissa tarkoittaisi noin 45 miljoonan euron muutosta segmentin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Segmentin saavuttama sähkön tukkumyyntihinta sisältää myös lisäarvon, joka saavutetaan vesivoima- ja ydinvoimatuoannon optimoinnilla sekä kaupankäynnin hyödykemarkkinoilla.

Russia

Helmikuussa 2021 sähkön tukkukaupan viranomaisen julkaisi tuottoasteen ja kuluttajahintaindeksin (CPI) vuodelle 2020. Näitä tietoja käytetään CSA-maksujen määrittämiseen vuodelle 2021. CSA-maksuja tarkistettiin alaspäin pääasiassa valtion obligaatioiden alhaisemman tuoton vuoksi (6,3 % vuonna 2021; 7,6 % vuonna 2020). Kahden tuotantoyksikön CSA-kausi päättyy Russia-segmentissä vuonna 2021. Tähän liittyvän negatiivisen taloudellisen vaikutuksen odotetaan olevan suurempi kuin positiivisen vaikutuksen, joka syntyy kolmen yksikön korkeampien CSA-maksujen nelivuotisen kauden alkamisella.

Uniper

Jos sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti Uniper-segmentin tukkumyyntihinnassa (vesivoima ja ydinvoima, tällä hetkellä noin 25 TWh) tarkoittaisi noin 25 miljoonan euron muutosta segmentin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Uniperilla on myös muuta kuin vesi- ja ydinvoimatuoantoa, ja muun tuotannon herkkyys on erilainen eikä sisälly aiemmin mainittuun herkkyyteen.

Uniperin osalta viitataan ohjeistukseen, jonka yhtiö julkaisee neljännesvuosittain.

Verotus

Fortumin vertailukelpoisen efektiivisen veroasteen odotetaan olevan vuonna 2021 tasolla 20–25 %.

Kesäkuussa 2018 Ruotsin hallitus päätti alentaa yhteisöveroa kahdessa vaiheessa: 22,0 prosentista 21,4 prosenttiin tammikuusta 2019 alkaen ja 20,6 prosenttiin tammikuusta 2021 alkaen.

Kestävä kehitys

Uniperin enemmistöomistajana Fortum konsolidoi Uniperin tytäryhtiönä 31.3.2020 alkaen. Uniper noudattaa omia kestävän kehityksen prosesseja ja menettelytapoja, ja raportoi kestävän kehityksen neljännesvuoden ja vuoden toteumasta erillisenä yhtiönä.

Tässä osavuositiedotuksessa on raportoitu valikoituja kestävän kehityksen tunnuslukuja, jotka sisältävät Uniperin. Tunnusluvut, joilla on samat laskentaperiaatteet, on yhdistelty, ja vain yksi luku esitetään. Niiden tunnuslukujen osalta, joiden laskentaperiaatteet tällä hetkellä poikkeavat toisistaan, esitetään kaksi lukua: Fortum ilman Uniperia ja Uniper omana yhtiönään. Historiallisia lukuja ei ole oikaistu.

Fortumille on erittäin tärkeää vähentää päästöjä sekä hillitä ilmastonmuutosta. Samaan aikaan Fortum kantaa vastuuta luotettavan ja kohtuuhintaisen energian saatavuudesta. Fortumin tavoitteena on myös parantaa energiatehokkuutta ja edistää kiertotaloutta sekä huomioida toiminnan vaikutukset henkilöstöön ja yhteiskuntaan.

Edellä esitettyjen olennaisten teemojen perusteella Fortumin kestävän kehityksen painopistealueet ovat:

Ilmasto ja resurssit	Henkilöstö ja yhteiskunta	
Ilmastomuutos ja kasvihuonekaasupäästöt	Henkilöstön hyvinvointi, terveys ja turvallisuus	Liiketoiminnan eettisyys ja määräystenmukaisuus
Päästöt ilmaan, maahan ja veteen	Hallinnointi	Työelämän oikeudet
Energiatehokkuus	Ihmisoikeudet	Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet
Toimitusvarmuus	Innovaatiot ja digitalisaatio	Sidosryhmäyhteistyö
Vedenkäyttö	Taloudellinen arvonluonti	Asiakkaan oikeudet ja asiakastyytyväisyys
Luonnon monimuotoisuus		
Kiertotalous		

Fortumin kestävän kehityksen tunnuslukuja seurataan neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Fortum julkaisee vuosittain Kestävän kehityksen raportin, jossa on lisätietoja Fortumin kestävän kehityksen toiminnasta.

Kestävän kehityksen tavoitteet

Fortum päivitti ilmastotavoitteensa Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisiksi joulukuussa 2020 ja on sitoutunut hiilineutraaliuteen viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Tavoite sisältää suorat CO₂-päästöt (Scope 1) ja epäsuorat CO₂-päästöt (Scope 2 ja 3). Fortumin etenemissuunnitelma päästöjen vähentämiseksi Euroopassa on myös määritetty. Fortum on sitoutunut vähintään 50 %:n CO₂-päästövähennykseen (Scope 1 ja 2) Euroopan tuotannossa vuoteen 2030 mennessä (vuoteen 2019 verrattuna) ja hiilineutraaliuteen viimeistään vuoteen 2035 mennessä.

Scope 3 -päästöillä on merkittävä vaikutus Fortumin kokonaispäästöihin. Vuoden 2021 aikana Fortum kehittää tavoitteen Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, koskien epäsuoria päästöjä, jotka syntyvät fossiilisten polttoaineiden myynnistä loppuasiakkaille.

Fortum on myös asettanut luonnon monimuotoisuutta koskevan tavoitteen vuodelle 2021. Fortumin tavoitteena on toteuttaa vähintään 12 merkittävää vapaaehtoista toimenpidettä, jotka parantavat lajien elinolosuhteita ja vahvistavat populaatioita. Tavoite kattaa kaikki toimintamaat, joissa Fortumilla on vesivoimantuotantoa. Hankkeet kohdistuvat erityisesti uhanalaisiin lajeihin ja elinympäristöihin, ja vuodelle 2021 suunniteltuja toimenpiteitä ovat esimerkiksi vesi- ja maaelinympäristöjen kunnostus, kalojen kulun ja vaelluskalakantojen parantaminen sekä vieraslajien torjunta.

Fortumille hyvä turvallisuus on liiketoiminnan perusta sekä tehokkaan ja häiriöttömän toiminnan ehdoton edellytys. Uudella turvallisuustavoitteella mitataan oman henkilöstön ja urakoitsijoiden lääkinällistä hoitoa vaativien työtapaturmien taajuutta (Total Recordable Injury Frequency, TRIF), ja kunnianhimoinen tavoite on saavuttaa taso < 1,0 vuoden 2025 loppuun mennessä. Fortumin TRIF oli 2,3 vuonna 2020. Fortumilla on myös tavoite poissaoloon johtaneiden työtapaturmien taajuudelle (Lost Time Injury Frequency, LTIF): ≤ 1,2 vuonna 2021.

Kestävän kehityksen tavoitteiden kehittäminen jatkuu vuonna 2021. Fortumin tavoitteena on yhdenmukaistaa tavoitteet myös muille kestävän kehityksen alueille ilmaston, luonnon monimuotoisuuden ja turvallisuuden lisäksi.

Vuoden 2021 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana sekä Fortum että Uniper liittyivät Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) -raportoinnin virallisiksi tukijoiksi. Fortum on pitkään keskittynyt hillitsemään ilmastonmuutosta ja raportoinut TCFD:n suositusten mukaisesti jo vuodesta 2019.

Fortum on myös päättänyt selvittää edunvalvontaan liittyviä toimia ja käytäntöjä vuoden 2021 aikana. Selvitys julkaistaan osana Fortumin kestävän kehityksen raportointia vuonna 2022 ja tämän jälkeen vuosittain.

Fortum raportoi valikoidut kestävän kehityksen tunnusluvut seuraavissa taulukoissa.

Konsernin kestävän kehityksen tunnusluvut 2021

	I/2021	I/2020	2020
Ilmasto ja resurssit			
Kokonaishiilidioksidipäästöt*, miljoonaa tonnia, Mt	20,5	5,5	48,7
Energian kokonaistuotannon CO ₂ -ominaispäästöt*, gCO ₂ /kWh	312	179	287
Voimalaitosten käytettävyys**, %	85,2	-	-
Henkilöstö ja yhteiskunta			
Lääkinnällistä hoitoa vaativien työtaturmien taajuus (TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat*	1,6	3,5	2,3
Poissaoloon johtaneiden työtaturmien taajuus (LTIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat*	1,2	1,4	1,3
Vakavat työtaturmat*, kpl	1	0	1

Fortum yhdistelee Uniperin tytäryhtiönä tuloslaskelmaansa vuoden 2020 toisesta vuosineljänneksestä alkaen. Vuosi 2020 ei sisällä Uniperin ensimmäistä vuosineljänneistä.

* 2020 luvut sisältävät Uniperin toisesta vuosineljänneksestä 2020 alkaen.

** Laskentaperiaate on muuttunut Uniperin yhdistelyn vuoksi. Luku sisältää sähköntuotannon kaasun- ja hiilivoimalaitoksilla vuonna 2021.

Muut kestävän kehityksen tunnusluvut 2021*

	I/2021	I/2020	2020
Ilmasto ja resurssit			
Merkittävät EHS-poikkeamat, kpl	2	2	16
Henkilöstö ja yhteiskunta			
Sairauspoissaolot, %	2,5	3,4	2,9

* Kaikki luvut ilman Uniperia

Fortumin tavoitteena on erinomainen taloudellinen menestys strategisesti valituilla keskeisillä alueilla vahvan osaamisen ja vastuullisten toimintatapojen avulla. Fortum on saanut luokituksen A- ja Uniper luokituksen B vuoden 2020 CDP Climate Change -arvioinnissa. Vuoden 2020 MSCI EGS Ratings -arvioinnissa Fortumin luokitus on "BBB" ja Uniperin "BB". Molemmat yhtiöt ovat myös osallistuneet vuoden 2020 ISS ESG Corporate Rating -arviointiin, jossa Fortum luokiteltiin luokkaan Prime B- ja Uniper luokkaan Medium C. Tämän lisäksi Fortum on listattuna Nasdaq Helsingissä sekä mukana STOXX Global ESG Leaders, OMX Sustainability Finland, ECPI®, Euronext Vigeo Eurozone 120, Euronext Vigeo Europe 120 sekä FTSE4Good -indekseissä.

Ilmasto ja resurssit

Fortumin tunnusluvut ilmaston ja resurssien osalta liittyvät hiilidioksidipäästöihin, toimitusvarmuuteen, luonnon monimuotoisuuteen sekä merkittävien ympäristö-, työterveys- ja turvallisuuspoikkeamien (EHS-poikkeamat) hallintaan. Tuotantotoiminnot noudattavat ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardia, ja 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti on ISO 14001 -sertifioitu.

Fortum-konsernin sähköntuotanto perustuu pääosin maakaasuun ja hiilidioksidipäästöttömään vesi- ja ydinvoimatuotantoon. Fortumin tavoitteena on vähentää hiilen käytön osuutta sähköntuotannossa nopeasti. Tällä hetkellä vain pieni osuus Fortumin sähköntuotannosta perustuu aurinko- ja tuulivoimaan, mutta Fortum tavoittelee näiden tuotantomuotojen merkittävää kasvua seuraavien viiden vuoden aikana.

Fortum on myös suuri kaukolämmön tuottaja. Lämpö tuotetaan pääosin maakaasua käyttävissä ja energiatehokkaissa lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (CHP). Lisäksi Uniperilla on laajaa raaka-aineiden kauppaa liittyvää liiketoimintaa ja maakaasuvarastoja, joilla on tärkeä rooli luotettavan ja joustavan kaasun toimituksen varmistamisessa.

Fortum haluaa mahdollistaa energijärjestelmän muutoksen tarjoamalla luotettavaa ja kohtuuhintaista vähäpäästöistä energiaa. Tulevaisuudessa energijärjestelmä – ja Fortumin tuotantoportfolio – perustuu uusiutuvaan energiaan, yhä puhtaampaan kaasuun (kuten vetyyn) ja ydinvoimaan. Lisäksi Fortum jatkaa teollisuus- ja infrastruktuuriratkaisujen tarjoamista, kuten energiantuotantoa jätteenpoltolla, verkon stabiliteettiratkaisuja sekä energian myyntiä ja varastointia.

Tammi-maaliskuussa 2021 Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt olivat 20,5 Mt. EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piirissä oli 8,1 Mt kokonaishiilidioksidipäästöistä. Arvio Fortumille myönnettävistä ilmaisista päästöoikeuksista vuonna 2021 on 0,4 Mt.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt* (miljoonaa tonnia, Mt)	I/2021	I/2020	2020	Viimeiset 12 kk
Kokonaishiilidioksidipäästöt	20,5	5,5	48,7	63,7
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	8,1	0,6	17,5	25,0
Myönnetty ilmaiset päästöoikeudet	-	-	0,9	-
Päästökauppajärjestelmään kuulumattomat päästöt Euroopassa	0,2	0,2	0,7	0,7
Päästöt Venäjällä	12,2	4,8	30,5	37,9

*Fortum yhdistelee Uniperin tytäryhtiönä tuloslaskelmaansa vuoden 2020 toisesta vuosineljänneksestä alkaen. Vuosi 2020 ei sisällä Uniperin ensimmäistä vuosineljänneksen

Tammi-maaliskuussa 2021 Fortumin koko energiantuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt olivat 312 gCO₂/kWh.

Yhteiskunnan toiminta edellyttää häiriötöntä ja luotettavaa energiansaantia. Tammi-maaliskuussa 2021 Fortumin kaasua ja hiiltä käyttävien voimalaitosten käytettävyyttä oli keskimäärin 85,2 %.

Merkittäviä EHS-poikkeamia seurataan, raportoidaan, tutkitaan ja tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Tammi-maaliskuussa 2021 Fortumin toiminnoissa, ilman Uniperia, tapahtui 2 merkittävää EHS-poikkeamaa. Merkittäviin EHS-poikkeamiin sisältyi yksi tulipalo ja yksi vuoto ympäristöön. EHS-poikkeamista ei aiheutunut merkittäviä ympäristövaikutuksia. Uniperin merkittävien EHS-poikkeamien määritelmä poikkeaa muusta Fortum-konsernista, joten raportointi ei toistaiseksi sisällä Uniperin EHS-poikkeamia.

Henkilöstö ja yhteiskunta

Fortumin tunnusluvut henkilöstön ja yhteiskunnan osalta liittyvät laitos- ja työturvallisuuteen sekä henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Fortumin tavoitteena on olla turvallinen työpaikka sekä omille työntekijöille että yritykselle töitä tekeville urakoitsijoille ja palveluntoimittajille. OHSAS 18001 tai ISO 45001 -sertifioitu turvallisuusjohtamisjärjestelmä kattaa 97,9 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti.

Tammi-maaliskuussa 2021 Fortumin oman henkilöstön ja urakoitsijoiden lääkinällistä hoitoa vaativien työtapaturmien taajuus (Total Recordable Injury Frequency, TRIF) oli 1,6 ja poissaoloon johtaneiden työtapaturmien taajuus (Lost Time Injury Frequency, LTIF) oli 1,2. Fortumin tavoitteena on nolla vakavaa työtapaturmaa. Tammi-maaliskuussa 2021 toiminnoissa tapahtui yksi vakava työtapaturma. Urakoitsija, joka rakensi vartiointirakennusta, kuoli työtapaturmassa Unipron voimalaitosalueella Venäjällä.

Fortumin työhyvinvointitoiminnan tarkoituksena on edistää työntekijöidemme terveyttä, työturvallisuutta ja työyhteisön toimivuutta. Tammi-maaliskuussa 2021 sairauspoissaolo prosentti, ilman Uniperia, oli 2,5.

Fortum ja Uniper edellyttävät liiketoimintakumppaneidensa toimivan vastuullisesti ja noudattavan vaatimuksia, jotka on asetettu Toimintaohjeessa ja Toimintaohjeessa palvelun- ja tavarantoimittajille. Fortum arvioi liiketoimintakumppaneidensa toiminnan tasoa toimittajien koulutuksen ja toimittaja-auditointien avulla. Uniperillä on käytössä omat prosessinsa ESG-huolellisuusvelvoitteen täyttämisen ja vastapuolen tunnistamisen osalta. Molemmat yhtiöt ovat Bettercoal-hankkeen jäseniä ja käyttävät Bettercoalin työkaluja hiilen hankintaketjun vastuullisuuden parantamiseen.

Oikeudenkäynnit

Meneillään olevissa oikeudenkäynneissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana. Oikeudenkäynneistä on lisätietoa liitteessä 20.

Osakkeet ja osakepääoma

Fortumin osake Nasdaq Helsingissä

Tammi-maaliskuu 2021	Osakevaihto kpl	Arvo yhteensä euroa	Korkein euroa	Alin euroa	Keskihinta euroa*	Viimeisin euroa
FORTUM	113 700 962	2 450 528 068	23,48	19,72	21,55	22,76

* Kaupankäyntimäärällä painotettu.

	31.3.2021	31.3.2020
Markkina-arvo, milj. euroa	20 218	11 881
Osakkeenomistajia	205 540	162 148
Suomen valtion omistusosuus, %	50,8	50,8
Hallintarekisteröityjen ja ulkomaisten omistajien osuus, %	24,5	27,5
Kotitalouksien omistusosuus, %	13,0	11,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitosten omistusosuus, %	2,1	2,0
Muiden kotimaisten sijoittajien osuus, %	9,6	8,5

Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla, kuten Boat-, Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä noin 67 % Fortumin osakkeiden kokonaisvaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingissä (lähde: Bloomberg).

Fortum Oyj:n osakepääoma 31.3.2021 oli 3 046 185 953 euroa ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 888 294 465 kappaletta. Fortum Oyj:n hallussa ei ole yhtiön omia osakkeita.

Konsernin henkilöstö

Fortumin toiminnot keskittyvät pääasiassa Pohjoismaihin, Keski-Eurooppaan, Venäjälle, Puolaan ja Baltiaan. Henkilöstömäärä maaliskuun 2021 lopussa oli 20 036 (19 933 vuoden 2020 lopussa).

Maaliskuun 2021 lopussa Generation-segmentissä oli 1 130 työntekijää (1 143 vuoden 2020 lopussa), Russia-segmentissä oli 2 960 työntekijää (2 935 vuoden 2020 lopussa), City Solutions -segmentissä oli 2 094 työntekijää (2 093 vuoden 2020 lopussa), Consumer Solutions -segmentissä oli 1 020 työntekijää (1 048 vuoden 2020 lopussa), Uniperissa oli 11 813 työntekijää (11 751 vuoden 2020 lopussa) ja Muut toiminnot -segmentissä oli 1 019 työntekijää (963 vuoden 2020 lopussa).

Muutokset konsernin johdossa

Bernhard Günther aloitti 1.2.2021 työnsä Fortumin talousjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä.

Fortumin hallituksen jäsen Klaus-Dieter Maubach ilmoitti 29.3.2021 eroavansa hallituksesta, koska hänet oli valittu Uniperin toimitusjohtajaksi. Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikunta arvioi hallituksen toimintakyvyn ja totesi hallituksen suosituksen perusteella, että hallitus on täysin toimintakykyinen ja voi jatkaa nykyisellä kokoonpanolla vuoden 2021 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

29.3.2021 Tiina Tuomela nimitettiin Uniperin uudeksi talousjohtajaksi, ja hän luopui siten asemastaan Fortumissa. Simon-Erik Ollus nimitettiin Fortumin Generation-divisioonan johtajaksi ja Fortumin johtoryhmän jäseneksi välittömästi.

Nebahat Albayrak nimitettiin 31.3.2021 Fortumin yhteiskuntasuhteista, turvallisuudesta ja vastuullisuudesta vastaavaksi johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi. Hän aloittaa työnsä 1.6.2021. Hän seuraa tehtävässä Arto Rättyä, joka jää eläkkeelle lokakuun 2021 lopussa.

13.4.2021 Uniper nimitti Sirpa-Helena Sormusen yhtiön lakiasiajn johtajaksi ja Risto Penttisen strategiasta, kehityksestä ja yritysjärjestelyistä vastaavaksi johtajaksi 1.5.2021 alkaen. Nora Steiner-Forsberg nimitettiin Fortumin lakiasiajnjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi ja Eveliina Dahl Fortumin henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.5.2021 alkaen.

Günther, Ollus, Albayrak, Steiner-Forsberg ja Dahl raportoivat toimitusjohtaja Markus Rauramolle.

Varsinainen yhtiökokous 2021

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.4.2021. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020 ja päätti myöntää vastuuvapauden vuodelta 2020 kaikille vuonna 2020 hallituksen jäseninä ja toimitusjohtajana toimineille henkilöille.

Yhtiökokous päätti, että 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 1,12 euroa osaketta kohti. Täsmäytyspäivä oli 30.4.2021, ja 995 miljoonan euron osinko maksettiin 7.5.2021.

Yhtiökokous päätti kannattaa yhtiön toimielinten palkitsemisraporttia.

Yhtiökokous vahvisti, että hallituksen jäsenille maksetaan palkkioita tulevalla toimikaudella seuraavasti: puheenjohtajalle 77 200 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 57 500 euroa vuodessa, jäsenelle 40 400 euroa vuodessa sekä tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajana toimivalle hallituksen jäsenelle 57 500 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana. Lisäksi maksetaan kokouspalkkiota sekä hallituksen että valiokuntien kokouksista 600 euroa kokoukselta. Jos hallituksen jäsen asuu Suomen ulkopuolella Euroopassa, kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena. Jos hän asuu Euroopan ulkopuolella, kokouspalkkio maksetaan kolminkertaisena. Suomessa asuville hallituksen jäsenille kokouspalkkio sekä hallituksen että valiokuntien kokouksista maksetaan Suomen ulkopuolella pidettävistä kokouksista kaksinkertaisena ja Euroopan ulkopuolella pidettävistä kokouksista kolminkertaisena. Puhelinkokouksista maksetaan kaikille hallituksen ja valiokuntien jäsenille yksinkertainen palkkio.

Yhtiökokous päätti, että hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä. Puheenjohtajaksi valittiin Veli-Matti Reinikkala, varapuheenjohtajaksi valittiin Anja McAlister ja jäseniksi valittiin uudelleen Essimari Kairisto, Teppo Paavola, Philipp Rösler ja Annette Stube. Luisa Delgado valittiin hallitukseen uutena jäsenenä.

Lisäksi yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen Deloitte Oy, joka on ilmoittanut päävastuulliseksi tilintarkastajakseen KHT Jukka Vattulaisen. Tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiön hyväksymän laskun perusteella.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta. Hankittavien tai luovutettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta, mikä on noin 2,25 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus kumosi vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen päättää yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 500 000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin sekä päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista ja muista ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallituksen päätökset

Vuoden 2021 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa Fortumin hallitus valitsi keskuudestaan nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Veli-Matti Reinikkalan ja jäseniksi Luisa Delgadon ja Anja McAlisterin.

Lisäksi hallitus valitsi tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajaksi Essimari Kairiston ja jäseniksi Teppo Paavolan, Philipp Röslerin ja Annette Stuben.

Osingonmaksu

Vuoden 2021 yhtiökokous päätti, että 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 1,12 euroa osaketta kohti. Osingon täsmäytyspäivä oli 30.4.2021 ja maksupäivä 7.5.2021.

Espoo, 11.5.2021

Fortum Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Sijoittajasuhteet ja talousviestintä: Ingela Ulfves, puh. 040 515 1531, Måns Holmberg, puh. 044 518 1518, Rauno Tiihonen, puh. 010 453 6150, Pirjo Lifländer, puh. 040 643 3317, ja investors@fortum.com

Media: Pauliina Vuosio, puh. 050 453 2383

Tämä lyhennetty osavuositiedot on laadittu EU:ssa hyväksytyn IAS 34 *Osavuositiedot* -standardin mukaisesti. Osavuositiedot ovat tilintarkastamattomia.

Tapahtumakalenteri 2021

Fortumin osavuositiedot vuonna 2021:

- tammi–kesäkuun puolivuositiedot 17.8.2021 noin klo 9
- tammi–syyskuun osavuositiedot 12.11.2021 noin klo 9

Uniperin osavuositiedot vuonna 2021:

- tammi–kesäkuun 2021 tulos 11.8.2021
- tammi–syyskuun 2021 tulos 5.11.2021

Jakelu:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.fortum.com/fi

Osavuositiedotukseen liittyvää lisätietoa (mukaan lukien vuosineljänneksitiedot) on Fortumin verkkosivuilla osoitteessa www.fortum.com/sijoittajat.

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Liikevaihto	3	21 493	1 357	49 015	69 152
Muut tuotot		1 666	23	4 802	6 445
Materiaalit ja palvelut		-19 491	-576	-44 298	-63 213
Henkilöstökulut		-372	-123	-1 195	-1 444
Poistot	3	-308	-150	-1 090	-1 248
Muut kulut		-1 817	-138	-5 890	-7 569
Vertailukelpoinen liikevoitto	3	1 171	393	1 344	2 122
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	3, 4	174	210	255	219
Liikevoitto	3	1 345	603	1 599	2 341
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	3, 12	80	479	656	257
Korkokulut		-47	-46	-170	-171
Korkotuotot		55	6	111	160
Muut rahoituserät - netto		28	-27	3	58
Rahoituskulut - netto	7	36	-67	-56	47
Voitto ennen tuloveroja		1 460	1 014	2 199	2 645
Tuloverot	8	-150	-76	-344	-419
Kauden voitto		1 310	938	1 855	2 227
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		1 092	930	1 823	1 984
Määräysvallattomille omistajille		218	9	32	241
		1 310	938	1 855	2 227
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta konsernin tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (euroa per osake)					
Laimentamaton		1,23	1,05	2,05	2,23

Laimennetut osakekohtaiset tulokset ovat samat kuin normaalit osakekohtaiset tulokset yllä, koska Fortumilla ei tällä hetkellä ole ulkona olevia laimentavia instrumentteja.

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen liikevoitto		1 171	393	1 344	2 122
Arvon alentumiset ja peruutukset		-1	-	2	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	6	51	413	765	402
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus		-	-222	-222	-
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		165	19	-675	-528
Muut		-41	-	386	345
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	174	210	255	219
Liikevoitto		1 345	603	1 599	2 341

Katso liitetieto 23 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset.

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Kauden voitto		1 310	938	1 855	2 227
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
Kassavirran suojaukset					
Kauden käyvän arvon muutokset ¹⁾		-35	712	-155	-902
Siirrot tuloslaskelmaan		63	23	45	84
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin		1	-1	2	4
Laskennalliset verot		-8	-152	21	165
Nettosijoitusten suojaus					
Kauden käyvän arvon muutokset		3	52	48	0
Laskennalliset verot		0	-10	-8	2
Muuntoerot ²⁾		125	-875	-524	476
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä		8	-257	-250	15
Yrityshankinnan kirjanpidollisen vaikutuksen siirrot tuloslaskelmaan	4	-	222	222	0
Muut muutokset		52	3	-70	-21
		208	-283	-667	-176
Erät, joita ei myöhemmin tulla siirtämään tulosvaikutteisiksi:					
Sijoitusten uudelleenarvostus		3	-	-28	-25
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuusperusteisista järjestelyistä		133	32	-244	-144
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuusperusteisista järjestelyistä osakkuus- ja yhteisyrityksissä		-	70	67	-3
		136	102	-205	-171
Muut laajan tuloksen erät, laskennallisten verojen jälkeen		343	-181	-873	-348
Laaja tulos yhteensä		1 653	757	982	1 878
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille		1 355	777	1 052	1 629
Määräysvallattomille omistajille		299	-19	-70	248
		1 653	757	982	1 878

- 1) Kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutokset liittyvät lähinnä johdannaisten, kuten futuurien ja termiinien, käypään arvoon arvostamiseen. Johdannaisilla suojataan tulevien transaktioiden sähkön hintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun sähkön hinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).
- 2) Ulkomaisten tytäryritysten muuntoerot, pääosin Venäjän rupla ja Ruotsin kruunu.

Lyhennetty konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.3.2021	31.12.2020
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	10	2 712	2 808
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	11	19 056	19 367
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	12	2 973	2 912
Osuudet ydinjätehuoltorahastoista	15	3 406	3 445
Muut pitkäaikaiset sijoitukset		585	479
Laskennalliset verosaamiset		1 009	1 089
Johdannaisinstrumentit	5	4 760	2 946
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	13	2 370	2 402
Pitkäaikaiset varat yhteensä		36 872	35 448
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		1 579	1 396
Johdannaisinstrumentit	5	9 868	7 531
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	13	640	598
Tuloverosaamiset		153	156
Vakuussaaminen	14	1 118	1 132
Myyntisaamiset ja muut saamiset		8 852	8 906
Likvidit varat	14	3 598	2 308
Lyhytaikaiset varat yhteensä		25 808	22 027
Myytäväinä olevat omaisuuserät	6	737	335
Varat yhteensä		63 416	57 810
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		3 046	3 046
Ylikurssirahasto		73	73
Kertyneet voittovarot		11 329	10 149
Muut oman pääoman erät		-146	-316
Yhteensä		14 303	12 953
Määräysvallattomat omistajat		2 910	2 624
Oma pääoma yhteensä		17 213	15 577
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen vieras pääoma	14	8 857	8 785
Johdannaisinstrumentit	5	4 058	2 657
Laskennalliset verovelat		967	952
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	15	3 785	3 866
Muut varaukset	16	3 497	3 452
Eläkevelvoitteet, netto	17	1 288	1 520
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		349	344
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		22 801	21 576
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen vieras pääoma	14	2 121	1 877
Johdannaisinstrumentit	5	10 551	7 937
Muut varaukset	16	836	780
Vakuusvelka	14	673	331
Ostovelat ja muu vieras pääoma		8 989	9 525
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		23 170	20 451
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	6	233	206
Vieras pääoma yhteensä		46 203	42 233
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		63 416	57 810

Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake-Ylikurssi- Liite pääoma rahasto		Kertyneet voittovarot		Muut oman pääoman erät			Emo- yhtiön omistajat	Määräys- vallat- tomat omistajat yhteensä	Oma pääoma
			Kertyneet voitto- varat	Muunto- eröt	Kassavirta- eröt suojaukset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan osakkuus- tuloksen ja yhteis- eräyrittäjäomistajat			
Oma pääoma 1.1.2021	3 046	73	13 097	-2 948	-158	-175	18	12 953	2 624	15 577
IS Kauden voitto			1 092					1 092	218	1 310
Muuntoerot				93	2	5		100	25	125
Muut laajan tuloksen erät					21	135	7	163	55	218
Kauden laaja tulos yhteensä			1 092	93	23	140	7	1 355	299	1 653
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa			-9					-9	-17	-26
Muut			5					5	3	8
BS Oma pääoma 31.3.2021	3 046	73	14 184	-2 855	-136	-35	25	14 303	2 910	17 213
Oma pääoma 1.1.2020	3 046	73	12 441	-2 459	-70	60	-108	12 982	252	13 235
IS Kauden voitto			930					930	9	938
Muuntoerot				-849	3	2	-1	-844	-31	-875
Muut laajan tuloksen erät					581	74	35	691	3	694
Kauden laaja tulos yhteensä			930	-849	585	76	35	777	-19	757
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä	6								2 847	2 847
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus	4		-84				84	0		0
Muut			17					17		17
Oma pääoma 31.3.2020	3 046	73	13 303	-3 307	514	136	11	13 776	3 080	16 856
Oma pääoma 1.1.2020	3 046	73	12 441	-2 459	-70	60	-108	12 982	252	13 235
IS Kauden voitto			1 823					1 823	32	1 855
Muuntoerot				-490	-1	-3	2	-492	-32	-524
Muut laajan tuloksen erät					-87	-231	40	-279	-70	-349
Kauden laaja tulos yhteensä			1 823	-490	-88	-235	42	1 052	-70	982
Osinjonjako			-977					-977	-160	-1 137
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä	6								2 847	2 847
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus	4		-84				84	0		0
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa			-107					-107	-247	-354
Muut			2					2	1	4
BS Oma pääoma 31.12.2020	3 046	73	13 097	-2 948	-158	-175	18	12 953	2 624	15 577

Muuntoerot

Ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskikurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Kurssiero syntyy pääosin Venäjän ruplan ja Ruotsin kruunun vaikutuksesta. Katso lisätietoja käytetyistä kurseista liitetiedossa 1.5 Osavuositiedot käyttetyt keskeisimmät valuuttakurssit.

Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus

Osakkuusyhtiön yhdistämiseen kuuluu konsernin osuuden kirjaaminen osakkuusyhtiön laajan tuloksen eristä. Jos osakkuusyhtiö myydään tai siitä tulee tytäryhtiö, IFRS-standardien mukaan nämä aiemmin kirjatut laajan tuloksen erät uudelleenluokitellaan oman pääoman sisällä luonteensa mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin, joko konsernin tuloslaskelman kautta tai suoraan. Tällä uudelleenluokittelulla ei ole vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Tästä vaatimuksesta johtuen -84 miljoonaa euroa on uudelleenluokiteltu vuonna 2020 oman pääoman sisällä laajan tuloksen eristä kertyneisiin voittovaroihin. Katso liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojauksien käyvän arvon muutoksista liittyy lähinnä johdannaisten, kuten futuurien ja termiiniin, käypään arvoon arvostamiseen. Johdannaisilla suojataan tulevien transaktioiden sähkön hintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun sähkön hinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).

Osingonjako

Vuoden 2020 osingonjaosta, 1,12 euroa osakkeelta ja yhteensä 995 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 28.4.2021. Osinko maksettiin 7.5.2021, eikä sitä ole esitetty velkana tässä osavuositiedotuksessa. Lisätietoja liitetiedossa 9 Osakekohtainen osinko.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Liiketoiminnan rahavirta					
IS Kauden voitto		1 310	938	1 855	2 227
Oikaisuerät:					
Tuloverot		150	76	344	419
Rahoituskulut - netto		-36	67	56	-47
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	12	-80	-479	-656	-257
Poistot	3	308	150	1 090	1 248
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)		1 653	752	2 688	3 589
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	3, 4	-174	-210	-255	-219
Vertailukelpoinen käyttökate		1 479	543	2 434	3 370
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		393	16	293	670
Saadut korot		13	3	46	56
Maksetut korot		-61	-44	-208	-224
Saadut osingot		6	-	121	127
Maksetut tuloverot		-93	-83	-267	-277
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		1 736	436	2 419	3 720
Käyttöpääoman muutos		-905	126	136	-895
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		831	562	2 555	2 825
Investointien rahavirta					
Investoinnit käyttöomaisuuteen	3	-293	-110	-1 101	-1 284
Hankitut osakkeet	6	-22	-844	-1 801	-980
Käyttöomaisuuden myynnit		14	1	16	29
Myydyt osakkeet ja pääoman palautukset	6	129	524	1 244	849
Osakaslainat osakkuusyrityksille ja yhteisyrityksille	13	-19	2	-44	-65
Vakuussaamisten muutos		16	30	-552	-566
Muutos muissa korollisissa saamisissa	13	-19	21	98	59
Investointien rahavirta yhteensä		-194	-376	-2 140	-1 959
Rahavirta ennen rahoitusta		637	186	415	866
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	14	62	2 110	2 569	520
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	14	-42	-56	-507	-493
Lyhytaikaisten lainojen muutos	14	295	-43	207	544
Osingonjako emoyhtiön omistajille	9	0	-	-977	-977
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		0	-	-160	-160
Vakuusvelan muutos		339	522	-623	-806
Muut rahoituserät		1	-2	-3	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä		655	2 531	505	-1 371
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos		1 292	2 717	920	-505
Likvidit varat kauden alussa	14	2 308	1 435	1 435	4 081
Valuuttakurssierot likvideissä varoissa		18	-71	-45	44
Likvidit varat kauden lopussa ¹⁾	14	3 618	4 081	2 308	3 618

1) Sisältää 20 miljoonaa euroa 31.3.2021 myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyviä likvidejä varoja. Katso liitetieto 6.3 Myytävänä olevat omaisuuserät.

Rahavirtalaskelman lisätietoja

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Korottomien saamisten muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-3	178	-1 106	-1 287
Vaihto-omaisuuden muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-173	4	407	230
Korottomien velkojen muutos, vähennys(-)/lisäys(+)	-729	-56	835	162
CF Yhteensä	-905	126	136	-895

Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Käyttöomaisuusinvestoinnit ¹⁾	228	84	1 146	1 290
Muutokset maksamattomissa investoinneissa, vähennys(+)/lisäys(-)	74	27	-6	41
Aktivoidut vieraan pääoman menot ¹⁾	-9	-1	-39	-47
CF Yhteensä	293	110	1 101	1 284

1) Vuoden 2020 vertaavia lukuja päivitettiin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Uniperin hankintamenolaskelman viimeistelyn yhteydessä, kun vuokrasopimusvelkaan liittyvää oikaisua muutettiin.

Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa

Osakehankintojen nettovaikutus oli vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana 22 miljoonaa euroa (I/2020: 844). Vertailukauden osakehankinnat sisälsivät pääasiassa osakehankinnat Uniper SE:ssä. Katso lisätietoja liitetiedossa 6.1 Yrityshankinnat.

Myydyt osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Myydyt tytäryritysosakkeet pl. myytyjen yritysten rahavarat	128	524	1 156	760
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet ja pääoman palautukset	0	0	49	49
Myydyt muut sijoitukset	-	0	40	40
CF Yhteensä	129	524	1 244	849

Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum sai päätökseen Norjassa olevan Sør fjordin tuulipuiston 80 prosentin osuuden myynnin sekä Ruotsissa kahdeksan pienen vesivoimalaitoksen myynnin. Vuonna 2020 Fortum sai päätökseen Järvenpään ja Joensuun kaukolämpöliiketoimintansa myynnin, pohjoismaisten tuulivoimalaitostensa 80 prosentin osuuden myynnin sekä pohjoismaisen sähköajoneuvojen julkisten latauspisteiden operaattorin 60 prosentin osuuden myynnin. Katso lisätietoja liitetiedossa 6.2 Yritysmuutokset.

Rahoitusnettovelan muutokset

milj. euroa	Liite	I/2021	2020
Rahoitusnettovelka kauden alussa		7 023	4 833
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		1 479	2 434
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		393	293
Maksetut nettorahoituskulut ja saadut osingot		-42	-40
Maksetut tuloverot		-93	-267
Käyttöpääoman muutos		-905	136
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-293	-1 101
Yrityshankinnat		-22	-1 801
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit		142	1 260
Muutos korollisissa saamisissa		-37	54
Osingonjako emoyhtiön omistajille		0	-977
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		0	-160
Muut rahoitustoiminnot		1	-3
Nettorahavirta		622	-173
Rahoitusvelka yrityshankinnoista		-	2 010
Muuntoerot ja muut muutokset		9	6
Rahoitusnettovelka kauden lopussa	14	6 410	7 023

Ei sisällä myytävänä olevien omaisuuserien rahoitusnettovelkaa. Katso lisätietoja liitteestä 6 Yrityshankinnat ja -myynnit ja myytävänä olevat omaisuuserät.

Pääomariskien hallinta

Joulukuussa 2020 Fortum päivitti strategiansa ja asetti taloudelliset tavoitteensa. Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde alle 2x
- Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten painotettu keskiarvo (WACC) ja vähintään
 - +100 korkopistettä 'vihreissä' investoinneissa
 - +200 korkopistettä muissa investoinneissa

Vertailukelpoinen käyttökate on vaihtoehtoinen tunnusluku, ja sitä käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA). Vertailukelpoinen käyttökate vuonna 2020 sisälsi Uniperin vaikutuksen ajalta 1.4.–31.12.2020, sillä Uniper on yhdistelty tytäryrityksenä 31.3.2020 alkaen. Uniperin vaikutus 31.3.2020 asti esitettiin erässä Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

Fortumin tavoitteena on vähintään BBB-tason investment grade -luottoluokitus, jotta yhtiö voi ylläpitää taloudellista vahvuuttaan sekä varmistaa taloudellisen joustavuuden ja pääoman hyvän saatavuuden laajentuneelle konsernille. Fortum ja Uniper hallitsevat huolellisesti taseitaan ja keskittyvät kannattavuuteen, rahavirran optimointiin ja investointien tiukkaan priorisointiin nykyisessä markkina- ja liiketoimintaympäristössä.

Fortumin osinkopolitiikkana on "maksaa vakaata, kestävä ja ajan myötä kasvavaa osinkoa".

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	2020	LTM
+ Korollinen vieras pääoma		10 662	10 978
- BS Likvidit varat		2 308	3 598
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset		98	106
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit		432	418
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit		530	524
- BS Vakuussaaminen		1 132	1 118
+ BS Vakuusvelka		331	673
+ Nettovakuusvelka		-801	-445
Rahoitusnettovelka	14	7 023	6 410
IS Liikevoitto		1 599	2 341
+ IS Poistot		1 090	1 248
Käyttökate (EBITDA)		2 689	3 589
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-255	-219
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		2 434	3 370
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		2,9	1,9

Katso lisätietoja vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä liitetiedosta 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto, ja liitetieto 14 Korollinen nettovelka.

Tunnuslukuja

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Fortum otti käyttöön kaksi uutta tunnuslukua: vertailukelpoinen kauden voitto ja vertailukelpoinen tulos/osake. Katso liitetiedot 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto ja 23 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset. Uniper on yhdistelty tytäryrityksenä 31.3.2020 alkaen. Uniperin vaikutus 31.3.2020 asti esitettiin erässä Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

milj. euroa tai kuten merkitty	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Raportoitu				
IS Liikevaihto	21 493	1 357	49 015	69 152
IS Liikevoitto	1 345	603	1 599	2 341
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	80	479	656	257
IS Kauden voitto	1 310	938	1 855	2 227
IS Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 092	930	1 823	1 984
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	1,23	1,05	2,05	2,23
CF Liiketoiminnan rahavirta	831	562	2 555	2 825
Käyttöomaisuus- ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	252	3 366	4 953	1 838
Käyttöomaisuusinvestoinnit ¹⁾	228	84	1 146	1 290
Henkilöstön lukumäärä	20 036	19 935	19 933	

milj. euroa tai kuten merkitty	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	1 479	543	2 434	3 370
IS Liikevoitto	1 171	393	1 344	2 122
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	67	551	656	172
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	837	812	1 483	1 508
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,94	0,91	1,67	1,70

	31.3.2021	31.12.2020	Edelliset 12kk
Rahoitusnettovelka, milj. euroa	6 410	7 023	
Oikaistu nettovelka, milj. euroa	8 892	9 784	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate		2,9	1,9
Oma pääoma/osake, euroa	16,10	14,58	
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta	888 294	888 294	
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 294	888 294	
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	888 294	888 294	

1) Vuoden 2020 vertaavia lukuja päivitettiin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Uniperin hankintamenolaskelman viimeistelyn yhteydessä, kun vuokrasopimusvelkaan liittyvää oikaisua muutettiin.

Konsernin lyhennetty osavuositarkastuksen liitetiedot

1. Merkittävät laadintaperiaatteet

1.1 Laadintaperusta

Konsernin tilintarkastamaton lyhennetty osavuositarkastus on laadittu EU:ssa käytöön otettua kansainvälistä (IAS) 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Osavuositarkastusta tulee lukea yhdessä vuoden 2020 konsernitilinpäätöksen kanssa.

Osavuositarkastuksessa esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Fortumin liiketoiminnasta osa on kausiluonteista, mistä johtuen vertailukelpoinen liikevoitto on yleensä suurempi vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä. Taulukoiden otsikoissa "Edelliset 12 kk" kuvaa raportointitietkeä edeltäviä 12 kuukauden lukuja. Fortum on yhdistellyt Uniperin tuloksen tuloslaskelmaansa toisesta neljänneksestä alkaen. Uniperin yhdistely on pääsyy muutoksiin neljänneksen ja edeltävien 12 kuukauden luvuissa. Fortum käsitteli Uniperin osakkuusyhtiönä 31.3.2020 asti.

Alla olevat symbolit kertovat, mitkä liitetiedon luvut täsmäävät tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtalaskelmaan.

IS = Tuloslaskelma
BS = Tase
CF = Rahavirta

COVID-19-pandemian vaikutukset konsernitilinpäätökseen

Fortum on tarkastellut COVID-19-pandemian mahdollisia vaikutuksia liiketoimintaansa, eikä pandemiolla ollut yhtiön mukaan merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen.

Vuoden 2020 aikana koronapandemia aiheutti uusia ja osittain odottamattomia riskejä, kun yhteiskunnat ja hallitukset kaikkialla maailmassa ryhtyivät äärimmäisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen hillitsemiseksi. Vaikka vaikutukset Fortumiin ovat toistaiseksi olleet rajallisia ja tilanne on parantunut vuoden 2020 loppuun verrattuna, pandemian pitkittymisen riskiä ei voida sulkea pois. Suurimpia riskitekijöitä ovat hyödykkeiden hintojen ja kysynnän lasku, luottojen maksuhäiriöt ja maksujen viivästyminen, hankkeiden viivästyminen ja kasvanut toimintahäiriöiden riski tai kunnossapidon pitkittyminen matkustusrajoitusten seurauksena, avainhenkilöiden poissaolot sekä ongelmat keskeisten materiaalien ja varaosien saatavuudessa. Fortum seuraa tiiviisti pandemian kehitystä ja sen mahdollisia vaikutuksia.

Fortum on arvioinut, onko olemassa viitteitä arvonalentumisista. Arviointi tehtiin sisäisten ja ulkoisten tietolähteiden perusteella, ja siinä otettiin huomioon esimerkiksi COVID-19-pandemian vaikutukset. Fortumin tämänhetkisen näkemyksen mukaan COVID-19-pandemiolla ei ole sellaisia pitkäaikaisia seurauksia, jotka vaikuttaisivat yhtiön pitkäaikaisten varojen, kuten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden, yleiseen arvoon.

1.2 Uniper-hankinta vuonna 2020

Fortum sopi 8.10.2019 ostavansa kaikki Elliott Management Corporation ja sen tytäryhtiöiden ("Elliott") sekä Knight Vinke Energy Advisors Limited ja sen tytäryhtiöiden ("Knight Vinke") hallinnoimien rahastojen omistamat Uniperin osakkeet. Määräysvalta Uniperista saavutettiin 26.3.2020 ja Fortum yhdisteli Uniperin taseen 31.3.2020. Hankintapäivän 26.3.2020 ja raportointipäivän 31.3.2020 välinen tulosvaikutus ei ollut merkittävä. Fortumin kokonaisomistusosuus Uniperista oli 73,4 prosenttia 31.3.2020 ja 76,1 prosenttia 31.12.2020. Fortum käsitteli Uniperin osakkuusyhtiönä 31.3.2020 asti.

Uniper-hankinnan hankintamenolaskelma saatettiin päätökseen 31.3.2021. Muita käyvän arvon oikaisuja ei ole tehty 31.12.2020 tilinpäätöksessä esitettyjen käyvän arvon oikaisujen lisäksi.

Vuoden 2020 neljännellä neljänneksellä Fortum esitti alustavan Uniperin hankintamenolaskelman, minkä seurauksena Uniperin 31.3.2020 avaavaan taseeseen tehtiin oikaisuja. Tästä johtuen vuoden 2020 aiempien neljännesten luvut oikaistiin. Uniperin taseeseen 31.3.2020 tehdyt käyvän arvon oikaisut liittyvät pääasiallisesti aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja käyttöoikeusomaisuuseriin, osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, vuokrasopimusvelkoihin, muihin varauksiin ja laskennallisiin veroihin. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon nousu kasvatti poistoja (4 miljoonaa euroa vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä); ja vuokrasopimusvelan kasvu (johtuen matalammasta diskonttauskorosta) johti pienempiin korkokuluihin (3 miljoonaa euroa vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä). Uniperin hankintamenolaskelman viimeistelyn yhteydessä vuokrasopimusvelkaan liittyvää oikaisua muutettiin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä. Hankintahinnan ja Uniperin nettovarojen käyvän arvon erotus (515 miljoonaa euroa) muodostaa liikearvon. Katso liitetieto 6.1. Yrityshankinnat.

Hankintamenolaskelman laatimisen yhteydessä Fortumin täytyy myös arvioida tapahtumia Uniper-segmentin tuloslaskelmassa vuoden ajanjaksolla, jolla hankintamenolaskelma on ollut avoinna. Fortum peruutti vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä arvonalentumisia (22 miljoonaa euroa) ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutuksia (12 miljoonaa euroa) Uniperin erilliseltä tuloslaskelmalta. Näillä oikaisulla ei ollut vaikutusta Uniperin 31.3.2020 avaavaan taseeseen.

Katso lisätietoja Uniper-hankinnasta vuoden 2020 tilinpäätöksen liitetiedossa 1 Merkittävät laadintaperiaatteet.

1.3 Vaihtoehtoiset tunnusluvut

ESMAN vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien ohjeiden (ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures) mukaan vaihtoehtoisena tunnuslukuna (APM) pidetään taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin sovellettavassa tilinpäätösnormistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku.

Fortum käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM), kuten vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen käyttökate, taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, segmenttien ja konsernin tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia. Liiketoimintojen tulosta ei voi vertailla eri raportointikausien välillä huomioimatta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja siksi nämä erät eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon eivätkä vertailukelpoiseen käyttökatteeseen. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on esitetty erikseen konsernin tuloslaskelmalla parantaakseen liiketoiminnan läpinäkyvyyttä ja lukujen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä.

Fortumin pitkän aikavälin taloudellinen tavoite pääomarakenteelle on rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde (katso Pääomariskien hallinta ja 23 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset).

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Fortum otti käyttöön kaksi uutta vaihtoehtoista tunnuslukua (APM), jotka parantavat toiminnan kannattavuuden vertailua eri kausien välillä.

- Vertailukelpoinen kauden voitto koostuu seuraavista eristä: vertailukelpoinen liikevoitto +/- vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto +/- vertailukelpoiset tuloverot +/- vertailukelpoinen määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus
- Vertailukelpoinen tulos/osake lasketaan seuraavasti: vertailukelpoinen kauden voitto jaettuna osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä kauden aikana

Katso liitetiedot 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto ja 23 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.

1.4 Laadintaperiaatteet

Tässä osavuositarkastuksessa noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernitiilinpäätöksessä 2020 noudatettujen periaatteiden kanssa. Standardimuutoksilla ja tulkinnoilla, jotka tulivat voimaan 1.1.2021, ei ollut merkittävää vaikutusta Fortumin konsernitiilinpäätökseen.

1.5 Osavuositarkausessa käytetyt keskeisimmät valuuttakurssit

Kauden lopun valuuttakurssit perustuvat Euroopan keskuspankin julkaisemiin tilinpäätöshetken kursseihin. Keskimääräinen valuuttakurssi lasketaan Euroopan keskuspankin päivittäisten loppukurssien keskiarvona.

Keskeisimmät osavuositarkausessa käytetyt kurssit ovat:

Keskimääräinen valuuttakurssi	1-3/2021	1-12/2020	1-9/2020	1-6/2020	1-3/2020
Iso-Britannia (GBP)	0,8739	0,8897	0,8851	0,8746	0,8623
Norja (NOK)	10,2584	10,7228	10,7115	10,7324	10,4652
Puola (PLN)	4,5457	4,4430	4,4220	4,4120	4,3241
Venäjä (RUB)	89,6675	82,7248	79,9599	76,6692	73,8205
Ruotsi (SEK)	10,1202	10,4848	10,5582	10,6599	10,6689
Yhdysvallat (USD)	1,2048	1,1422	1,1250	1,1020	1,1027

Kauden lopun valuuttakurssi	31.3.2021	31.12.2020	30.9.2020	30.6.2020	31.3.2020	31.12.2019
Iso-Britannia (GBP)	0,8521	0,8990	0,9124	0,9124	0,8864	0,8508
Norja (NOK)	9,9955	10,4703	11,1008	10,9120	11,5100	9,8638
Puola (PLN)	4,6508	4,5597	4,5462	4,4560	4,5506	4,2568
Venäjä (RUB)	88,3175	91,4671	91,7763	79,6300	85,9486	69,9563
Ruotsi (SEK)	10,2383	10,0343	10,5713	10,4948	11,0613	10,4468
Yhdysvallat (USD)	1,1725	1,2271	1,1708	1,1198	1,0956	1,1234

2. Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat

Osavuositarkausen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määrään. Toteutuneet erät saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna. Tämän osavuositarkausen laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisimpiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitiilinpäätöksessä 2020.

3. Tiedot segmenteittäin

Fortumin IFRS:n mukaiset raportoitavat segmentit ovat Generation, Russia, City Solutions, Consumer Solutions ja Uniper. Muut toiminnot sisältää konsernitoiminnot, T&K-toiminnot ja teknologian kehitysprojektit.

Uniper yhdisteltiin tytäryhtiönä 31.3.2020 lähtien ja tästä johtuen Fortum muutti raportoitavia segmenttejään esittäen Uniperin erillisenä segmenttinä vuoden 2020 toisesta neljänneksestä lähtien. Fortumin vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen Muiden toimintojen tulos sisälsi Fortumin osuuden Uniperin tuloksesta 1.10.2019–31.3.2020, koska Fortum käsitteli Uniperin osakkuusyhtiönä 31.3.2020 asti ja sisällytti Uniperin tuloksen kolmen kuukauden viiveellä. Katso lisätietoja liitetiedossa 12 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

Lisäksi Uniper- ja Generation-segmenttien raportointiin vaikuttivat myös OKG Aktiebolag:in (OKG AB), ruotsalaisen ydinvoimayhteisyrityksen lukuihin tehdyt oikaisut. Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa ydinvoimayhtiössä OKG AB. OKG AB on yhdistetty Uniper-konserniin tytäryhtiönä 45,5 prosentin vähemmistöosuudella, joka edustaa Fortumin omistusosuutta OKG AB:ssa. Fortum käsitteli OKG AB:ta osakkuusyhtiönä 31.3.2020 asti. OKG AB on yhdistetty Fortum-konserniin tytäryhtiönä 31.3.2020 alkaen. Fortum on oikaisut Uniperin erillistuloslaskelman ja -taseen lukuja OKG AB:ssa omistamansa osuuden mukaisesti, sekä oikaisut Generation-segmentin liikevoittoa, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta ja nettovaroja. Nämä oikaisut johtavat siihen, että OKG AB on jaettu omistusosuuksien mukaan kahteen eri segmenttiin.

Vuosineljännes

milj. euroa	Liite	Generation ¹⁾		Russia		City Solutions ¹⁾		Consumer Solutions		Uniper		Muut toiminnot		Yhteensä	
		I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020
Tuloslaskelman tiedot segmenteittäin															
Sähkönmyynti ¹⁾		627	524	207	262	60	37	574	351	5 784	-	-	-	7 252	1 174
Lämmönmyynti		-	-	56	54	247	205	-	-	100	-	-	-	403	259
Kaasunmyynti		37	31	-	-	0	-	57	48	11 945	-	-	-	12 039	79
Jätteiden käsittelyn myynti		0	-	-	-	62	64	-	-	-	-	-	-	62	64
Muu myynti		11	19	1	1	48	35	31	25	1 941	-	34	34	2 067	114
Liikevaihto		675	574	264	317	418	342	661	424	19 770	-	34	34	21 823	1 691
Eliminoinnit		-63	-197	-1	-	-12	-21	-3	-6	0	-	-28	-26	-107	-250
Nord Pool -netotus ²⁾														-223	-83
IS Ulkoinen liikevaihto		612	377	263	317	406	320	659	418	19 770	-	6	8	21 493	1 357
Vertailukelpoinen käyttökate		315	273	134	138	132	106	53	48	868	-	-23	-22	1 479	543
IS Poistot		-46	-38	-35	-40	-46	-48	-17	-16	-157	-	-7	-9	-308	-150
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		269	235	100	99	86	58	36	32	711	-	-31	-31	1 171	393
Arvonalentumiset ja peruutukset		-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-	-	-	-1	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	6	50	-	0	-	0	431	0	-	1	-	0	-18	51	413
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-222	-	-222
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		-2	45	0	-	-1	-4	23	-22	144	-	0	-	165	19
Muut		1	-	-	-	-	-	-	-	-41	-	-	-	-41	-
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	49	45	0	-	-1	427	23	-22	102	-	0	-240	174	210
IS Liikevoitto		318	281	100	99	86	484	59	10	813	-	-31	-271	1 345	603
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 12	-5	2	22	12	39	-	-	-	11	-	-1	501	67	551
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	12	8	-38	22	12	39	36	-	-	11	-	-1	469	80	479
Bruttoinvestoinnit / -divestoinnit segmenteittäin															
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	6	0	4	0	1	-	7	-	-	3	-	20	3 270	23	3 282
Investoinnit käyttöomaisuuteen		27	30	6	3	48	31	11	15	133	-	3	5	228	84
Osakkeiden bruttodivestoinnit	6	129	-	17	-	0	527	0	-	0	-	0	-	146	527

1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta. Sähkönmyynti sisältää hyödyke johdannaisten realisoituneen tuloksen sopimuksista, joilla ei ollut IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, mutta ovat operatiivisesti luokiteltu suojaukseksi.

2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot netotetaan konsernitason ja esitetään joko tuotona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai -ostaja.

Segmenttitiedot edelliseltä 12 kk:lta

milj. euroa	Liite	Generation ¹⁾		Russia		City Solutions ¹⁾		Consumer Solutions		Uniper		Muut toiminnot		Yhteensä	
		Edell. 12kk	2020	Edell. 12kk	2020	Edell. 12kk	2020	Edell. 12kk	2020	Edell. 12kk	2020	Edell. 12kk	2020	Edell. 12kk	2020
Tuloslaskelman tiedot segmenteittäin															
Sähkönmyynti ¹⁾		1 981	1 878	736	791	144	121	1 280	1 057	22 778	16 994	0	0	26 918	20 841
Lämmönmyynti		-	-	136	134	558	516	-	-	291	191	-	-	985	841
Kaasunmyynti		90	84	-	-	1	1	148	139	34 120	22 176	-	-	34 360	22 400
Jätteiden käsittelyn myynti		0	-	-	-	250	252	-	-	-	-	-	-	250	252
Muu myynti		36	44	4	4	199	185	76	70	7 094	5 154	140	140	7 550	5 598
Liikevaihto		2 107	2 006	876	929	1 151	1 075	1 504	1 267	64 284	44 514	140	140	70 063	49 931
Eliminoinnit		-287	-421	-3	-2	-55	-64	1	-2	0	0	-112	-110	-455	-598
Nord Pool -netotus ²⁾														-457	-317
IS Ulkoinen liikevaihto		1 821	1 585	873	927	1 098	1 012	1 505	1 264	64 284	44 514	28	30	69 152	49 015
Vertailukelpoinen käyttökate		928	886	391	394	265	239	158	153	1 724	856	-96	-94	3 370	2 434
IS Poistot		-172	-164	-138	-143	-189	-191	-64	-63	-650	-494	-33	-35	-1 248	-1 090
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		756	722	252	251	75	47	94	90	1 074	363	-129	-129	2 122	1 344
Arvon alentumiset ja peruutukset		2	2	-	-	-	-	-	-	-1	0	-	-	0	2
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	6	50	0	1	1	292	723	0	0	-12	-13	71	53	402	765
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus	4	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-222	-	-222
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		-59	-12	0	0	8	5	84	39	-562	-706	0	-	-528	-675
Muut		1	0	-	-	-	-	-	-	344	386	-	-	345	386
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	-7	-11	1	1	301	728	84	39	-231	-333	71	-169	219	255
IS Liikevoitto		748	711	253	252	377	775	178	129	842	29	-58	-298	2 341	1 599
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 12	6	13	57	47	60	57	-	-	50	38	0	502	172	656
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	12	74	29	57	47	60	57	-	-	65	54	0	470	257	656
Bruttoinvestoinnit / -divestoinnit segmenteittäin															
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	6	66	70	47	48	107	114	0	0	6	3	322	3 572	548	3 807
Investoinnit käyttöomaisuuteen ³⁾		155	158	47	43	236	219	53	57	768	635	32	34	1 290	1 146
Osakkeiden bruttodivestoinnit	6	300	171	17	0	368	895	10	10	70	69	81	81	846	1 226

- 1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta. Sähkönmyynti sisältää hyödykejohdannaisten realisoituneen tuloksen sopimuksista, joilla ei ollut IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, mutta ovat operatiivisesti luokiteltu suojaukseksi.
- 2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai -ostaja.
- 3) Vuoden 2020 vertaavia lukuja päivitettiin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Uniperin hankintamenolaskelman viimeistelyn yhteydessä, kun vuokrasopimusvelkaan liittyvää oikaisua muutettiin.

Varat ja velat segmentteittäin

milj. euroa	Liite	Generation		Russia		City Solutions		Consumer Solutions		Uniper		Muut toiminnot		Yhteensä	
		31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020
Korottomat varat		5 609	5 780	1 994	2 020	3 091	3 512	1 028	780	20 865	20 646	257	270	32 845	33 009
BS Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	12	971	961	624	577	611	612	-	-	734	729	32	33	2 973	2 912
Eliminoinnit														-74	-57
Segmenttien varat yhteensä		6 580	6 742	2 619	2 597	3 702	4 123	1 028	780	21 600	21 375	289	303	35 744	35 863
Korolliset saamiset	13													3 010	3 000
BS Laskennalliset verosaamiset														1 009	1 089
Muut varat														20 055	15 550
BS Likvidit varat														3 598	2 308
BS Varat yhteensä														63 416	57 810
Segmenttien velat		445	508	102	166	397	445	308	215	13 359	13 943	150	167	14 762	15 443
Eliminoinnit														-74	-57
Segmenttien velat yhteensä														14 688	15 386
BS Laskennalliset verovelat														967	952
Muu vieras pääoma														19 570	15 233
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma														35 225	31 570
Korollinen vieras pääoma	14													10 978	10 662
BS Oma pääoma														17 213	15 577
BS Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä														63 416	57 810
Henkilöstön lukumäärä		1 130	1 143	2 960	2 935	2 094	2 093	1 020	1 048	11 813	11 751	1 019	963	20 036	19 933

Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen vertailukelpoisen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sekä vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto

milj. euroa	Liite	Generation		Russia		City Solutions		Consumer Solutions		Uniper ³⁾	
		Edell. 12kk	31.12. 2020	Edell. 12kk	31.12. 2020	Edell. 12kk	31.12. 2020	Edell. 12kk	31.12. 2020	Edell. 12kk	31.12. 2020
Vertailukelpoinen liikevoitto		756	722	252	251	75	47	94	90	1 074	363
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta ¹⁾	4, 12	6	13	57	47	60	57	-	-	50	38
Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		761	735	310	298	135	104	94	90	1 123	401
Segmenttien varat kauden lopussa		6 580	6 742	2 619	2 597	3 702	4 123	1 028	780	21 600	21 375
Segmenttien velat kauden lopussa		445	508	102	166	397	445	308	215	13 359	13 943
Vertailukelpoinen sidottu pääoma		6 135	6 234	2 517	2 431	3 305	3 679	721	565	8 240	7 432
Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin²⁾		6 029	6 006	2 554	2 693	3 551	3 679	586	569	7 532	N/A
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %		12,6	12,2	12,1	11,1	3,8	2,8	16,1	15,9	14,9	N/A

1) Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta vuodelle 2020 on laskettu uudelleen vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä, kun vaihtoehtoinen tunnusluku, vertailukelpoinen kauden voitto, otettiin käyttöön.

2) Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttäen vuoden alun ja jokaisen vuosineljänneksen lopun arvoja.

3) Uniper-segmentti hankittiin 31.3.2020. Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin ja vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto esitetään vuoden 2021 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien Uniper-segmentissä, koska tiedot 12 kuukauden ajalta ovat saatavilla.

4. Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto

4.1 Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon

Vuosineljännes

milj. euroa	Oikaisematon		Arvon alentumiset ja peruutukset		Myyntivoitot ja samankaltaiset erät		Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus		Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		Muut		Raportoitu	
	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020	I/2021	I/2020
Liikevaihto	22 872	1 390	-	-	-	-	-	-	-1 379	-34	-	-	21 493	1 357
Muut tuotot	6 879	454	1	-	-51	-431	-	-	-5 161	-	-2	-	1 666	23
Materiaalit ja palvelut	-20 935	-591	-	-	-	-	-	-	1 433	15	11	-	-19 491	-576
Henkilöstökulut	-371	-123	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-	-372	-123
Poistot	-308	-150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-308	-150
Muut kulut	-6 791	-378	-	-	-	18	-	222	4 942	-	32	-	-1 817	-138
IS Vertailukelpoinen liikevoitto			1	-	-51	-413	-	222	-165	-19	41	-	1 171	393
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät			-1	-	51	413	-	-222	165	19	-41	-	174	210
IS Liikevoitto	1 345	603											1 345	603

Edelliset 12 kk

milj. euroa	Oikaisematon		Arvon- alentumiset ja peruutukset		Myyntivoitot ja saman- kaltaiset erät		Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus		Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		Muut		Raportoitu	
	Edell.		Edell.		Edell.		Edell.		Edell.		Edell.		Edell.	
	12kk	2020	12kk	2020	12kk	2020	12kk	2020	12kk	2020	12kk	2020	12kk	2020
Liikevaihto	63 999	42 517	-	-	-	-	-	-	5 154	6 499	-	-	69 152	49 015
Muut tuotot	16 942	10 517	1	0	-404	-784	-	-	-9 840	-4 679	-254	-252	6 445	4 802
Materiaalit ja palvelut	-58 630	-38 286	-	-	-	-	-	-	-4 387	-5 805	-197	-208	-63 213	-44 298
Henkilöstökulut	-1 454	-1 206	-	-	-	-	-	-	-	-	10	11	-1 444	-1 195
Poistot	-1 250	-1 092	-1	-1	-	-	-	-	-	-	3	3	-1 248	-1 090
Muut kulut	-17 264	-10 851	-	-	2	20	-	222	9 601	4 659	92	60	-7 569	-5 890
IS														
Vertailukelpoinen liikevoitto	-	-	-1	-2	-402	-765	-	222	529	675	-345	-386	2 122	1 344
IS														
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-	-	0	2	402	765	-	-222	-528	-675	345	386	219	255
IS Liikevoitto	2 341	1 599											2 341	1 599

Arvonalentumiset ja peruutukset

Arvonalentumiset ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset oikaistaan poistoista ja esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä.

Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät

Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisältää 50 miljoonan euron myyntivoiton kahdeksasta pienestä vesivoimalaitoksesta Ruotsissa (katso liitetieto 6.2 Yritysmyyntit). Vuoden 2020 myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisältää 72 miljoonan euron myyntivoiton Fortum Recharge AS:n myynnistä, 431 miljoonan euron myyntivoiton Joensuun kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä ja 291 miljoonan euron myyntivoiton Järvenpään kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä (katso liitetieto 6.2 Yritysmyyntit), sekä 20 miljoonaa euroa Uniperin hankinnasta aiheutuneita kuluja (katso liitetieto 6.1 Yrityshankinnat).

Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus

Osakkuusyhtiön yhdistämiseen kuuluu konsernin osuuden kirjaaminen osakkuusyhtiön laajan tuloksen eristä. IFRS-standardien mukaan nämä aiemmin kirjatut laajan tuloksen erät uudelleenluokitellaan oman pääoman sisällä luonteensa mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin, joko konsernin tuloslaskelman kautta tai suoraan, jos osakkuusyhtiö myydään tai siitä tulee tytäryhtiö. Tällä uudelleenluokittelulla ei ole vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Tästä uudelleenluokittelusta johtuen Fortum kirjasi -222 miljoonan euron kertaluontoisen erän konsernin tuloslaskelmaan, kun Uniperista tuli Fortumin tytäryhtiö 31.3.2020. Tämä edusti Fortumin osuutta Uniperin laajan tuloksen eristä siltä ajanjaksolta, jolloin Uniper oli osakkuusyhtiö ja aiheutui pääasiassa Uniperin kirjaamista muuntoeroista. Kirjauksella ei ollut vaikutusta konsernin kassavirtaan eikä omaan pääomaan. Fortumin osuus niistä Uniperin laajan tuloksen eristä, joita ei siirretä tuloslaskelmaan, -84 miljoonaa euroa, on uudelleenluokiteltu oman pääoman sisällä kertyneisiin voittovaroihin. Katso myös Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.

Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset

Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien realisoitumattomat muutokset, jotka eivät täytä suojauslaskennan edellytyksiä, ja johdannaisiksi käsiteltävät fyysiset sopimukset kirjataan vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

Johdannaisina käsiteltyjen fyysisten sopimusten selvittämisen vaikutukset oikaistaan myyntiin sekä materiaaleihin ja palveluihin vastaamaan markkinoiden hinnoittelua ("contract pricing adjustment"). Oikaisuja tarvitaan taloudellisen tuloksen ymmärtämisen parantamiseksi, kun verrataan eri tilikausien tuloksia.

Muut

Erä Muut sisältää uudelleenjärjestelykuluja, varausten muutoksia ja lyhytaikaisten varojen väliaikaisten vähennysten palautuksia.

4.2 Vertailukelpoisen liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen kauden voittoon

Vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Fortum otti käyttöön kaksi uutta tunnuslukua (APM), joiden avulla voidaan paremmin vertailla kannattavuutta eri kausien välillä.

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020 Edell. 12kk	
IS Liikevoitto		1 345	603	1 599	2 341
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4.1	-174	-210	-255	-219
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		1 171	393	1 344	2 122
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		80	479	656	257
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tulokseen liittyvät oikaisut	12	-13	72	0	-84
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		67	551	656	172
IS Rahoituskulut - netto		36	-67	-56	47
Rahoituskulut - netto liittyvät oikaisut	7	-17	25	-48	-89
Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto		19	-43	-103	-42
Vertailukelpoinen voitto ennen tuloveroja		1 257	901	1 897	2 253
IS Tuloverot		-150	-76	-344	-419
Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-110	-2	45	-63
Vertailukelpoiset tuloverot		-260	-77	-299	-482
IS Määräysvallattomat omistajat		-218	-9	-32	-241
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		57	-3	-82	-22
Vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat		-161	-12	-114	-263
Vertailukelpoinen kauden voitto		837	812	1 483	1 508
Vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	23	0,94	0,91	1,67	1,70

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oikaistaan merkittävästi erillä (vastaavasti kuin vertailukelpoista kauden voittoa määrittäessä tehdyt oikaisut) niissä yhteisöissä, jotka luokitellaan Fortumin pääasiallisiksi osakkuus- ja yhteisyrityksiksi. Lisätietoja Fortumin pääasiallisista osakkuus- ja yhteisyrityksistä on vuoden 2020 tilinpäätöksen liitetiedossa 18 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä. Vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä ja 31.3.2020 asti Uniper oli Fortumin osakkuusyritys.

Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto

Rahoituskuluja – netto oikaistaan esimerkiksi muut rahoituserät – nettoon kirjatulla ydinjätehuoltoon liittyvillä erillä, rahoituserien käypien arvojen muutoksilla, sekä rahoituserien arvonalentumisilla ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutuksilla.

Vertailukelpoiset tuloverot

Tuloveroja oikaistaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, oikaisujen osuuksiin osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, oikaisujen rahoituskuluihin – netto, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutuksilla.

Katso myös liitetieto 23 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.

5. Rahoitusriskien hallinta

Fortum jatkaa keskusteluja Uniperin kanssa selvityksistä riskienhallinnan järjestelmästä ja periaatteista koko konsernin osalta. Riskienhallinnan nykyiset tavoitteet ja periaatteet on esitetty vuoden 2020 konsernitilinpäätöksessä.

Käypien arvojen hierarkiatasot

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on esitetty seuraavien käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti:

Taso 1: täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla;

Taso 2: muut tiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina);

Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat tiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei havainnoitavissa olevat tiedot).

Katso myös laadintaperiaatteet konsernitilinpäätöksen 2020 liitetiedossa 15 Rahoitusvarat ja -velat käypään arvoon.

Rahoitusvarat

milj. euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ¹⁾		Yhteensä	
	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020
Pitkäaikaisissa varoissa										
Muut sijoitukset ²⁾	75	75	40	43	74	70			189	188
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			53	52			-26	-29	27	23
Ei sovelleta suojauslaskentaa	1 902	1 030	2 529	1 563	160	138	-50	-24	4 541	2 707
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			131	170					131	170
Ei sovelleta suojauslaskentaa			62	46					62	46
Korolliset saamiset	106	98			15	17			121	116
Yhteensä pitkäaikaisissa varoissa	2 083	1 203	2 814	1 874	249	225	-76	-53	5 070	3 250
Lyhytaikaisissa varoissa										
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			99	185			-64	-60	34	125
Ei sovelleta suojauslaskentaa	4 108	2 851	6 541	5 090	8	6	-949	-655	9 708	7 292
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			34	26					34	26
Ei sovelleta suojauslaskentaa			90	89					90	89
Muut saamiset				62					-	62
Korolliset saamiset	418	432	46	46	4	5			468	483
Yhteensä lyhytaikaisissa varoissa	4 526	3 283	6 811	5 498	12	11	-1 013	-715	10 335	8 077
Yhteensä rahoitusvaroissa	6 609	4 486	9 625	7 372	260	237	-1 089	-768	15 405	11 326

1) Kun sähkö- ja muiden hyödykeporssien kanssa tehdyillä standardijohdannais sopimuksilla on samanaikainen toimitus, saamiset ja velat netotetaan Fortumissa, pois lukien Uniper.

2) Muut sijoitukset koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista.

Rahoitusvelat

milj. euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ¹⁾		Yhteensä	
	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020	31.3.2021	31.12.2020
Pitkäaikaisissa veloissa										
Korolliset velat ²⁾			2 101	2 145					2 101	2 145
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			76	106			-26	-29	50	77
Ei sovelleta suojauslaskentaa	1 141	634	2 570	1 598	274	254	-50	-24	3 935	2 462
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			42	56					42	56
Ei sovelleta suojauslaskentaa			32	63					32	63
Yhteensä pitkäaikaisissa veloissa	1 141	634	4 821	3 967	274	254	-76	-53	6 159	4 802
Lyhytaikaisissa veloissa										
Korolliset velat			418	497					418	497
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			226	304			-64	-60	162	244
Ei sovelleta suojauslaskentaa	3 641	2 545	7 614	5 612	2	10	-949	-655	10 308	7 512
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			12	14					12	14
Ei sovelleta suojauslaskentaa			69	167					69	167
Yhteensä lyhytaikaisissa veloissa	3 641	2 545	8 339	6 594	2	10	-1 013	-715	10 970	8 434
Yhteensä rahoitusveloissa	4 782	3 179	13 160	10 561	276	264	-1 089	-768	17 129	13 236

1) Kun sähkö- ja muiden hyödykepörsseien kanssa tehdyillä standardijohdannaisopimuksilla on samanaikainen toimitus, saamiset ja velat netotetaan Fortumissa, pois lukien Uniper.

2) Osuus joukkovelkakirjalainoista, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Korko- ja valuuttajohdannaisien käypä arvo on nettona 162 miljoonaa euroa, josta varoja 317 miljoonaa euroa ja velkoja 155 miljoonaa euroa. Fortumilla on käteisvakuuksia perustuen vakuussopimuksiin, joita Fortumilla on joidenkin vastapuolten kanssa. Maaliskuun 2021 lopussa Fortum oli saanut 143 miljoonaa euroa näistä vakuussopimuksista. Saatu raha on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin.

Lisätietoja korollisista saamisista ja veloista on liitetiedoissa 13 Korolliset saamiset ja 14 Korollinen nettovelka sekä liitetiedossa 19 Pantatut varat ja vastuut.

Muutokset käypien arvojen hierarkiatasossa 3

	1.1.2021	Ostot	Selvitykset	Voitot / tappiot	31.3.2021
				tuloslaskelmassa	
Taseessa, netto					
Muut sijoitukset	70	1		2	73
Hyödykejohdannaiset, käyvät arvot	382	3	-14	-49	322
Hyödykejohdannaisien ensimmäisen päivän voitot ja tappiot	-501		70		-431
Korolliset saamiset	22		-6	3	19
Yhteensä taseessa, netto	-27	4	50	-44	-17

Vuoden 2021 aikana johdannaisinstrumentteja ei siirretty tasoon 3 eikä pois tasosta 3.

6. Yrityshankinnat ja -myynnit ja myytävänä olevat omaisuuserät

6.1 Yrityshankinnat

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Hankitut tytäryhtiöosakkeet (brutto)	19	3 275	3 646	390
Hankitut osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	1	3	119	117
Hankitut muut osakkeet (brutto)	3	4	42	41
Yhteensä	23	3 282	3 807	548

Hankinnat vuoden 2021 aikana

Fortumilla ei ole ollut olennaisia hankintoja vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Uniperin hankinta maaliskuussa 2020

Fortum sopi 8.10.2019 ostavansa kaikki Elliott Management Corporation ja sen tytäryhtiöiden ("Elliott") sekä Knight Vinke Energy Advisors Limited ja sen tytäryhtiöiden ("Knight Vinke") hallinnoimien rahastojen omistamat Uniperin osakkeet. Hankinta toteutettiin kahdessa erässä. Määräysvalta Uniperista saavutettiin 26.3.2020, kun kaupan ensimmäinen, 19,6 prosentin osake-erä saatiin päätökseen. Hankintapäivänä kirjattiin myös velka kaupan toisesta 3,8 prosentin osake-erästä enimmäismääräisenä. Kaupat toisesta osake-erästä enimmäismääräisenä saatiin päätökseen 8.5.2020.

Fortumin kokonaisosuus Uniperista oli 73,4 prosenttia 31.3.2020. Hankinnan kokonaisarvo oli yhteensä 2,6 miljardia euroa, mikä kasvatti Fortumin investoinnin kokonaisarvoa 6,5 miljardiin euroon.

milj. euroa	Uniper
Hankitut osakkeet	2 858
Likvidit varat hankituissa yhtiöissä	-1 328
Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa	1 530
Korollinen velka hankituissa yhtiöissä	1 414
Muut rahoitusnettovelkaan sisältyvät erät hankituissa yhtiöissä	596
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	3 540

Hankinnan kirjanpitoikäsihtely

Uniper-hankinnan hankintamenolaskelma viimeisteltiin ja se saatettiin päätökseen 31.3.2021. Käyvän arvon oikaisu liittyyvät pääasiallisesti aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja käyttöoikeusomaisuuseriin, osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, vuokrasopimusvelkoihin, muihin varauksiin ja laskennallisiin veroihin. Hankintahinnan ja Uniperin nettovarojen käyvän arvon erotus esitetään liikearvona. Fortum päätti arvostaa määräysvallattomien omistajien osuuden Uniperissa määräysvallattomien omistajien suhteellisella osuudella hankituista nettovaroista.

Hankitut nettovarot on esitetty alla olevassa taulukossa.

milj. euroa	31.3.2020
VARAT	
Liikearvo	1 779
Muut aineettomat hyödykkeet	980
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	9 268
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	750
Johdannaisinstrumentit	21 958
Korolliset saamiset	1 840
Osuudet ydinjätehuoltorahastoista	1 602
Vakuussaaminen	413
Myyntisaamiset ja muut saamiset	7 236
Laskennalliset verosaamiset ja tuloverosaamiset	1 021
Vaihto-omaisuus	1 565
Likvidit varat	1 328
Varat yhteensä	49 739
VIERAS PÄÄOMA	
Johdannaisinstrumentit	21 084
Korollinen vieras pääoma	1 575
Eläkevelvoitteet	953
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	1 758
Muut varaukset	3 935
Laskennalliset verovelat ja tuloverovelat	348
Vakuusvelka	924
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma	7 852
Velat yhteensä	38 428
Nettovarot Uniperin taseessa	11 312
Vähennetään Uniperin taseessa oleva liikearvo ¹⁾	-1 779
Uniperin nettovarot ilman liikearvoa	9 533
Hankintahinta	2 587
Aiemmin omistetun osuuden arvo	4 613
Hankinnan kokonaisarvo	7 201
Määräysvallattomien osuus Uniperin taseessa	-424
Määräysvallattomien osuus Uniperin hankinnasta	-2 423
Määräysvallattomien osuus yhteensä	-2 847
Liikearvo	515

1) Uniperin taseessa oleva liikearvo vähennetään, koska se ei ole IFRS-standardien mukainen yksilöitävissä oleva omaisuuserä Fortumin näkökulmasta.

Hankitut nettovarot perustuivat Uniperin vuoden 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositarkastuksessa 7.5.2020 julkaistuihin taseeseen. Uniperin erillinen tase ei ole täysin yhtenevä tässä esitettyyn taseeseen, sillä taseen erät on luokiteltu Fortumin taseluokkien mukaisesti. Lisäksi Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa. OKG AB on yhdistetty Uniper-konserniin tytäryhtiönä 45,5 prosentin vähemmistöosuudella, joka edustaa Fortumin omistusosuutta OKG AB:ssa. Fortum käsitteli OKG AB:ta osakkuusyhtiönä 31.3.2020 asti. OKG AB on yhdistetty Fortum-konserniin tytäryhtiönä 31.3.2020 alkaen.

Uniperin osakkeiden hankinta on toteutunut vaiheittain, sillä Fortum omisti 49,99 prosenttia Uniperin osakkeista ennen 26.3.2020 tapahtunutta hankintaa. IFRS-standardien mukaan aiemmin omistettu osakkuusyhtiöosuus arvostetaan käypään arvoon, kun kontrolli on saavutettu. Taseen kirjanpitoarvon ja omistetun osuuden käyvän arvon ero kirjataan konsernin tuloslaskelmaan. Fortumin aiemmin omistaman oman pääoman ehtoisen osuuden käypä arvo oli 4 613 miljoonaa euroa. Käypä arvo perustui Uniperin osakkeen hintaan 26.3.2020, jota on hieman oikaistu merkittävää vaikutusvaltaa heijastavalla preemiolla. Arvostuksessa ei ole käytetty merkittävässä määrin muita kuin havainnoitavissa olevia lähtötietoja (markkinaehtoinen menetelmä, joka luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa tasolle 2). Fortumin aiemmin omistaman oman pääoman ehtoisen osuuden arvostamisesta ei syntynyt tulosvaikutusta, sillä käypä arvo oli verrattavissa kirjanpitoarvoon.

Hankinnasta aiheutuneet kulut, 20 miljoonaa euroa, on kirjattu vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin konsernin tuloslaskelmalle vuonna 2020. Katso liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Muut yrityshankinnat 2020

Vuoden 2020 aikana Fortum investoi RUSNANON kanssa 50/50 omistettuun venäläiseen tuulivoimasijoitusrahastoon 25 miljoonaa euroa.

Fortumin yhteisyritys, Fortumin ja Rusnanon tuulivoimasijoitusrahasto, myi vuoden 2020 aikana 50 megawatin Uljanovsk 2 ja 300 megawatin Rostovin tuulipuistot tätä tarkoitusta varten Russian Direct Investment Fundin (RDIF:n) kanssa perustetulle yhteisyritykselle, joka ylläpitää uusiutuvan energian käyttöön perustuvia voimalaitoksia Venäjällä.

6.2 Yritysmyyntit

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Myydyt tytäryhtiöosakkeet (brutto)	146	527	1 156	775
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	0	0	31	31
Myydyt muut sijoitukset (brutto)	-	0	40	40
Yhteensä	146	527	1 226	845

Yritysmyyntit vuoden 2021 aikana

Fortum ilmoitti 2.3.2021, että yhtiö oli päättänyt rakentaa Venäjän suurimman aurinkovoimalan RDIF-rahaston kanssa perustetun yhteisyrityksen kautta. Kapasiteetista 78 MW odotetaan saatavan käyttöön vuoden 2021 neljännellä neljänneksellä ja loput vuoden 2022 toisella puoliskolla. Voimala perustuu Fortumin CSA-huutokaupoissa vuosina 2018 ja 2019 voittamiin kapasiteetteihin. Maaliskuussa 2021 Fortum myi CSA-tuetun aurinkovoimahankkeen RDIF-rahaston kanssa perustetulle yhteisyritykselle, millä oli 17 miljoonan euron positiivinen vaikutus Russia-segmentin vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Joulukuussa 2020 Fortum päätti myydä kahdeksan pientä vesivoimalaitosta Ruotsissa Downing Renewables & Infrastructure Trust:lle. Voimalaitosten keskimääräinen vuotuinen sähköntuotanto on 0,1 terawattituntia. Velaton kauppahinta on 64,5 miljoonaa euroa, ja kauppa toteutui 2.2.2021.

Joulukuussa 2019 Fortum allekirjoitti sopimuksen pohjoismaisten tuulivoimalaitostensa 80 prosentin osuuden myynnistä Credit Suisse Energy Infrastructure Partnersin (CSEIP) hallinnoimille rahastoille. Kauppa saatiin päätökseen 14.5.2020 lukuun ottamatta kesken ollutta Sørkjordin tuulipuistoa. Sørkjordin kauppa saatiin päätökseen 20.1.2021.

Yritysmyyntit vuoden 2020 aikana

Fortum sopi 3.7.2020 Järvenpään kaukolämpöliiketoimintansa myynnistä Vantaan Energiasta, Infranodesta ja Kevasta koostuvalle konsortiolle. Kaupan velaton kokonaisarvo on 375 miljoonaa euroa. Kauppa saatiin päätökseen 19.8.2020, ja Fortum kirjasi City Solutions -segmentin vuoden 2020 kolmannen neljänneksen tulokseen 291 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Fortum allekirjoitti 27.4.2020 sopimuksen pohjoismaisen sähköajoneuvojen julkisten latauspisteiden operaattorinsa Fortum Recharge AS:n 60 prosentin osuuden myynnistä Infracapitalille. Kauppa saatiin päätökseen 29.5.2020, ja Fortum kirjasi Muut toiminnot -segmentin vuoden 2020 toisen neljänneksen tulokseen 72 miljoonan euron verottoman myyntivoiton. Kokonaiskauppahinta oli 87 miljoonaa euroa.

Joulukuussa 2019 Fortum allekirjoitti sopimuksen pohjoismaisten tuulivoimalaitostensa 80 prosentin osuuden myynnistä Credit Suisse Energy Infrastructure Partnersin (CSEIP) hallinnoimille rahastoille. Kaupan velaton kokonaisarvo oli noin 170 miljoonaa euroa. Kauppa saatiin päätökseen 14.5.2020 lukuun ottamatta kesken ollutta Sørkjordin tuulipuistoa.

Joulukuussa 2019 Fortum sopi Joensuun kaukolämpöliiketoimintansa myynnistä Savon Voima Oyj:lle. Kaupan velaton kokonaisarvo oli noin 530 miljoonaa euroa. Kauppa saatiin päätökseen 10.1.2020, ja Fortum kirjasi City Solutions -segmentin vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen tulokseen 431 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

6.3 Myytävänä olevat omaisuuserät

Myytävänä olevat omaisuuserät sisältävät 31.3.2021 Baltian kaukolämpöliiketoiminnan (City Solutions-segmentti) ja Schkopaun ruskohiilellä toimivan voimalaitoksen (Uniper-segmentti). Myytävänä olevat omaisuuserät sisälsivät 31.12.2020 Schkopaun ruskohiilellä toimivan voimalaitoksen (Uniper-segmentti) ja Sørfjordin tuulipuiston (Generation-segmentti).

Fortum ilmoitti 20.3.2021 sopineensa Baltian kaukolämpöliiketoimintansa myynnistä Partners Groupille. Kaupan velaton kokonaisarvo oli 800 miljoonaa euroa. Fortum odottaa kirjaavansa kaupasta noin 240 miljoonan euron verottoman myyntivoiton City Solutions -segmentin vuoden 2021 toisen neljänneksen tulokseen. Kaupan toteutuminen edellyttää tavanomaisten ehtojen täyttymistä, ja kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2021 toisen neljänneksen aikana.

Helmikuussa 2020 Uniper allekirjoitti sopimuksen Schkopaun ruskohiilellä toimivan voimalaitoksen omistuksen myynnistä Saale Energie GmbH:lle, tšekkiläisen Energetický a průmyslový holding, a. s.:n tytäryhtiölle. Uniper on voimalaitoksen operaattori ja omistaa siitä noin 58 prosenttia. Saale Energie omistaa Schkopaun voimalaitoksesta noin 42 prosenttia ja ottaa haltuunsa Uniper-osuuden 1.10.2021 alkaen. Myynnistä saatava tuotto määräytyy 1.10.2021, kun kauppa toteutuu. Kaupan toteutuessa otetaan myös huomioon sopimukselliset ehdot oikaisuista myyntihintaan.

Joulukuussa 2019 Fortum allekirjoitti sopimuksen pohjoismaisten tuulivoimalaitostensa 80 prosentin osuuden myynnistä Credit Suisse Energy Infrastructure Partnersin (CSEIP) hallinnoimille rahastoille. Kauppa saatiin päätökseen 14.5.2020 lukuun ottamatta Sørfjordin tuulipuistoa, jonka rakentaminen oli vielä kesken. Sørfjordin tuulipuiston kauppa saatiin päätökseen 20.1.2021.

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Myytävänä olevat omaisuuserät		
Aineettomat hyödykkeet sekä aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	554	230
Laskennalliset verosaamiset	11	9
Muut pitkä- ja lyhytaikaiset varat	152	96
Likvidit varat	20	0
BS Yhteensä	737	335
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		
Korollinen vieras pääoma	59	43
Laskennalliset verovelat	35	33
Eläkevelvoitteet ja käytöstäpoistamisvaraukset	15	18
Muut velat ja varaukset	124	112
BS Yhteensä	233	206

7. Rahoituskulut - netto

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edell. 12kk
Korkokulut				
Lainat	-45	-45	-186	-185
Vuokrasopimusvelkojen korot ja muut korkokulut ¹⁾	-11	-1	-23	-33
Aktivoidut korkokulut ¹⁾	9	1	39	47
IS Yhteensä	-47	-46	-170	-171
Korkotuotot				
Lainasaamiset ja talletukset	31	5	96	121
Vuokrasopimussaamisten korot ja muut korkotuotot	24	1	16	38
IS Yhteensä	55	6	111	160
Muut rahoituserät - netto				
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen	12	-17	19	48
Rahoitusinstrumenttien käyrien arvojen muutos, luottotappiot ja niiden oikaisu	5	-8	29	42
Muiden varausten diskonttauksen purkaminen	7	-1	-45	-37
Muut rahoituskulut ja -tuotot	4	-2	0	6
IS Yhteensä	28	-27	3	58
IS Rahoituskulut - netto	36	-67	-56	47

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edell. 12kk
IS Rahoituskulut - netto	36	-67	-56	47
Oikaisu rahoituskuluihin - netto				
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen	-12	17	-19	-48
Rahoitusinstrumenttien käyrien arvojen muutos, luottotappiot ja niiden oikaisu	-5	8	-29	-42
Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto	19	-43	-103	-42

1) Vuoden 2020 vertaavia lukuja päivitettiin vuoden 2021 ensimmäisellä neljänneksellä Uniperin hankintamenolaskelman viimeistelyn yhteydessä, kun vuokrasopimusvelkaan liittyvää oikaisua muutettiin.

Lainojen korkokulut olivat vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana yhteensä 45 miljoonaa euroa (I/2020: 45) sisältäen velan korkoja 41 miljoonaa euroa (I/2020: 36) ja 4 miljoonaa euroa (I/2020: 9) korkokuluja lainasalkkua suojaavista johdannaisista. Vuokrasopimusvelkojen korkokulut olivat 11 miljoonaa euroa (I/2020: 1).

Korkotuotot vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana olivat yhteensä 55 miljoonaa euroa (I/2020: 6) sisältäen osakslainasaamisten ja muiden lainasaamisten korkoja 48 miljoonaa euroa (I/2020: 3) ja 2 miljoonaa euroa (I/2020: 3) talletusten korkotuottoa. Vuokrasopimussaamisten korkotulot olivat 5 miljoonaa euroa (I/2020: 0).

Ydinjätehuoltorahastojen tuotot sisältävät korkotuloja Suomen ydinjätehuoltorahastolta ja Ruotsin ydinjätehuoltorahaston markkina-arvojen muutoksia. Muiden varausten diskonttauksen purkaminen liittyy eläkevelvoitteisiin ja muihin varauksiin.

8. Tuloverot

Tuloverot vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana olivat 150 miljoonaa euroa (I/2020: 76). Efektiiivinen tuloverokanta tuloslaskelman mukaan oli 10,3 % (I/2020: 7,4 %). Vertailukelpoinen efektiiivinen tuloverokanta, ilman osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, verokantojen muutoksia sekä muita merkittäviä kertaluontoisia tuloveroeriä, oli 21,9 % (I/2020: 22,0 %).

Fortum on aikaisempina vuosina maksanut veroja liittyen käynnissä oleviin verokiistoihin. Valitusprosessit ovat kesken ja lainopillisten arvioiden sekä niitä tukevien lausuntojen perusteella maksut on kirjattu saamiseksi, 114 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 114), sisältyen verosaamisiin. Katso lisätietoja liitetiedossa 20 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt.

9. Osakekohtainen osinko

Vuoden 2020 osingonjaosta, 1,12 euroa osaketta kohti, yhteensä 995 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 28.4.2021. Osinko maksettiin 7.5.2021, eikä sitä ole esitetty velkana tässä osavuositiedotuksessa.

Vuoden 2019 osingonjaosta, 1,10 euroa osaketta kohti, yhteensä 977 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 23.4.2020. Osinko maksettiin 5.5.2020.

10. Aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Liikearvo	1 015	1 069
Sopimuksiin perustuvat	529	534
Muut	1 167	1 205
BS Yhteensä	2 712	2 808

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät olivat 19 056 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 19 367). Muutokset vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen aikana liittyvät pääasiassa poistoihin, joiden vaikutusta hankinnat osittain tasoittivat, sekä uudelleenryhmittely myytävänä oleviin omaisuuseriin.

12. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä

12.1 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksistä

Muutokset osuuksissa osakkuus- ja yhteisyrityksissä

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 912	6 435
Yrityshankinnat	-	750
Hankinnat	1	119
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	80	656
Saadut osingot	-2	-116
Myyntit ja pääoman palautukset	0	-47
Uudelleenryhmittelyt	0	-4 663
Osakkuus- ja yhteisyritysten muut laajan tuloksen erät	7	-183
Muuntoerot ja muut muutokset	6	-40
Uudelleenryhmittely myytävänä oleviin omaisuuseriin	-31	-
BS Kirjanpitoarvo kauden lopussa	2 973	2 912

Yrityshankinnat ja uudelleenryhmittelyt vuonna 2020 liittyvät pääasiassa Uniperin yhdistelyyn tytäryhtiönä 31.3.2020.

Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa. Fortum käsitteli OKG AB:ta osakkuusyhtiönä 31.3.2020 asti. OKG AB on yhdistetty Fortum-konserniin tytäryhtiönä 31.3.2020 alkaen.

12.2 Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edell. 12kk
Uniper SE	-	469	469	-
TGC-1	8	1	24	31
Stockholm Exergi AB	34	33	46	47
Muut osakkuus- ja yhteisyritykset	38	-24	117	179
IS Yhteensä	80	479	656	257

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edell. 12kk
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	80	479	656	257
Oikaisut osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tulokseen	-13	72	0	-84
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	67	551	656	172

Uniper

Fortum on aiemmin käsitellyt Uniperin osakkuusyhtiönä kolmen kuukauden aikaviiveellä, koska Fortum on julkaissut osavuositarkastuksensa ennen kuin Uniperin taloudellisia tietoja oli saatavilla. Vuoden 2020 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien Fortum on muuttanut julkaisuaikatauluun ja julkaisee nyt osavuositarkastuksen Uniperin jälkeen. Tästä johtuen Fortumin ensimmäisen neljänneksen tulos sisälsi Fortumin osuuden Uniperin tuloksesta 1.10.2019–31.3.2020.

Fortumin osuus Uniperin vuoden 2019 neljännen neljänneksen tuloksesta, 162 miljoonaa euroa, sisälsi Fortumin vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä tekemän oikaisun peruutuksen, liittyen Ison-Britannian kapasiteettimarkkinan uudelleenkäyttöönoton vaikutukseen. Fortum teki myös 389 miljoonan euron (verojen jälkeen) peruutuksen liittyen Uniperin vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä tekemiin arvonalennuksiin.

Fortumin osuus Uniperin vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen tuloksesta, 307 miljoonaa euroa, sisälsi 61 miljoonan euron (verojen jälkeen) peruutuksen liittyen Uniperin vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä tekemiin arvonalennuksiin.

Uniperin osakkeiden 49,99 prosentin hankintaan liittyvässä hankintamenolaskelmassa kirjattu käyvän arvon oikaisu, 613 miljoonaa euroa verojen jälkeen, liittyi poliittisiin riskeihin ja riskeihin sääntely-ympäristössä koskien Uniperin energiantuotannossa käytettäviä omaisuuseriä. Jos Uniper raportoi negatiivisia tulosvaikutuksia näihin omaisuuseriin liittyen, Fortum arvioi, täytyykö tämä negatiivinen tulosvaikutus peruuttaa käyvän arvon oikaisua käyttäen. Tekemänsä arvion perusteella Fortum on päättänyt peruuttamaan käyvän arvon oikaisua käyttäen pääosan Uniperin vuoden 2019 neljännellä ja vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä tekemistä arvonalentumisista.

Uniperin osakkeiden 49,99 prosentin hankintaan liittyvän hankintamenolaskelman jäljellä oleva käyvän arvon oikaisu lakkasi olemasta 31.3.2020, koska Uniper yhdisteltiin tytäryhtiönä 31.3.2020 lähtien ja Fortum teki uuden hankintamenolaskelman. Katso lisätietoja liitetiedossa 6.1 Yrityshankinnat.

13. Korolliset saamiset

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Korolliset saamiset	2 817	2 804
Vuokrasopimussaamiset	193	196
Yhteensä	3 010	3 000

milj. euroa	Käypä arvo		Käypä arvo	
	Tasearvo 31.3.2021	31.3.2021	Tasearvo 31.12.2020	31.12.2020
Pitkäaikaiset lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	1 134	1 197	1 113	1 161
Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset	106	106	98	98
Muut pitkäaikaiset korolliset saamiset	952	952	1 010	1 010
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä	2 192	2 255	2 221	2 270
Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit	418	418	432	432
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	207	207	151	151
Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	625	625	582	582
Yhteensä	2 817	2 880	2 804	2 852

Pitkäaikaiset korolliset saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä, 1 134 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 1 113) sisältävät 955 miljoonaa euroa saamia ruotsalaisilta ydinvoimaosakkuusyrityksiltä Forsmarks Kraftgrupp AB:lta ja Ringhals AB:lta (vuoden 2020 lopussa: 964), joita rahoitetaan pääsääntöisesti osakaslainoilla osakkaiden omistussuhteiden suhteessa.

14. Korollinen nettovelka

Rahoitusnettovelka ja oikaistu nettovelka

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
+ Korollinen vieras pääoma	10 978	10 662
- BS Likvidit varat	3 598	2 308
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset	106	98
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit	418	432
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit	524	530
- BS Vakuussaaminen	1 118	1 132
+ BS Vakuusvelka	673	331
+ Nettovakuusvelka	-445	-801
Rahoitusnettovelka	6 410	7 023
+ BS Eläkevelvoitteet	1 288	1 520
+ Muut käytöstäpoistamisvaraukset	816	821
- BS Osuus Suomen ja Ruotsin ydinjätehuoltorahastoista	3 406	3 445
+ BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset	3 785	3 866
+ Ydinvoimaan liittyvät varaukset vähennettynä varoilla ydinjätehuoltorahastoissa	378	421
+ Varaukset yhteensä vähennettynä varoilla ydinjätehuoltorahastoissa	2 482	2 762
Oikaistu nettovelka	8 892	9 784

Fortumilla on vakuusjärjestely, jolla vapautettiin käteisvaroja pohjoismaisesta sähköpörssistä. Tämä järjestely esitetään samansuuruisena lyhytaikaisena korollisena velkana ja korollisena saamisena.

Oikaistuun nettovelkaan on sisällytetty alirahastoidut eläkevastuut ja käytöstäpoistamisvaraukset vähennettynä osuuksilla ydinjätehuoltorahastojen varoista.

Korolliset velat

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Lainat	9 910	9 607
Vuokrasopimusvelat	1 067	1 055
Yhteensä	10 978	10 662

Lainat

milj. euroa	Tasearvo		Käypä arvo	
	31.3.2021	31.3.2021	31.12.2020	31.12.2020
Joukkovelkakirjalainat	4 237	4 476	4 258	4 521
Lainat rahoituslaitoksilta	2 562	2 616	2 576	2 638
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuolto-rahastosta ¹⁾	1 167	1 235	1 145	1 210
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	481	531	447	488
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä ²⁾	8 446	8 858	8 425	8 857
Vakuusjärjestelysopimusvelka	418	418	432	432
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	1 046	1 046	750	750
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	1 464	1 464	1 182	1 182
Yhteensä	9 910	10 323	9 607	10 039

1) Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuolto-rahastosta sisältää Loviisan ydinvoimalaitokseen liittyvän osan sekä lainauksen TVO:n kautta.

2) Tasearvot sisältävät pitkäaikaisen lainan lyhytaikaisen osuuden 515 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 534).

Euromääräisistä lainoista koostuvan lainasalkun keskimääräinen korkokulu tilinpäätöspäivänä oli 0,9 % (vuoden 2020 lopussa: 0,9 %). Koko lainasalkun keskimääräinen korkokulu johdannaisineen oli kauden lopussa 1,5 % (vuoden 2020 lopussa: 1,5 %). Osa ulkoisista lainoista, 652 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 634), on vaihdettu johdannaissopimuksilla Venäjän ruplamääräisiksi. Näiden lainojen keskimääräinen korkokulu kauden lopussa oli 6,5 % sisältäen Venäjän ruplasuojauksen kulut (vuoden 2020 lopussa: 6,2 %).

Lainojen erääntyminen

milj. euroa	31.3.2021
2021 ¹⁾	1 915
2022	3 150
2023	1 114
2024	318
2025	18
2026 ja myöhemmin	3 395
Yhteensä	9 910

1) Sisältäen käteisvakuuksia 143 miljoonaa euroa perustuen vakuussopimuksiin. Saatua rahaa on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin.

Diskonttaamattomien vuokrasopimusvelkojen erääntyminen

milj. euroa	31.3.2021
Vuoden sisällä erääntyvät	149
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	410
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	905
Yhteensä	1 463

Likvidit varat

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Talletukset ja arvopaperit, joiden maturiteetti yli 3 kuukautta	339	410
Rahat ja pankkisaamiset	3 259	1 898
BS Yhteensä	3 598	2 308

Likvideistä varoista 3 346 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 2 107) on talletettu vastapuolille, joilla on hyvä (investment grade) luottoluokitus.

Raportointikauden lopussa, konsernin likvidit varat olivat 3 598 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 2 308). Uniper-segmentin osuus likvideistä varoista oli yhteensä 917 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa 289). Likvideistä varoista Venäjän yhtiöiden rahaa pankkitileillä ja talletuksina oli 410 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 244).

Luottolimiitit

Raportointikauden lopussa Fortumilla oli 5 000 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottoja. Nostamattomat luotot sisältävät 1 450 miljoonan euron valmiusluottolimiitin, joka erääntyy marraskuussa 2021 (sisältää option jatkaa sopimusta vuodelle), 1 750 miljoonan euron valmiusluottolimiitin, joka erääntyy kesäkuussa 2023, sekä Uniperin 1 800 miljoonan euron valmiusluottolimiitin, joka erääntyy syyskuussa 2025. Valmiusluottolimiittien lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

15. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

Fortum omistaa Suomessa Loviisan ydinvoimalaitoksen ja Uniper-hankinnan myötä myös Ruotsissa sijaitsevat OKG:n ja Barsebäck Kraft AB:n (Barsebäck) ydinvoimalaitokset. Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa. Fortum käsitteli OKG AB:ta osakkuusyhtiönä 31.3.2020 asti. OKG AB on yhdistelty Fortum-konserniin tytäryhtiönä 31.3.2020 alkaen.

Fortumin konsernitaseen erät Osuus ydinjätehuoltorahastosta ja Ydinvoimaan liittyvät varaukset koskevat Loviisan, OKG:n ja Barsebäckin ydinvoimalaitoksia. Fortumilla on myös vähemmistöosuuksia ydinvoimayhtiöissä, joita ovat Teollisuuden Voima Oyj (TVO) Suomessa ja Forsmarks Kraftgrupp AB:ssa (Forsmark) Ruotsissa. Vähemmistöosuudet on luokiteltu osakkuus- ja yhteisyrityksiksi ja yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiöt Suomessa ja Ruotsissa toimivat omakustannusperiaatteella. Omistajat ostavat sähköä paikallisen kirjanpitoikäntönnön mukaisesti lasketulla tuotantokustannushinnalla.

Sekä Suomessa että Ruotsissa ydinvoimaoperaattorit ovat lakisääteisesti velvollisia huolehtimaan laitosten käytöstä poistamisesta ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta (ydinjätehuolto). Molemmissa maissa ydinvoimaoperaattorit ovat velvoitettuja turvaamaan ydinjätehuollon rahoittamisen suorittamalla maksuja viranomaisten hallinnoimiin ydinjäterahastoihin. Ydinvoimaoperaattoreiden pitää myös antaa vakuuksia taatakseen riittävät varat laitosten tulevista käytöstä poistoista ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

15.1 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat kokonaan omistetuissa ydinvoimalaitoksissa

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Taseeseen sisältyvät erät		
BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset	3 785	3 866
BS Fortumin osuus ydinjätehuoltorahastosta	3 406	3 445
Fortumin osuus Suomen ja Ruotsin ydinjätehuoltorahastojen nettovarojen käyvästä arvosta	3 856	3 886
Taseeseen kirjaamaton rahasto-osuus	450	441

IFRS-standardien mukainen ydinvoimaan liittyvä varaus ja rahasto-osuus

Ydinvoimaan liittyvät varaukset sisältävät käytöstä poistamista ja käytetyn polttoaineen loppusijoittamista varten tehdyt varaukset. Varaukset perustuvat kustannusarvioon, jossa tulevat kustannukset diskontataan nykyarvoon.

IAS 37:n mukaan lasketut ydinvoimaan liittyvät varaukset laskivat 81 miljoonalla eurolla vuoden 2020 lopusta ja olivat 3 785 miljoonaa euroa 31.3.2021.

Fortumin osuus ydinjätehuoltorahastoista on IFRS:n näkökulmasta yllirahastoitu yhteensä 450 miljoonaa euroa, koska Fortumin osuus rahastoista 31.3.2021 oli 3 856 miljoonaa euroa ja rahaston käypä arvo taseella oli 3 406 miljoonaa euroa. Fortumin rahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta yllirahoitettuna, kirjataan positiivinen vaikutus

rahoituseriin, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan rahoituseriin aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu.

Loviisan ydinvoimalaitoksen lainmukainen vastuu

Työ- ja elinkeinoministeriön marraskuussa 2020 tekemään päätökseen perustuva lainmukainen vastuu 31.3.2021 oli yhteensä 1 208 miljoonaa euroa.

Lainmukainen vastuu perustuu vuosittain päivitettävään kustannusarvioon sekä joka kolmas vuosi päivitettävään tekniseen suunnitelmaan. Lainmukainen vastuu määritetään olettaen, että laitoksen käytöstä poisto tapahtuisi arviointivuotta seuraavan vuoden alussa, ja vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus ydinjätehuoltorahastossa

Suomen ydinenergialain mukaisesti Fortumilla on velvoite kattaa lainmukainen vastuunsa kokonaisuudessaan ydinjätehuoltorahaston kautta. Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen ydinjätehuoltorahastossa samassa yhteydessä, kun lainmukaisen vastuun määrä päätetään vuosittain. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Fortum on anonut lakiperusteista ydinjätehuoltorahaston rahastotavoitteen jaksottamista laillisen vastuun muutoksen myötä. Työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyi anomuksen marraskuussa 2020 ja vahvisti Fortumin vuoden 2021 rahastotavoitteeksi 1 168 miljoonaa euroa.

Takaisinlainaus ydinjätehuoltorahastosta

Suomalaisilla ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum on käyttänyt oikeuttaan lainata rahastolta ja pantannut Kemijoki Oy:n osakkeita vakuudeksi. Lainat uusitaan vuosittain. Katso liitetieto 14 Korollinen nettovelka sekä liitetieto 19 Pantatut varat ja vastuut.

OKG:n ja Barsebäckin ydinvoimalaitokset Ruotsissa

Ydinvoimaoperaattorien omistama Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) huolehtii Ruotsissa kaikesta ydinjätehuollosta ydinvoimaoperaattorien puolesta. SKB:n toimintaa rahoittaa Ruotsin Valtion ydinjätehuoltorahasto, joka puolestaan on ydinvoimaoperaattoreiden rahoittama.

Ydinjätehuoltomaksujen ja -vastuiden tarkistus tehdään yleensä kolmen vuoden välein viranomaispäätöksellä Ruotsin ydinturvallisuusviranomaisen (Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM) esityksestä. Syyskuusta 2018 alkaen esityksen tekee Ruotsin valtiokonttori (Riksgälden). Esitys perustuu SKB:n ja lisenssin haltijoiden laatimaan kustannusarvioon. SKB hyväksyi ydinjätehuollon päivitetyn teknisen suunnitelman syyskuussa 2019 ja se luovutettiin SSM:lle vuoden 2019 kolmannen vuosineljänneksen lopussa. Joulukuussa 2020 Ruotsin hallitus päätti ydinjätemaksut ja -vastuut ainoastaan vuodelle 2021. Uuden päätöksen koskien vuosia 2022-2023 odotetaan tulevan vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä. Ydinjätemaksut perustuvat tulevaisuuden kustannusennusteisiin olettaen, että ydinvoimalan yksiköiden käyttöikä on 50 vuotta. Maksu määräytyy tuotetun energian mukaan ja on yksi äyri tuotettua kWh:a kohden (1 äyri = 0,01 Ruotsin kruunua). Barsebäckin ydinvoimalaitoksen, jolla ei ole toiminnassa olevia yksiköitä, maksu määräytyy kiinteähintaisesti vuositasolle.

15.2 Ydinvoimalaitokset osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Forsmark ja TVO ovat omakustannuseriaatteella toimivia yrityksiä, joista omistajat ostavat sähköä tuotantokustannuksia vastaavaan hintaan. Fortum kirjaa laskutetut kustannukset paikallisten kirjanpitosäännösten mukaisina. Laskutetun sähköntuotantokustannuksen lisäksi Fortum kirjaa IFRS-oikaisuja Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti. Oikaisut sisältävät myös Fortumin osuudet yhtiöiden ydinjäterahastoista ja ydinvoimaan liittyvistä varauksista.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty yhtiöiden ydinjäterahastojen ja -varausten määrät (100 %) sekä Fortumin osuudet näistä.

Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat osakkuusyhtiöissä (100 %)

	31.3.2021	31.12.2020
Taseen erät Fortumin käyttämien oletusten mukaisiksi oikaistuna		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	3 613	3 674
Osuus ydinjätehuoltorahastosta	3 416	3 406
josta Fortumin nettomääräinen osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltynä	-63	-59
Fortumin osuus ydinjätehuoltorahastojen nettovarojen käyvästä arvosta	1 106	880
Saamiset IFRS:n mukaan ylläostojen (alirahastoidusta) ydinjätehuoltorahastosta	11	14
joista TVO-yllähoito	74	73

TVO:n lainamukainen vastuu ja osuus rahastosta perustuvat samoihin periaatteisiin kuin yllä on kuvattu Loviisan ydinvoimalan osalta.

Suomalaisilla ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum käyttää oikeuttaan lainata rahastolta TVO:n kautta omistusosuutensa mukaisesti. Katso lisätietoja liitetiedosta 14 Korollinen nettovelka.

Forsmarkin ydinvoimalaitoksen varaus ja osuus ydinjätehuoltorahastosta perustuvat samoille periaatteille kuin yllä esitellyt OKG:n ja Barsebäckin ydinvoimalaitoksen periaatteet.

TVO:n Olkiluoto 3 -projektin tilanne

Suomessa Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3) omistamiensa Teollisuuden Voima Oyj -osakkeiden (TVO) kautta. Fortumin 25 %:n omistusosuus vastaa noin 400 MW:n kapasiteettia. Olkiluoto 3 EPR (OL3 EPR) on rakenteilla oleva ydinvoimalaitosyksikkö, joka on tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat Areva GmbH, Areva NP SAS ja Siemens AG. Konsortioon kuuluvat yhtiöt ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

TVO allekirjoitti maaliskuussa 2018 kattavan OL3 EPR -projektin loppuunsaattamista ja projektin kiistoja koskevan sovintosopimuksen laitostoimittajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden, Areva NP:n, Areva GmbH:n ja Siemens AG:n sekä Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman Areva-yhtiöiden emoyhtiö Areva SA:n kanssa. Sopimus tuli voimaan maaliskuun 2018 lopulla. Sopimuksessa laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt sitoutuivat siihen, että OL3 EPR -projektin loppuunsaattamiseen tarkoitettavat varat ovat riittävät ja ne kattavat myös kaikki asianmukaiset takuukaudet. Tätä varten perustettiin Areva-yhtiöiden rahoittama rahastomekanismi turvaamaan OL3 EPR -projektin loppuunsaattamisesta aiheutuvien kustannusten kattamisen. Katsauskaudella rahastoa on täydennetty sopimuksen ehtojen mukaisesti. Katsauskauden aikana TVO on kokonaissovintosopimuksen mukaisesti kirjannut katsauskauden loppuun mennessä kertyneen lisäkorvauksen osalta saamisen laitostoimittajalta. Lisäkorvaus vähentää taseen aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa.

Säteilyturvakeskus (STUK) myönsi 26. maaliskuuta 2021 OL3 EPR -laitosyksikölle polttoaineenlatausluvan. Polttoaineen lataus aloitettiin 27. maaliskuuta ja saatiin valmiiksi huhtikuun alussa. Polttoaineen lataus tarkoittaa, että OL3 EPR -laitosyksikkö on käytössä oleva ydinvoimalaitos. STUK toteaa lupapäätöksessä, että OL3 EPR -laitosyksikkö täyttää sille asetetut turvallisuusvaatimukset ja sen turva- ja valmiusjärjestelyt sekä menettelyt ovat riittävät polttoaineen lataamiseksi reaktoriin.

Laitostoimittajan elokuussa 2020 päivittämän aikataulun mukaan OL3 EPR -laitosyksikkö liitetään valtakunnan sähköverkkoon lokakuussa 2021 ja säännöllinen sähköntuotanto alkaa helmikuussa 2022. Arevan johto valmistelee taloudellista ratkaisua projektin loppuunsaattamiseksi takuujan loppuun asti. TVO jatkaa neuvotteluita Areva-Siemens-konsortion kanssa projektin loppuunsaattamisen ehdoista.

16. Muut varaukset

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Toimittaja- ja asiakassuhteisiin liittyvät varaukset	931	948
Käytöstäpoistamisvaraukset	816	821
Sähköntuotantoon liittyvät varaukset	635	643
Kaasun jakeluun liittyvät varaukset	371	378
Ympäristöasioihin liittyvät varaukset	259	261
Henkilöstöön liittyvät varaukset	243	247
Muut	1 078	933
Yhteensä	4 333	4 232
BS Joista pitkäaikaisia varauksia	836	780
BS Joista lyhytaikaisia varauksia	3 497	3 452

17. Eläkevelvoitteet

Konserniyhtiöillä on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olosuhteiden ja käytäntöjen mukaisesti. Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkevelvoitteet perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin ja oletuksiin diskonttauskorosta, tulevista palkkojen ja eläkkeiden korotuksista, inflaatiosta ja kuolleisuudesta.

Muutokset vuoden 2021 aikana liittyvät pääasiassa diskonttauskorkojen muutoksiin sekä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon muutoksiin.

Nettomääräinen etuuspohjainen eläkevelvoite

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Etuuspohjainen velvoite	4 347	4 636
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	3 066	3 117
Nettomääräinen velvoite	1 280	1 518
Josta Saksa	1 130	1 350
Esitetty taseessa seuraavasti:		
BS Eläkevelvoitteet, netto	1 288	1 520
Etuuspohjainen omaisuuserä taseen muissa pitkäaikaisissa sijoituksissa	7	2

Diskonttauskorko

Alla olevassa taulukossa on esitetty diskonttauskorot, joita on käytetty etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden nykyarvon laskemiseen:

%	31.3.2021	31.12.2020
Saksa	1,2	0,8
Iso-Britannia	2,3	1,5
Suomi	0,3	0,3

18. Investointi- ja muut sitoumukset

Investointi- ja muut sitoumukset ovat sopimukseen perustuvia tai sääntelystä johtuvia sitoumuksia, joita ei ole kirjattu taseeseen eikä esitetty liitetiedoissa ehdollisina velkoina.

Investointisitoumukset

mrd. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Aineelliset käyttöomaisuus- ja aineettomat hyödykkeet	0,7	0,8

Pitkäaikaiset ostovelvoitteet

Fortumilla on 31.3.2021 pitkäaikaisia ostovelvoitteita noin 115,2 miljardia euroa (vuoden 2020 lopussa: 113,1), josta 6,5 miljardia euroa eräännyy vuoden sisällä (vuoden 2020 lopussa: 6,3). Nämä sopimukset ovat yleisesti ota tai maksa -ehtoisia sopimuksia, jotka liittyvät pääasiassa maakaasun ostoon. Maakaasun hinta on yleensä sidottu markkinahintoihin, joita määrittelevät markkinaolosuhteet ja jälleenmyyntiasiakkaiden ostokäytös. Sopimusneuvotteluissa näiden pitkäaikaisten sopimusten ehdot käydään ajoittain (yleensä kolmen vuoden välein) läpi, mikä voi johtaa ehtojen muutoksiin.

Muut sitoumukset

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) rakentamaa Olkiluoto 3 -ydinvoimalaa rahoitetaan ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakaslainoilla TVO:n osakkeenomistajien välisten osakassopimusten perusteella. Fortumin osakassaaminen liittyen Olkiluoto 3 -ydinvoimalan rakentamiseen oli 31.3.2021 232 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 232). Tämän lisäksi Fortum on sitoutunut antamaan projektille korkeintaan 100 miljoonaa euroa lisärahoitusta. TVO:n osakaslaina on luokiteltu osuudeksi yhteisyrityksissä. Katso lisätietoja liitetiedosta 15 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Katso lisätietoja muista sitoumuksista vuoden 2020 tilinpäätöksen liitetiedossa 34 Investointi- ja muut sitoumukset.

19. Pantatut varat ja vastuut

Fortum on sekä omasta että osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta antanut välittömiä ja välillisiä vakuuksia ja takauksia, joista Fortumille voi joissain tapauksissa koitua kuluja. Ruotsin ydinvoimayhtiöille on annettu kahdenlaisia takauksia. Rahoitusmäärä (Finansieringsbelopp) annetaan ydinjätehuoltorahaston tarkasteluhetken mukaisen kattamattoman osuuden kattamiseksi olettaen, että tuotanto ei jatku eikä rahastoon suoriteta lisämaksuja. Kattamaton määrä lasketaan viranomaisten toimesta ja se perustuu ennakoitujen kulun sekä velvoitteen kattamiseksi tarkoitettujen varojen erotukseen laskentahetkellä. Lisämäärä (Kompletteringsbelopp) annetaan sellaisen alijäämän kattamiseksi, joka voi muodostua ennakoimattomien tapahtumien seurauksena. Katso lisätietoja liitetiedossa 15 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Fortum on lisäksi sekä omasta että muiden puolesta pantannut varoja lainojen ja muiden sitoumuksien vakuudeksi. Pantatut varat sisältävät 269 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 269) Kemijoki Oy:n osakkeita, jotka ovat vakuutena Valtion ydinjätehuoltorahaston lainaa varten ja 105 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 105) kiinteistökiinnityksiä ydinjätehuoltorahaston vakuutena. Fortumilla on myös 462 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 495) pantattuja arvopapereita ja rahavaroja, jotka on annettu sähkö- ja maakaasukaupan sekä hiilidioksidipäästöoikeuksilla käytävän kaupan vakuudeksi ja 282 miljoonaa euroa (vuoden 2020 lopussa: 275) muita kiinteistökiinnityksiä.

Katso lisätietoja vuoden 2020 tilinpäätöksen liitetiedossa 35 Pantatut varat ja vastuut.

20. Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Monia rutiininomaisia oikeudellisia toimia, välimiesmenettelyitä, vero- ja viranomaistutkimuksia on meneillään konserniyhtiöitä vastaan. Lisää oikeudenkäyntejä ja vaateita saatetaan laittaa vireille tulevaisuudessa. Uniperin oston myötä konserni on laajemmin alttiina oikeudellisille vaateille. Näitä ovat julkisoikeudellisten vaateiden lisäksi erityisesti sopimusmuutoksia ja hintojen muutoksia koskevat oikeustoimet ja -menettelyt, jotka johtuvat kaasun- ja sähkömarkkinan muutoksista ja muuttuneesta taloustilanteesta (myös energiamurroksen seurauksena) sekä kilpailuvastaisista ja vilpillisistä käytännöistä, ja lisäksi yleisistä kaupallisista sopimuksista koskevista erimielisyyksistä.

Näihin kuuluu useita tärkeisiin asiakkaisiin ja toimittajiin liittyviä oikeus- ja välimiesmenettelyitä, joista jotkin ovat konsernin itsensä vireille panemia. Ne koskevat sopimusmuutoksia, hinnanmuutoksia ja maksukiistoja pitkäaikaisissa sopimuksissa, sekä sähkön- ja kaasunhankintavaihtoehtoja. Oikeustoimia on saanut alkunsa myös markkinavaihteluiden vaikutuksista varastokapasiteettisopimuksiin, kulujen korvaamisiin ja sopimustulkintaan liittyvistä erimielisyyksistä. Joissakin tapauksissa sopimukseen sisältyvien hinnanmuutoslausekkeiden soveltaminen ja koko sopimusten voimassaolo on kiistetty. Pitkäaikaiset nesteytetyn maakaasun ja kaasun hankintasopimukset antavat yleensä tuottajille ja maahantuojille mahdollisuuden muuttaa sopimusehtoja muuttuvan markkinatilanteen mukaisesti. Tämän takia konserni on tällä hetkellä asianomaisena oikeus- ja välimiesmenettelyissä ja käy jatkuvasti neuvotteluja tuottajien kanssa laajalla rintamalla. Tulevien oikeudellisten erimielisyyksien mahdollisuutta ei voida sulkea pois. IAS 37.92 -säännöksen mukaisesti Fortum ei julkista enempää tietoa näistä menettelyistä tai niihin liittyvistä riskeistä ja toimenpiteistä erityisesti siksi, koska lisätiedot saattaisivat vaikuttaa menettelyiden lopputulokseen.

Lisäksi on vireillä menettelyjä viranomaisvaatimusten selventämiseksi. IAS 37.92 -säännöksen mukaisesti Fortum ei julkista enempää tietoa näistä menettelyistä tai niihin liittyvistä riskeistä ja toimenpiteistä erityisesti siksi, koska lisätiedot saattaisivat vaikuttaa menettelyiden lopputulokseen.

Julkisoikeudellisia riita-asioita on vireillä erityisesti liittyen Dattelin hiilivoimalan toimilupaan. IAS 37.92 -säännöksen mukaisesti Fortum ei julkista enempää tietoa näistä menettelyistä tai niihin liittyvistä riskeistä ja toimenpiteistä erityisesti siksi, koska lisätiedot saattaisivat vaikuttaa menettelyiden lopputulokseen.

Verovaateet Belgiassa

Gentin valitustuomioistuimen Belgiassa antoi 16.6.2020 myönteisen päätöksen koskien Fortumin vuoden 2008 tuloverotusta Belgiassa. Päätös koskee belgialaisen rahoitusyhtiön Fortum EIF NV:n saman konsernin ruotsalaisyhtiölle myöntämiä lainoja, joilla rahoitettiin Venäjällä tehty yrityskauppa. Veroviranomaisen mukaan Fortum EIF ei olisi saanut hyötyä Belgian lakien sallimasta oman pääoman laskennallisesta korkovähennyksestä, ja oli eri mieltä Gentin tuomioistuimen päätöksestä. Syyskuussa 2020 Belgian veroviranomaiset valittivat päätöksestä korkeimpaan oikeuteen.

Vaadittujen jälkiverojen määrä on vuoden 2008 osalta 36 miljoonaa euroa. Fortumilla on vireillä vastaavat valitukset myös vuosille 2009–2012. Fortum arvioi myös näiden valitusten noudattavan nyt saatua päätöstä. Jälkiverojen yhteissumma vuosilta 2008–2012 on 114 miljoonaa euroa. Verot on maksettu ja kirjattu saataviin. Jos Gentin valitustuomioistuimen päätös jää voimaan, kiistanalaisten verojen takaisinmaksulla on 114 miljoonan euron positiivinen vaikutus Fortumin kassavirtaan.

21. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat osapuolet on esitetty Fortumin vuoden 2020 konsernitilinpäätöksessä. Uniper SE luokiteltiin osakkuusyhtiöstä tytäryhtiöksi 31.3.2020. Liiketoimet Uniper-konsernin yhtiöiden kanssa on esitetty alla olevassa taulukossa 31.3.2020 asti. Liitetietoon on 31.3.2020 lähtien lisätty avoimet saldot sellaisten Uniper-konsernin lähipiirien kanssa, joista tuli Fortum-konsernin lähipiiriä Uniperin hankinnan myötä.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edell. 12kk
Myyntit	120	8	201	313
Ostot	187	101	624	710
Muut tuotot	36	-	89	125
Korkotuotot lainasaamisista	6	2	15	19

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	31.3.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	1 134	1 113
Myynti- ja muut saamiset	267	307
Pitkäaikaiset velat	289	293
Osto- ja muut velat	248	340

Fortumilla on 31.3.2021 lisäksi noin 2,0 miljardia euroa pitkäaikaisia ostovelvoitteita osakkuus- ja yhteisyrityksiltä.

Muut liiketoimet lähipiirin kanssa

Suomen valtion omistusosuus Fortumin osakkeista vuoden 2020 lopussa oli 50,76 %. Vuonna 2021 Suomen valtion omistama osakemäärä Fortumissa ei ole muuttunut.

Fortum ilmoitti 2.3.2021, että yhtiö oli päättänyt rakentaa Venäjän suurimman aurinkovoimalan RDIF-rahaston kanssa perustetun yhteisyrityksen kautta. Voimala perustuu Fortumin CSA-huutokaupoissa vuosina 2018 ja 2019 voittamiin kapasiteetteihin. Maaliskuussa 2021 Fortum myi CSA-tuetun aurinkovoimahankkeen RDIF-rahaston kanssa perustetulle yhteisyritykselle.

Fortumin yhteisyritys, Fortumin ja Rusnanon tuulivoimasijoitusrahasto, myi vuoden 2020 aikana 50 megawatin Uljanovsk 2 ja 300 megawatin Rostovin tuulipuistot tätä tarkoitusta varten Russian Direct Investment Fundin (RDIF:n) kanssa perustetulle yhteisyritykselle, joka ylläpitää uusiutuvan energian käyttöön perustuvia voimalaitoksia Venäjällä.

22. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

23. Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmätyksen
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) edustaa koko konsernin ja segmenttien tuottamaa kassavirtaa. Käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA).	Tunnusluvut rahavirtalaskelman jälkeen.
Vertailukelpoinen liikevoitto	Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoista liikevoittoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoimisessa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Tuloslaskelma
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Arvonalentumiset ja peruutukset + myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät + yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus + tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset + muut	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Arvonalentumiset ja peruutukset	Arvonalentumiset ja niihin liittyvät varaukset (pääasiassa käytöstä poistoon liittyvät), sekä aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset. Arvonalentumiset on oikaistu poistoista ja peruutukset muista tuotoista.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	Myyntivoitot ja hankintojen transaktiokulut, sekä muut samankaltaiset erät, jotka on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista ja liiketoiminnan muista kuluista. Tehokkaaseen pääoman kierrätykseen tähtäävän liiketoimintamallin voitot raportoidaan vertailukelpoisessa liikevoitossa, koska liiketoiminnan tulokset toteutuvat osittain tai kokonaan osakkeiden myynnillä.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus	Kirjanpidollinen vaikutus (ilman kassavirtavaikutusta) Uniperin laajan tuloksen tuloslaskelmaan uudelleenluokiteltavasta osasta, kun Uniper yhdisteltiin tytäryhtiönä.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat johdannaisinstrumentit, joihin ei voida soveltaa suojauslaskentaa tai oman käytön poikkeusta IFRS 9:n mukaisesti ja joiden käyvän arvon muutos on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista tai liikevaihtoon ja materiaaleihin ja palveluihin, kun lasketaan Fortumin vaihtoehtoisia tunnuslukuja.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Muut	Uudelleenjärjestely- ja kulujenhallintakulut, sekä muut sekalaiset ei-operatiiviset erät, jotka on oikaistu	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytyksen
	pääasiassa materiaaleista ja palveluista tai henkilöstökuluista.		
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- merkittävät oikaisut osuuteen pääasiallisten osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton ja vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmissa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto	Rahoituskulut – netto +/- ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjäterahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen +/- rahoituserien käypien arvojen muutokset +/- rahoituserien arvonalentumiset ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmassa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoinen voitto ennen tuloveroja	Vertailukelpoinen liikevoitto +/- vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto	Välisumma vertailukelpoisen kauden voiton laskelmassa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoiset tuloverot	Tuloverot +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta liittyvien oikaisujen, rahoituskuluihin – netto liittyvät oikaisut, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutukset	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmassa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoinen kauden voitto	Vertailukelpoinen liikevoitto +/- vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto +/- vertailukelpoiset tuloverot +/- vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat	Vertailukelpoista kauden voittoa käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla nettokannattavuutta eri kausien välillä.	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	Vertailukelpoinen liikevoitto + vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta $\frac{\text{Vertailukelpoinen sidottu pääoma}}{\text{keskimäärin}} \times 100$	Vertailukelpoista sidotun pääoman tuottoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Liitetieto 3 Tiedot segmenteittäin
Vertailukelpoinen sidottu pääoma	Korottomat varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eriä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta)	Vertailukelpoinen sidottu pääoma on osatekijä vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmassa, jossa mitataan suoraan liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuottoa.	Liitetieto 3 Tiedot segmenteittäin

Pääomarakenne	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	<u>Rahoitusnettovelka</u> Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) suhde on Fortumin pääomarakennetta mittaava pitkän aikavälin taloudellinen tavoite.	Tunnuslukujen laskentakaavat rahavirtalaskelman jälkeen
Rahoitusnettovelka	Korollinen vieras pääoma - Likvidit varat - Korollisiin saamiin sisältyvät arvopaperit + Nettovakuusvelka	Fortum käyttää rahoitusnettovelkaa konsernin velkaisuuden seurannassa, ja se on komponentti pääomarakennetta mittaavassa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) suhteen tavoitteessa.	Liitetieto 14 Korollinen nettovelka
Oikaistu nettovelka	Rahoitusnettovelka + alirahastoidut eläkevastuut ja käytöstäpoistamisvaraukset vähennettynä osuuksilla ydinjätehuoltorahastojen varoista.	Fortum käyttää oikaistua nettovelkaa konsernin velkaisuuden seurannassa.	Liitetieto 14 Korollinen nettovelka

Muut tunnusluvut

Osaakeperusteiset tunnusluvut

Tulos/osake (EPS)	<u>Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat</u> Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana
Vertailukelpoinen tulos/osake	<u>Vertailukelpoinen kauden voitto</u> Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana
Oma pääoma/osake	<u>Oma pääoma</u> Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa

Muut tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoidut korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassa olevan omaisuuden vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassa olevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassa olevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuus- ja yhteisyritysosakkeisiin ja muihin sijoituksiin. Tytäryhtiöosakeinvestoinneista on vähennetty hankitun yhtiön kassa ja lisätty hankittavan yhtiön korolliset lainat ja muut rahoitusnettovelkaan sisältyvät erät.
Edelliset 12 kk	Raportointitietoa edeltävät 12 kuukautta

Verojen tunnusluvuissa käytetyt määritelmät

Efektiivinen tuloverokanta, %	<u>Tuloverot</u> Voitto ennen veroja	x 100
Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta, %	<u>Tuloverot +/- tuloveroihin liittyvät oikaisut</u> Vertailukelpoinen kauden voitto ennen veroja, pois lukien vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	x 100

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytykset

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
IS Liikevoitto		1 345	603	1 599	2 341
+ IS Poistot		308	150	1 090	1 248
Käyttökate		1 653	752	2 688	3 589
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	-174	-210	-255	-219
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		1 479	543	2 434	3 370

Vertailukelpoinen liikevoitto

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
IS Liikevoitto		1 345	603	1 599	2 341
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	-174	-210	-255	-219
IS Vertailukelpoinen liikevoitto	4	1 171	393	1 344	2 122

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Arvon alentumiset ja peruutukset		-1	-	2	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	6	51	413	765	402
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus		-	-222	-222	-
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		165	19	-675	-528
Muut		-41	-	386	345
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	174	210	255	219

Vertailukelpoinen kauden voitto

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
IS Kauden voitto		1 310	938	1 855	2 227
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	-174	-210	-255	-219
- Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tulokseen liittyvät oikaisut	12	-13	72	0	-84
- Rahoituskulut - netto liittyvät oikaisut	7	-17	25	-48	-89
- Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-110	-2	45	-63
IS Määräysvallattomat omistajat		-218	-9	-32	-241
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		57	-3	-82	-22
Vertailukelpoinen kauden voitto	4	837	812	1 483	1 508

Vertailukelpoinen tulos/osake

milj. euroa	Liite	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen kauden voitto	4	837	812	1 483	1 508
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		888 294	888 294	888 294	888 294
Vertailukelpoinen tulos/osake		0,94	0,91	1,67	1,70

Rahoitusnettovelka ja oikaistu nettovelka

milj. euroa	Liite	31.3.2021	31.12.2020
+ Korollinen vieras pääoma		10 978	10 662
- BS Likvidit varat		3 598	2 308
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset		106	98
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit		418	432
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit		524	530
- BS Vakuussaaminen		1 118	1 132
+ BS Vakuusvelka		673	331
+ Nettovakuusvelka		-445	-801
Rahoitusnettovelka	14	6 410	7 023
+ BS Eläkevelvoitteet		1 288	1 520
+ Muut käytöstäpoistamisvaraukset		816	821
- BS Osuus Suomen ja Ruotsin ydinjätehuoltorahastoista		3 406	3 445
+ BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset		3 785	3 866
+ Ydinvoimaan liittyvät varaukset vähennettynä varoilla ydinjätehuoltorahastoissa		378	421
+ Varaukset yhteensä vähennettynä varoilla ydinjätehuoltorahastoissa		2 482	2 762
Oikaistu nettovelka		8 892	9 784

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	2020	LTM
+ Korollinen vieras pääoma		10 662	10 978
- BS Likvidit varat		2 308	3 598
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset		98	106
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit		432	418
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit		530	524
- BS Vakuussaaminen		1 132	1 118
+ BS Vakuusvelka		331	673
+ Nettovakuusvelka		-801	-445
Rahoitusnettovelka	14	7 023	6 410
IS Liikevoitto		1 599	2 341
+ IS Poistot		1 090	1 248
Käyttökate (EBITDA)		2 689	3 589
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-255	-219
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		2 434	3 370
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		2,9	1,9

Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat

Sähkön kulutus

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Pohjoismaat	120	112	383	391
Venäjä	297	283	1 033	1 047
Tjumen	23	25	86	84
Tseljabinsk	10	9	36	37
Venäjän Uralin alue	69	69	246	246
Venäjän Siperian alue	59	58	209	210

Keskimääräiset hinnat

	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähköpörssissä, euroa/MWh	42,1	15,4	10,9	17,5
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh	48,6	24,0	28,0	34,1
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE3, Tukholma euroa/MWh	45,7	18,7	21,2	27,9
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE2, Sundsvall euroa/MWh	37,5	15,6	14,4	19,8
Sähkön spot-hinta Venäjän ensimmäisellä hintavyöhykkeellä, RUB/MWh ¹⁾	1 360	1 222	1 220	1 255
Sähkön spot-hinta Venäjän toisella hintavyöhykkeellä, RUB/MWh ¹⁾	918	907	873	875
Russia-segmentin keskimääräinen kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	636	672	608	599
Uniper-segmentin keskimääräinen kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	251	-	261	258
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh	49,6	26,6	30,4	36,2
Keskimääräinen kaasun rajahinta Uralin alueella, RUB/1000 m ³	4 016	3 937	3 977	3 997
Russia-segmentin keskimääräinen kapasiteettihinta CCS-kapasiteetille, tRUB/MW/kk ^{2) 3)}	182	165	156	161
Russia-segmentin keskimääräinen kapasiteettihinta CSA-kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	1 289	1 163	1 058	1 080
Uniper-segmentin keskimääräinen kapasiteettihinta CCS-kapasiteetille, tRUB/MW/kk ^{2) 3)}	169	-	136	145
Uniper-segmentin keskimääräinen kapasiteettihinta CSA-kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	1 163	-	951	982
Sähkön spot-hinta (markkinahinta), Uralin alue, RUB/MWh ¹⁾	1 158	1 068	1 068	1 090
CO ₂ , (ETS EUA), euroa/tonni CO ₂	38	23	25	28
Hiili (ICE Rotterdam), USD/tonni	69	49	50	60
Öljy (Brent Crude), USD/bbl	61	51	43	46

1) Ilman kapasiteettitariffia.

2) Sisältää "forced mode" -statuksen kapasiteettimaksut, säännellyt tariffit ja kahdenväliset sopimukset.

3) Kapasiteettihinnat maksettu kapasiteettivolyymeille, pois lukien suunnittelemattomat seisokit, huollot ja oma käyttö.

Vesivarastot

TWh	31.3.2021	31.12.2020
Pohjoismaiset vesivarastot	55	105
Pohjoismaiset vesivarastot, pitkän ajan keskiarvo	41	84

Vienti / tuonti

TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan + Baltian välillä	-5	-6	-24	-23
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Venäjän välillä	2	1	3	4
Vienti / tuonti Pohjoismaat, Yhteensä	-2	-5	-21	-18

Venäjän sähköreformi

%	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Osuus sähkön myynnistä vapautetulla sähkön hinnalla	79	79	77	77

Saavutetut sähkön myyntihinnat

	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Generation-segmentin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa, EUR/MWh	37,2	34,0	34,8	35,8
Uniper-segmentin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa, EUR/MWh	31,5	-	26,0	27,6
Russia-segmentin saavuttama sähkönhinta, RUB/MWh	1 892	1 810	1 940	1 968
Russia-segmentin saavuttama sähkönhinta, EUR/MWh ¹⁾	21,1	24,5	23,4	22,4
Uniper-segmentin saavuttama sähkönhinta Venäjällä, RUB/MWh	1 681	-	1 798	1 831
Uniper-segmentin saavuttama sähkönhinta Venäjällä, EUR/MWh ¹⁾	18,7	-	21,7	20,8

1) Muunnettu käyttäen keskiarvoja.

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Uniperin tuotanto- ja myyntivolyymit raportoidaan osana Fortumia vuoden 2020 toisesta vuosineljänneksestä alkaen.

Sähkötuotanto

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Sähkötuotanto Pohjoismaissa	19,5	13,3	59,2	65,4
Sähkötuotanto muissa Euroopan maissa	12,1	0,4	26,7	38,4
Sähkötuotanto Venäjällä	20,7	8,4	55,6	67,9
Sähkötuotanto muissa maissa	0,2	0,2	0,6	0,6
Yhteensä	52,5	22,3	142,1	172,3

Lämmöntuotanto

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Lämmöntuotanto Pohjoismaissa	2,1	1,9	5,1	5,3
Lämmöntuotanto muissa Euroopan maissa	3,3	1,1	7,1	9,3
Lämmöntuotanto Venäjällä	8,4	6,2	17,4	19,6
Yhteensä	13,9	9,2	29,6	34,3

Sähkötuotantokapasiteetti segmenteittäin

MW	31.3.2021	31.12.2020
Generation ¹⁾	8 039	8 163
Russia	4 928	4 928
City Solutions	1 050	988
Uniper	35 469	36 218
Yhteensä	49 486	50 297

1) Kapasiteetti sisältää Meri-Porin 440 MW, joka on Energiaviraston tehoeservissä heinäkuusta 2020 kesäkuuhun 2022.

Lämmöntuotantokapasiteetti segmenteittäin

MW	31.3.2021	31.12.2020
Russia	8 437	8 437
City Solutions	3 792	4 057
Uniper	6 662	7 017
Yhteensä	18 891	19 511

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vesi- ja tuulivoima	9,0	6,6	29,6	32,0
Ydinvoima	9,9	6,3	28,6	32,2
Lämpövoima	0,5	0,3	1,0	1,2
Yhteensä	19,5	13,3	59,2	65,4

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa

%	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vesi- ja tuulivoima	46	50	50	49
Ydinvoima	51	48	48	49
Lämpövoima	3	2	2	2
Yhteensä	100	100	100	100

Sähkötuotanto lähteittäin muissa Euroopan maissa

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vesi- ja tuulivoima	1,0	-	3,3	4,3
Lämpövoima	11,1	0,3	23,4	34,2
Yhteensä	12,1	0,3	26,7	38,5

Sähkötuotanto lähteittäin muissa Euroopan maissa

%	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Vesi- ja tuulivoima	8	-	12	11
Lämpövoima	92	100	88	89
Yhteensä	100	100	100	100

Sähkönmyynti

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Sähkönmyynti Pohjoismaissa	1 287	585	2 494	3 196
Sähkönmyynti muissa Euroopan maissa ¹⁾	5 259	56	16 226	21 429
Sähkönmyynti Venäjällä	438	262	1 411	1 587
Sähkönmyynti muissa maissa	5	6	19	18
Yhteensä	6 989	910	20 150	26 229

1) Sisältäen hyödykekaupankäynnin.

Lämmönmyynti

milj. euroa	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Lämmönmyynti Pohjoismaissa	146	110	271	307
Lämmönmyynti muissa Euroopan maissa	194	87	410	517
Lämmönmyynti Venäjällä	64	55	145	154
Yhteensä	405	252	825	978

Sähkönmyynti alueittain

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Suomi	6,9	6,4	23,1	23,6
Ruotsi	15,3	9,3	44,7	50,7
Venäjä	25,0	10,7	68,3	82,6
Norja	4,9	4,5	13,8	14,2
Saksa ¹⁾	90,9	-	338,8	429,7
Iso-Britannia	7,4	-	13,0	20,4
Alankomaat	2,5	-	6,3	8,8
Muut maat	2,4	0,9	8,1	9,6
Yhteensä	155,4	31,8	516,0	639,6

1) Sisältäen hyödykekaupankäynnin.

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitason tasolla.

Lämmönmyynti alueittain

TWh	I/2021	I/2020	2020	Edelliset 12kk
Venäjä	8,4	6,2	17,4	19,6
Suomi	1,2	1,0	2,9	3,1
Norja	0,8	0,7	1,5	1,6
Puola	1,6	1,4	3,4	3,6
Saksa	1,2	-	2,4	3,6
Iso-Britannia	-	-	0,0	0,0
Alankomaat	1,0	-	2,3	3,3
Muut maat	0,8	0,5	1,9	2,2
Yhteensä	15,0	9,8	31,7	36,9